

# Deyimlər Sözlüğü

2

2023

Bey Hadi

Tebriz

237

a dan z də. (obaşdan sona. başdan dibe. başdan ayağa).

abır çubur. (qıvır zıvır).

abuq sapuq. (saçma sapan. səfeh).

ac acına. (ac olaraq).

ac acına. (heç nə yemədən).

ac acına. (nəştab).

ac açıq qalmaq. (yoxsul evsiz qalmaq).

ac qarın. (nəştab).

acı çəkmək. (acı duymaq).

acı dadlı. (üzüntülü xoş).

acı duz. (mənyəziyom).

acı görməsin. (dincliyi pozulmasın).

acı soğuq. (şaxda).

acı yaş tökmek. (acıyla ağlamaq).

acığ açmaq. (bir acığın karşılığını vermək. təlafi edmək. intiqam almaq).

acığ açmaq. bir acığın karşılığını vermək.

acığın çıxmaq. (1.öcün almaq. 1.xoşa gəlməz bir işin karşılığın vermək).

acığın gəlsə, burnunu dişlə. (hirslənsən, özüvü doğ).

acından ölmək. (yoxsulluğu, çox ac olmayı bildirir).

acısını çıxarmaq. (öc almaq).

açısını çıxarmaq. (öc almaq).

acun durduqca. (sonsuzluğadək). (**acun**: dünya).

acun qazan mən kəmçə. (həryamı aradım, gəzdim). (**acun**: dünya).

açı düşünmək. (fürsət gözləmək).

açığa çıxarmaq. (nəcat vermək. qutarmaq. sərbəst edmək).

açığa vurmaq. (eşiyə tökmək. aşgarlamaq).

açığı bilmirəm. (düzü bilmirəm). (**açığı**: düzü).

açığı çıxməq. (doğrusu bəllənmək).

açıq artırma. (muzayidə. hərrac).

açıq göy. (firuzə).

açıq könül, açıq yol. (**alqış**).

açıq qapı biraxmaq. (son sözə yer qoymaq). (tam körpüləri qırmamaq).

açıq qapı bırakmaq. (bir körpünü yıxmamaq).

açıq oturum. (izlənimə sərbəs).

açıq saçıq. (bəsbəlli. apaçıq. əyan bəyan).

açıq seçik. (anlaşılmır bəlirgin).

açıq seçik. (aydın bəlirgin).

açıq sözlü. (içdən. (səmimi) kimsə. örtülü söz deməyən).

açıq ürək. (səmimi).

açıq ürəklə. (yalansız. dos doğru). -**açıq ürəklə** deyirəm.

açıq ürəkli. (gizi olmayan).

açıq ürəkliliklə. (səmimiyyətlə).

açıq vermek. (borclu bıraqmaq).

açıq vermek. (faş edmək).

açıq vermek. (gəlir gediri yiğamamaq).

açıq vermek: açıq bıraxmaq. (1.kontrol edməmək. 1.girizlərə. (dəxalətlərə) yol vermek).

açıq, sərin hava. (hava ayaz aydın).

açıqda qalmaq. (1. görəvsiz, işsiz qalmaq. 1. ev eşiyin itirmək).

açıqda qalmaq. (havada qalmaq).

açıqdan açığa. (hamının gözü önünde. gizləyib saxlanmadan).

açıqdan geçmək. (almaq). (qırıldan, aralı geçmək).

açıqdan yalan söylər. (**açıqdan**: aşagara).

açıqdır yolum. (gedər yoladır).

açıl sol, ağla gül, olub öl, sürüb devran fırlanar.

açılmadan göz yuman güllər.

açmaza düşmək. (çixmaza düşmək.

ad çəkmək. (qurə çəkmək).

ad sanına alığ. (ad sanına layiq).

ada adamaq. (nəzir demək).

adam axtayırsız, yox sizi.

adam otaran çox olar. (**otaran**: aldadan. səriyən).

adam var qardan soğuq, adam var qordan sıcaq.

adam varki otdu, düşdürü yeri ütdü.

adamın sözünə baxıb, ağızına qoyerlar.

adamlıq səndə qalsın. (sən iyilik ed).

adı bala, özü bəla.

adı batası!. (**qarqış**).

adı batmaq. (unudulmaq).

adı çıxmaq. (1.çoxda yerli olmamış qazanılmış ad.1. ünlünmək. tanınmaq).

adı cin, özü cin. (adı var, özü yox).

adı daşa yazılmış. (öləsi).

adı dəliyə çıxmaq. (cinli kimi tanınma).

adı dildən düşmək. (unudulmaq).

adı duzlu, özü üzlü.

adı keçmək. (adı anılmaq).

adı qara. (ölmüş).

adı qəhbiyə çıxıb, üzü pis (sik) görməyib.

adı qonağın, dadı qonağçının.

adı mənim dadı özgənin. (mənim olaraq ərkidə. (əlimdə) değil).

adı nərsiyə çıxmaq. (gerçəkdə öylə olmadığında öyləymış kimi tanınmaq).

adı sara, özü qara.

adının çək, qulağın bur.

adının yansın. (kora gələsən). (**qarqış**).

adına basmaq. (nərsəni başqa ada satmaq).—sərçəni səyrə adına basdı. (**səyrə**: bülbül).

adına çıxmaq. (özünə iyilənmək).

adına dəğməz. (adına alıgmaz, layiq deyil).

adına gəldim, sanına gəldim, səni adam bılıb, yanına gəldim.

ağ açıq olsun yolun. (**alqış**).

ağ başlı qara qoyunun quyruğu olsan belə, ağ söylə. (**ağ**: doğru).

ağ bayraq açmaq. (yenilgəmək. yenilmək. sınmak).

ağ gün. (yağdı gün).

ağ qalay. (alminyom).

ağ qoyunun qara quzusu. (o dədədən, bu bala?).

ağ qurub av avlamaq. (**ağ**: tor).

ağac atı. (uşaqlığın ağac atı. çubuğatı).

ağac kölgən qurumasın.

ağac uca əlim qısa.

ağac, istir nə qədər uzansın, göyə ərməz.

ağalıq qapısı. (devlət dayırəsi).

ağdarma yapmaq. (bir yerdən bir yerə daşıtmak).

ağını poxuna qarışdırmaq. (yaxçı pisi birbirinə qatmaq).

ağır başlı. (düşünüb daşınan biri).

ağır bataq. (çixılması çox güc olan).

ağır canlı. (ağır qanlı. yavaş iş görən).

ağır durumda. (fəna halda).

ağır olmaq. (dözümlü olmaq).

ağır oturmaq. (hər işə atılmamaq).

ağır söz. (könlə toxunan söz).

ağırdan almaq. (1.əgrına, gücünə gedmək. 1. aşırı yürüşdən, davranışdan çəkinmək. 2. nərsiyə könülsüz olmaq).

ağırin basqan xocadan saxlan, ala çapan qocadan saxlan. (yavaş basan, yani alçaq gönüllü gözükən xocadan saxlan, sakın. alaca cübbəli qocadan sakın).

ağırlığın qoymaq. (etgisin, gücün qoymaq).

ağız ağız bağırmaq. (var gücüylə bağırmaq).

ağız dalaşı. (söz dögüsü).

ağız dəğişdirmək. (dediyi sözün tərsini demək. öncə söylədiklərinə çəlişik söyləmək).

ağız gülə, uyuşluqla (xoş üzlə) qarşılı, gəlsə sənə gülər üzlə, uğur (dadığ) söylə kim (hər) kişi.

ağız payın almaq. (gərəyini eşitmək).

ağız satmaq. (boş söz demək).

ağız vermemək. (dil vermemək. alız. (xəsdə) danışamamaq).

ağız yapmaq. (dil töküb aldatmaq).

ağız yapmaq. (sözün filatib gizlətmək). –mənlə açıq ol, ağız yapma!.

ağız yaymaq. (düz söz deməkdən qaçınmaq).

ağızda it boğuşdurur. (özözünə iti kimi hürür).

ağızdan ağıza. (birbirinə deyərək). -**ağızdan ağıza**, qulaqdan qulağa eşitmək.

ağızdan qapmaq. (birinin danışığından yarım yamalaq bilgi əldə edmək).

ağızına dək. (başına dək).

ağızları uymaq. (sözləri tutmaq).

ağlamağı mənə qaldı, yağ yığmağı sənə.

ağlamaqlı olmaq. (ağlayacaq kimi olmaq).

ağlı qısa, dili uzun. (ağlı qisanın, dili uzun olar).

ağrı ortağı. (dərd ortağı).

ağrının çoxu yalağa düşür. (**çoxu**: çوغunu. əksəri) (**yalağa**: yoxsula).

ağsa qızıl bayraq, doğar qara topraq. (**ağsa qızıl bayraq**: qalxsa qızıl günəş).

ağylan. (iftira).

ağyaşıl. (açıq yaşıl).

ağza alınmaz. (deyilməsi pis. ağza götürülməz. söylənməsi man olan. deməməli söz).

ağzı açıq qalmaq. (donub qalmaq).

ağzı aşsız, başı daşlı olmuyasan.

ağzı bir. (sözü bir).

ağzı böyük danışmaq. (yekə danışmaq).

ağzı çəlikli. (istİ acıya dayanıqlı dil ağız).

ağzı dili qurumaq. (bir sözü çox təkərləmək).

ağzı dili yox. (çox qonuşmayan).

ağzı əlində, əli ağzında. (dediyin elər, tapdığın yeyər).

ağzı gəvşək. (ağzı lax. ağzı söz, sır tutmaz).

ağzı gəvşək. (gəvəzə).

ağzı lax. (ağzı gəvşək. ağzı söz, sır tutmaz).

ağzı pozuq. (söyüsgən).

ağzı sulanmaq. (könlünə düşmək).

ağzı var dili yox. (az danışan, səssiz).

ağzı var dili yok. (danışmıyana, az danışana deyilir).

ağzı var, dili yox. (az qonuşan).

ağzı yanamaq. (bir nədən itgi görmək).

ağzı yırtıq. (söz saxlamaz).

ağzı yumulu kalası. (**qarqış**).

ağzıda sayılı dışım. (bir gizim yox).

ağzımız bir. (sözümüz bir).

ağzin açır yalanlayır. (soluğ alır yalan verir. al alır qara verir). (danışdığı yalandır).

ağzın dadlı, gönlün şən. (**alqış. uğur**).

ağzın yamana açma. (kötü söz söyləməmək).

ağzın yelə vermek. (ağzını sala salmaq). (ağzın açıb gözün yummaq).

ağzına baxmaq. (biririnin sözünü inanmaq).

ağzına gələni söyləmək. (ağır qırıcı sözlər söyləmək).

ağzına ip ölçərləmək. (ağzına ip ölçmək). (birinin ağzını aramaq. sezdirmədən birinin oyun öğrənməyə çalışmaq).

ağzına ip ölçərləmək. (birinin ağzını aramaq. sezdirmədən birinin oyun öğrənməyə çalışmaq).

ağzına uyar. (çox dadlı, yeməli). (**uyar**: layiq).

ağzında bal, damağları çağ olsun.

ağzında bal, damağları çağ. (yaşardılar).

ağzından qaçırməq. (demək istəmədiyini kırıxb dilə gətirmək).

ağzından söz çəkmək. (bir kişinin bildiklərin , sezdirmədən. (bildirmədən), ustalıqla danışdırıb öğrənmək).

ağzından yekə danışmaq. (biləsinə yaraşmayan artıq danışmaq).

ağzından yel alsın. (deyilməz olsun).

ağzını aramaq. (ağzından söz almaq).

ağzınla tutulmayasan. (yemək içmək, sözünlə yaxalanmıysan).

ağzıyla quş tutmaq. (olmsuz zirəklik yapmaq).

ağzız dadlı, çayız şirin olsun.

ah çəkmək. (iç keçirmək. dərin bir soluq alıb vermek).

ah doslarım, doslarım, qaysı birin aytayım. (hançı birin deyəlim).

axan sular axmaz oldu. (dünya tərsinə döndü).

axımın uğruyla üzmək. (başçı yolla yoldaş olmaq. oportünist).

axın axın. (ardıcıl. topar topar).

axıntıya kürək çəkmək. (əməyi boşə vermək).

axmaq baş ayağa yük.

axmaq görünmək. (anğa qalmaq. geng qalmaq. mat qalmaq).

axsayanla axsar, oynuyanla oynar.

axşam qavurur, ertin savurur. (**ertin**: sabah). (burdan qazanır ordan tüketir).

axşam qavurur, yarın savurur. (qazandığın günün bitirir).

axşam sözün dan yadsar. (**yadsar**. unudar). (söz verər tutmaz).

axşam tez dolur. (axşam tez düşür. günlər güdədir).

axşam üsdü. (axşam üzrə. axşam çağrı. gün batasıya).

axşam yaxın yol uzaq.

axşama doğru. (axşama yaxın).

axşamdan dana. (elə olsunki bu gün).

ailə canlı. (ailəsin çox sevən).

al aşağı edmək. (birdən yerə vurmaq).

al aşağı edmək. (yüksek orundan çevirmək). (**orundan**: məqamdan). (**çevirmək**: devirmək).

al geyib alınma. (sənə ilgisiz sözləri özüvə alma).

al gilas üsdə qar yağmış. (huşa gəlməz başa gələn nərsələr).

al gülüm ver gülüm. (girtə. tez bazar. nəğd).

al köynək yaşınmaz. (**yaşınmaz**: gizlənməz). (gizli tutulması olanaqsız nərsələr).

ala alay qalxmaq. (hayküy qalxmaq).

ala bulanmaq. (qana bulanmaq).

ala qoymaq. (valeh edmək).

alaca iyi. (yarı iyi. pis olmyan).

alacaqlı olsun. (olsun. alacağım olsun. (öc). göstərərəm).

alageyik. (iri yapılı geyik, sığın çeşiti).

alağanda. (ovcunda) güdüüb böyütmək. (göz giləsi kimi qoruyub bəsləmək).

alan talan edmək. (yağmalamaq).

alaverə dalaverə. (yalan dolan).

alay başı. (toplu yürüşlərdə ön sıradə gedən).

alay edmək. (lağa qoymaq).

alaya almaq. (kiçimsəmək. aşağlamaq. sarağaya almaq).

alçı maket. {mini maket. heykəl, yapıların kiçik çapda örnəği. (**alçı**: gəc)}.

aldağa aldınmaq. (şeytana qapılmaq). (**aldağa**: şeytana).

aldan girsə güc, daldan köçər düz.

aldatanın toz olsun. (yox). (**qarqış**).

aldatmayan var olsun. (**alqış**).

aldi deyirəm, dalı deyir. (**aldi**: qabağ). {(sonsuz deyirəm!. –neçə uşaq. (deyir)}. (ilgidə, dözdə anlaşılmamazlıq yaranmaq).

aldi ələ, girdi yola. (ucun tuttub bıraxmadı. uzatdıqca uzatdı).

aldın tarı. (aldın: qabaq. əvvəl). (tarı adıylə. ona güvənib sığınaraq).

aldırış edmək. (sayma).

aldırış edməmək. (saymamaq).

aldış yerin bulsun deyə. {(**aldış**: adət). gərəkiyinə inandığından deyildə, hamı öylə yapdığı üçün}.

aldış yerin bulsun. (hər kim alışqanlığın qılsın).

alı al moru mor, nəyidi.

alı al moru mor. (bozarıb qızarmış. coşqu, həyecandan bozarıb qızarmaq).

alı al moru mor. {çox iti qızarmış. (üz, nərsə)}.

alıb götürən. (özündən edən, aparan. çox ilginc olan). –bu şarkı məni **alıb götürür**.

alıb verəməmək. (biriylə keçinəməmək).

alıb yürümək. (ilərləmək).

alıcı verici. (1.boşcu boşlu. 1. verənin alan) .

alıq olmaq. (layiq olmaq).

alıqıran başkəsən. (acımasız kötü biri).

alın damarı çatlampı. (utanmaz). (**alın: annin**).

alın dərisi deyil, davul dərisi. (heç utanmaz).

alın təri. (annin təri. əmək. zəhmət).

alın təri. (əmək. çalışma).

alışan yeyib qaldı, qudurən yeyib qaçıdı.

alışib yanan kül olar.

alız qalmış. (xəsdələnmiş).

allah belin qırmasın.

allah canımı alınsın. (öləyim).

allah itivəm. (içgi içib, namazda qılınların sözü).

allah köməyin kəsməsin. (allah inayətin kəsməsin). (**köməyin**: inayətin).

allah onu əli boş, könlü xoş ögün (çağın. çağda) yaratmış.

allahın məsəllisi, keçinin səqqəllisi, keçi çıxdı minbərə, yalvardı peyqumbərə, peyqumbərdən beş atlı, beşində səhər atdi.

allaq bullaq olmaq. (baş götür olmaq).

allaq bullaq. (həlləm qəlləm. qarşıq başlı).

allanıb pullanmaq. (bəzənib düzənmək).

allayıb pullamaq. (bəzəyib düzəmək. süsləyib donatmaq).

allı pullu. (bəzəkli düzəkli. süslü bəzəkli).

alma dibi göl. (alma sulağı yerdə bitər).

alma pişmiş, ağıza düşmüş.

almadan verən tanrı.

alnı açıq üzü ağ, utanlıcaq nəyi var.

alnın ağıyla (şərəflə). -**alnın ağıyla** yaşamaq.

alnın damarı çatlamaq. (çox çabamaq).

alt dodağı yer süpürür, üs dodağı göy. (?).

alt edmək. (tenmək).

alt olmaq. (altalmaq. yenilmək).

alt yanı. (1.geriyə qalanı. 1.dibi. sonu. 1.işin sonu).

altda qalanın canı çıxmış. (meşə yasası. güclülər aparmış).

altdan almaq. (soyuq qanlıqla, yumşaq davranışmaq).

altdan alta. (gizlicə).

altdan alta. (gizlicə. sezdirmədən. bəlli edmədən).

altın biləzik. (para gətirən başarı).

altın devir. (parlaq, mutlu devir).

altın kəsəğ. (altın külçə).

altın ləyənə qan qusmaq. (dərdli zəngin).

altında qalmamaq. (qarşılığın verə bilmək).

altında qalmamaq. (qarşılıqsız qalmamaq).

altından gəlmək. (bacarmaq).

alver ölü. (ölü bazar. işlər durqun).

aman dedirmək. (amana gətirmək).

amana gəlmək. (aman diləmək. yenmək. təslim olmaq. sıńmaq. əğmək).

amanı kəsilmək. (taqəti kəsilmək. dözümü bitmək).

amansız evrən. (**amansız**: acımadır, rəhm edməz).

ana quzusu. (anاسının quzusu.anasının bir dənəsi).

ana okulu. (üç altı yaş arası cocuq oxulu).

ana sütü tək dadağ. (**dadağ**: həlal).

anasi doğurkən, deyib - balam səni görüm "**çəkili çörək yemiyəsən**". (bolluq görəsən) .

anasi ipin satmaq. (ipi qırıq. qalmasın kötülük yapan).

anasi onu qaçaqaçda doğmuş. (köç sırasında).

anasın ağlar qoymaq. (birinin başına pis oyun açmaq).

anasın danan. (alçaq. əclaf).

anasından əmdiyyi süt burnundan gəlmək. (çox sıxılmaq).

anasının gözüş. (bir dənəsi).

anasının körpə quzusu. (anاسının ərköyüllü).

anasının quzusu. (ana quzusu. anasının bir dənəsi).

and içmək. (qutsal bir nəyi göstərək söz vermək).

and içmek. (söz vermek).

andac tutmaq. (dəfdər bağlamaq. sana bitik yazmaq). (**andac**: yaddaş). (**sana bitik**: hesab kitab).

anğa qalmaq. (geng qalmaq. mat qalmaq. axmaq görünmək).

anı anılmaq. (yad edilmək).

anlamadan söyləyən, ağrımadan ölüür. (nədən öldüyün bilməz).

apar topar. (tələsiklə. çarçabuq).

ara bulmaq. (sorumları çözə bilmək).

ara saxla. (yaxın durma).

ara vurucu. (barşıqları pozan).

arada qalmaq. (iki tanıştı barışdırmaq üçün aralarına girib çətin durumda qalmaq).

aradan söz çıxmamaq. (değiş çəliş, ixtilaf düşmək).

araların açmaq. (dosluqların pozmaq).

araların bulmaq. (uzlaşdırmaq. barışdırmaq).

arama darama. (araşdırma).

aranı işə tutaraq. (fürsətdən istifadə edərək).

arayan soran. (axdaran).

arayı yapmaq. (barışdırmaq).

ard əldən. (daldan dala. gizlidən).

ardına arxasına düşmək. (izin izləmək).

arxa çevirmək. (üz çevirmək).

arxa çıxmaq. (dayaq çıxmaq. qoltuq çıxmaq. birinə hər çeşitli yardımda bulunmaq).

arxa qapıdan çıxmaq. (oxul, iş yerindən qoğulmaq).

arxadaş deyil, arxa daşıdır. (yoldaş deyil, yola daşdır. kömək deyil, yükdür).

arxalı axarlı olsun. (**axarlı**. dəvamlı).

arxan kögəsiz qalmasın. (yolun işiq olsun). (**alqış**).

arxası alınmaq. (dalısı bağlanılmaq, tutulmaq. dalısın qırmaq).

arxası bərk. (güvəni dayanıqlı).

arxası kəsilmək. (ardı qırılmaq).

arxasın almaq. (ardın, dalısın kəsmək).

arxasında dolanmaq. (izin bıraxmamaq).

arxasından çıxartmaq. (götündən çıxartmaq). (dediyinin təməli olmamaq).

arxasından söyləmək. (kimsəyi çəkişdirmək).

arxasını sığamaq. (arxasını sıvazlamaq. oxşayıb övmək).

arxasını vermək. (bir kimsənin qoruculuğundan güc almaq).

arı bəyi. (ana arı).

arı kovarı. (çox çalışqan, girilib çıxılan yer. çox ged gəlli yer).

arpa boyu. (arpaca. çox az).

arpa əkdirik dari çıxdı. (həp işim tərs getdi. qıldığım iş tərs sonuc verdi).

arslan payı. (ən yekə payı).

artan. (geri qalan). -parazın **artanı**: geri qalani.

artıq qaçırmak. (aşırı yemek).

artıq olsun. (varız bol olsun).

artıq yükden, qatı qayğıdan, çıgnın dalıb, bel bükülməsin.

arvadından su içir. (arvad ağız).

asalaq qalmaq. (sürüncəmədə qalmaq. o işi bir türlü qotaramamaq. sallaq qalmaq).

ası batası. (öləsi. yoxalsı).

asıb kəsmək. (qırıb dağıtmaq).

asıt olacaq. (lazım olacaq).

asqıda qalmaq. (əngələ düşmək).

astığı astıq, kəstiyi kəstik. (attığı attıq, tutduğu tutduq. qıyan. zalim. sözü üsdə söz olamayan).

aş hayına gedmiş, daş yıgmışasan. (umduğunu alasan).

aş içmişəm, çox içmişəm, ürəkdida dögünür. (ürək xəsdəliyin boş tutmaq).

aş qazanı əkşimək, yanmaq, qaynamaq. (qarnı ağrımaq).

aş pişdi bayram keçdi. artıq gecikdik.

aşa gözəl. (ötə gözəl. çox əla).

aşa yaşa, yaşa aşa. (aşa: ye).

aşağı qalmaz. (dalı, geri qalmaz).

aşağı qurtarmaz. (aşağı olmaz).

aşağı qurtarmaz. (bunda az olmaz).

aşağıdan al. (yumşaq ol).

aşağıdan almaq. (sərtlik qarşısı yumşaq davranışmaq).

aşağılıq duyqusu. (özün alçaq görəmə düşüncəsi. hissi xud kəm bini).

aşçı əli, qaşıq sapından qaralır.

aşığı cuq (bəy) durmaq. (işləri tam yoluna gedmək).

aşığı cük oturmaq. (**cük**: bəy. aşığın göbək yanı). işləri onuna. (onğuna. uğruna) gedməsi.

aşıq atmaq. (mərcləşmək. yarışmaq).

aşın aşadıq, suyun içdik, yurdun qonaqladıq.

aşına aşına çıxdı ocaq başına. (**aşına aşına**: sürünen sürünen. (üz verdikcə asdar istədi)).

aşına aşına. (götün götürün sürünen). -**aşına aşına** çıktı ocaq başına. (götün götürün sürünen özün ocağın dib başına çatdırıldı). (**dib başına**: ocağın başına).

aşırı gedmək. (uzun edmək. uzatmaq. naz tökmək. qırçanmaq).

aşırı yemək. (artıq qaçırmamaq).

aşının duzundan birazda sözüvə qat.

aşları bir qazanda qaynır. (tam maraqları üstüsdə düşür).

aşlı gəlsin daşlı gedsin. (batsın).

aşlinmasa, qarşılmaz. (**aşlinmasa**: öğrəşilib həzm olmasa).

aşpazxana pişiyi.

at almamış axır bağlamaq. (taxmamış taqqıldatmaq).

at anası. (iriyarı, erkəksi qadın).

at başı gedmək. (bir boyda gedmək).

at bazarında eşək osdudur. (saçmalayır. səfehləyir).

at elin, it elin. (bizə nə).

at əşgin qılıc kəsgin. (**əşgin**: sağ sol əlayağını birgə qaldıran).

at ət yeməz, it ot. (hər nəyin yeri var).

at izi, it izinə qarışmaq.

at izin gəzəndə var, it izində.

at qoşdur. (böyük alan).

at minib qamçını almaq. (heç nəyi saymamaq).

at oynadmaq. (meydan oxumaq).

at üstü. (başdan savurma).

at yetdi gündə, it yediyi gündə. (at çox çətin kimsəyə alışır).

atam adı xıdır, əlimdən gələn budur.

atası uğruna. (atası xeyrinə. yalnız iyilik olsun deyə).

atasın ağlatmaq. (çox sinsitmək).

atdan alta. (gizlicə).

atib tutmaq. (hapur zopur, yekə danışmaq).

atıcı pambıqlı kimi dağıtmaq. (atıcı: pambıq atan. həllac).

atıcı pambıqlı kimi dağıtmaq. (**atıcı**: pambıq atan. həllac).

atlama daşı. (tərəqqi pilləsi). –o **atlama daşı** yaptı.

atsan atılmaz, satsan satılmaz. (atmağa qıymayıan).

av avlandı, tov tovlandı. (**tov tovlandı**: od, ocaq quruldu). (iş bitdi).

avcu içinen almaq. (birin etginə, basqısına almaq).

avcunu yalamaq. (əli boş qalmaq).

avuc açmaq. (əl açmaq. 1.əl qaldırmaq. döğmək. 1. avuc açmaq).

avurd satmaq. (avurd şışirmək. lovğalamaq. goplamaq).

avurdu avurduna keçmək. (çox arıqlamaq).

ay aylanıb yerin başına, qurban olum toprağına daşına.

ay başı. (ayın ilk günləri).

ay hay ölünlər, bir toxlunu beş başə yeyələr.

ay qaranlığı. (bulut kölgəli ay ışığı).

ay tutulmaq. (ay yer yuvarlağı kölgəsində qalması).

ayağ altı görmək. (alçaq görmək).

ayağ çıxməq. (dayaq çıxməq. arxa dayaq çıxməq. qoltuq çıxməq. birinə hər çeşitli yardımda bulunmaq).

ayağ olma. (biriyən səx ged gəl eləmək).

ayağ ucu. (izi izi. dizi dizi. səssiz səmirsiz).

ayağa qalxmaq. (1. (kəsəl) dirsəlmək. durub dolanmaq. 1. birinə sayqı olaraq ayağa durmaq).

ayağı gözə başı göl olsun. (**gözə**: çeşmə. bulağ). (alqış. uğur).

ayağı suya ərmək. (bir nədəndən son durumun nə olduğunu başa düşmək).

ayağı uğurlu olsun. (yeni doğmuş, əldə edinən önəmli bacarıq dolayısıyla denən dilək).

ayağı üzəngidə. (gedmək üzrə olma).

ayağı yer eləmək. (üzü çıxalmaq).

ayağın altına qabıq qoymaq. (bir düzənlə yerindən edmək).

ayağın düzə basmaq. (dincliyə çıxmaq).

ayağına çağırmaq. (ehzar edmək).

ayağına gedmək. (1.qarşılmaq. 1. yanına gəlmək).

ayağına gedmək. (karşılıamaq. istiqbalına gedmək).

ayağına qara su enmək. (çox ayaq üsdə bəkləmək).

ayağına qara su enmək. (çox ayaq üsdə qalmaq).

ayağına qara su enmək. (çox ayaq üsdə qalmaq).

ayağını daşdan əsirgəməz. {(ayağı əzilsə, canı incisə bel dözər). acımasız. qıyar}.

ayağını dəh almaq. (quşqulu olub özənlə (ehiyatla) gəzmək, davranışmaq). (**dəh: dəng**).

ayağını dəng almaq. (hər bir yerə geməmək).

ayağını sürümək. (ölmək üzrə olmaq).

ayağının basıldığı yerdə ot bitməmək. (uğursuz ayaq).

ayaqqabım vurur. (ayaqqabım incidir, doğdur).

ayaq bağlı. (bir yerə gedilməsinə əngəl olan biri).

ayaq basmaq. (bir yerə gedmək).

ayaq çarşısı. (çox qalabalıq bazar).

ayaq dirəmək. (israr edmək).

ayaq dirəmək. (istəyində dirənmək. israr edmək).

ayaq satıcı. (əldə satan. dəst fıruş).

ayaq sürümək. (bir işdə çaba, iştək göstəməmək).

ayaq sürümək. (edməkdən, gedməkdən çəkinmək).

ayaq ucu. (izi izi. dizi dizi. səssiz səmirsiz).

ayaq uydurmaq. (1.birgə adımlamaq. 1.dəyişikliklərə görə uyum sağlamaq).

ayaq üsdə qırxıda çıxməq. (arıqlıqdan çöpə dönmək).

ayaq yapmaq. (birini qandırmağa çabamaq, çalışmaq).

ayaqda kehimək. (olub bitəni duymamaq).

ayaqda tutmaq. (sürəkliğin, dəvamin sağlamaq. sağlığın sağlamaq).

ayaqları dolaşmaq. (ayaqları birbirinə girmək, taxılmaq).

ayaqları yerə basmaq. (doğrulçu, gerçəkçi, sağduyulu olmaq).

ayaz düşmək. (ağır soğuq düşmək).

ayaz qol gəzir. (eşiyi yaman soğuq bürümüş).

ayaza çəkmək. (hava soğuşmaq).

ayazda qalmaq. (açığda, eşikdə qalmaq).

aydədə qonağı. (gecəni çöldə qalmaq).

aydınlıq yarınlara. (gələcəyiz xeyrə açılsın).

ayılib bayılmaq. (1.sınırlanıb özündən çıxmaq. 1. nərsə üçün özündən keçmək).

ayırt edmək. (fark edmək. sezmək. anlaşmaq).

aykırı düşmək. (zid düşmək).

aylaq qalmaq. (haylaz, avara qalmaq).

ayov güdən. (fürsət güdən. ayov yoxsulu).

ayran könüllü. (nərsədən az sürədə bıqmaq).

ayrani coşmaq, qabarmaq. (1. başı qızmaq. öfğələnmək. 1. sevişməyə qızınmaq).

ayrani şişinmək. (1.sınırlanmaq. 1. qızmaq).

ayranım budur yarısı sudur. (gerçəkdə olduğu kimi).

ayrı seçi yapmaq. (fərq qoymaq).

ayrı tutmaq. (fərq qoymaq).

ayrılıq yollarında axtarıram səni mən.

az buçuq. (az yarm. azda biraz çox).

az buçuq. (azacıq. bir cibbiş. biraz. bir parça).

az çox. (olduqca).

az daha. (az qalsın).

az getdi, uz getdi, iğnə yarım yol getdi, dərə, təpə, düz getdi.

az günün kişi olmamaq. (çox yaşamış olmaq).

az qalsın. (az qalmışdı ki).

az olsun, saz olsun. (çoxluq, poxluq).

azı çoxa tutmaq. (azı çox saymaq).

azmığın dal qıcı. (çox zirək, kələk).

azmığın qıçın qırmaq. (1. bir türlü başlanılmayan işə başlamaq. 1.artıq gedmədiyi yerə gedmədəyə başlamaq). (**azmığın**: şeytanın).

azmığın qulağına qurşun. (göz dəgməsin. pis qulaq eşitməsin). (**azmığın**: şeytanın) .

azmıq yuvasın bilmək. (azmığın balası olmaq. düdənci. kələk). (**azmığın**: şeytanın).

azmıq bizi azdırıb, yaman gündə, yaman yerdə olmaz quyu qazdırıb. (**azmıq**: şeytan).

azmıq əlini çəkmış. (əldən düşmüş çox yaşılya deyilir). (**azmıq**: şeytan).

azmıq görsün üzünü. (zəhləm gedir. görmək istəməm). (**azmıq**: şeytan).

baba adam. (olqun, ağırbaş çılx ürəkli yaşılı kişi). (**çılx**: arçın. pak).

bacası tütməz olmaq. (evin dağıılması. ocağın yıxılması).

bacası tütməz. (1.işləri pozuq. 1.evi yıxılmış).

bağdaş qurmaq. (sol qıçın sağın, sağ qıçın altına alaraq oturmaq).

bağırin sızlatmaq. (için acıdib üzmək).

bağırin sökmək. (sinsidib öldürmək).

bağlıya bağlamaq. (çixınlamaq. buxcalamaq).

bağrı yanıq. (çox acı çəkmmiş. çox ağrı görmüş).

bağrı yanıq. (çox acılı, kitirli).

bağrına basmaq. (qolların açıb qucaqlamaq).

bağrına daş basmaq. (acı ağrıya qatlanmaq).

bağrına daş basmaq. (dinmədən acı çəkmək. kimsəyə açmadan hər türlü aciya qatlanmaq).

bağrını dəlmək. (çox çilənmək, acı çəkmək. içində işləmək).

baxı yönəmi. (görüş. görüş açısı).

baxış açısı. (görüş açısı. nəzəri).

baxtı açılmaq. (ulduzu parlamaq. şansı qalxmaq. ün ad qazanmaq. tanınmağa başlamaq).

bal kimi süzmə şəkər dil.

bala-: yuxuda gördüm al, alır məni. -ana: yox nənə qurban qara basır səni.

balalama. (doğma. tələsmə).

balasında var bəlasında.

baldırı çıplaq. (avara. uğur verməz).

balıq ət. (şışman olmayıbdə dolqun olan).

balıq ətində. (ətinə dolqun. biçimli tombul).

balta daş olmaq. (yollaşmamaq. birbirini çoşlamamaq).

balta olmaq. (daş dəmir olmaq. dirənmək).

balta olmaq. (kəsgin, iradəli olmaq).

balta, dəhrə, kərki, od, ocaq, hamısı biri birindən ac! hara qaçacaqsan ay yazıq ağaç?.

baltaçının hinq deyicisi. (baltaçının hinq deyərək yardaqcısı).

baltanı daşa vurmaq. (odla oynamaq).

baltası kütükdən çıxməq. (quyruğu qapıdan qurtulmaq). (çətinliyi savulmaq).

barmağı ağızında qalmaq. (şaşa qalmaq) .

barmağı olmaq. (əli olmaq. ilgisi olmaq. əlliyi olmaq. qarışmaq. qatdığı olmaq. dəxaləti olmaq. –kimin əli var).

barmağına dolamaq. (ələ sərimək (**sarmaq. sarımaq**). dolandırmaq).

barmağını oynatmaq. {aşar vermek}. (**aşar**: avlıq. rüşvət).

barmaq dişləmək. (barmaq ısrımaq. bir durum qarşısında şas qalmaq).

basamaq yapmaq. (**basamaq**: pillə). (arac, vasitə yapmaq).

basamaq yapmaq. (bir yerə çatmaq üçün nərsəni arac, pillə, səggi yapmaq).

basıb gedmək. (bir iş üçün yollanmaq).

basıb gedmək. (çabuq uzaqlaşmaq).

basılı dayaq. (ayaqlı dayaq. köklü dayaq) .

basqın basanındır. (ilk saldıran üstün çıxar).

basqın çıxməq. (üstün çıxməq. qalib çıxməq).

basqın çıxməq. (üstün gəlmək).

basqın yapmaq.çapğın yapmaq. (ansızın saldırmaq).

basqına uğranmaq. (ansızın yaxalanmaq).

basmaqalıb söz. (hamıça işlədilən söz. bayağılaşmış söz).

baş aç. (düşün).

baş açamamaq. (1.çağ bulamamaq.1. anlamamaq).

baş açamamaq. (çağ bulamamaq).

baş açmaq. (üzüntüdən, bir oydan. (fikirdən) uzaqlaşmaq).

baş ağrısı olmaq. (sıkmaq. incitmək).

baş ağrısı. (sorun yaradan qonu, nərsə).

baş ağırtma. (çox danışma).

baş alamamaq. (yəxəsin qurtaramamaq).

baş aparan. (ön ayaq. yol çəkən. başçı. (pişkisvət).

baş aparmaq. (ön ayaq olmaq. yol çəkmək. başçılıq edmək).

baş aşağı gedmək. (durumu pisləşmək).

baş aşağı gəlmək. (1. işləri alt üst gətirmək.1. təpəsi üsdə düşmək).

baş ayaq bəlli deyil. (qarqalıq düzənsizlik sürən yer. başçı kim işçi kim bəlli deyil).

baş baş. (əllərin başına qaldıraraq uşaqların sağollaşması).

baş başa gəlmək. (bir araya gəlmək).

baş başa qoyma. (deyişmək). -it hürər karvan keçər. (axmaqla **baş başa qoyma**).

baş başa qoymaq. (bəhs edmək).

baş başa qoymaq. (bəsə bəs eləmək).

baş başa vermek. (dayanışmaq).

baş başa. (birlikdə).

baş bulmaq. (onaşmaq. razılaşmaq).

baş çəkən. (başçı. yönətən).

baş çəkmək. (baş vurmaq. yoxlamaq. uğramaq).

baş dartısı. (ağilla yoxlama).

baş döndürücü. (1. bayırıcı. 1. gicəldən. 1. kefləndirici. 1. ucalığı vurqulamaq).

baş döndürücü. (rəvan gərdan).

baş edəməmək. (baş tapamamaq).

baş əğmək. (1.sayqılamaq. 1.alqılamaq. qəbul edmək).

baş göstərmək. (ortaya çıxmak).

baş göz edmək. (evərmək. evləndirmək).

baş göz yarmaq. (bacarıqsızlıq göstərmək).

baş hara ayaqda ora. (1. kişinin suçlarının kökü beynindədir. 1. böyükler nə yapırsa, kiçiklər. (ayaqlar) də onları izlər).

baş köşə. (baş kürsü. başçıları yeri).

baş qaldırmaq. (1.qarşı çıxmak. 1.ayaqlanmaq. qalxışmaq).

baş qoymaq. (can qoymaq).

baş mənim baş onun. (üzbəüz çıxdıq).

baş üstündə yeri olmaq. (sevgi, ilgi sayqıyla qarşılanıb ağırlanması).

baş vermək. (1. canın qoymaq. 1. cüçərmək. başaq salmaq. üz vermek. 1. olqunlaşmaq. böyümək).

baş vuran. (muraciə edən).

baş yağlığı. (baş dəsmalı. qaşbasdı. ləçək).

baş yarmaq. (qafa patlatmaq. çox düşünmək).

başa baş qoymaq. (birinə ağıl qoymaq).

başa baş. (birlikdə. 1. əşit. dəng. 1. qisas).

başa çatmaq. (bitmək).

başa çıxartmaq. (1. işi bitirmək. 1. aşırı ağırlamaq, əzizləmək).

başa çıxməq. (üstələmək. müvəffəq olmaq).

başa düşmək. (anlamaq).

başa düşülmür. (alnalammır).

başa gürəşmək. (birincilik son gürəş yapmaq).

başa keçmək. (yuxarı oruna yüksəlmək).

başa vurmaq. (başa qaqlamaq. üzə çırpmaq. minnət qoymaq). -etdigin iyiliyi **başa vurma**.

başçılıq edmək. (ön ayaq olmaq. yol çəkmək. baş aparmaq).

başda əsmək. (nərsiyə həvəslənmək).

başda gələn. (birinci).

başda gələnlər. (birincilər. önəmlilər).

başdan aşağı. (başdan ayağa. təpədən dırnağa).

başdan aşağı. (başdan başa).

başdan ayağa. (başdan aşağı).

başdan ayağa. (təpədən dırnağa).

başdan başa. (ucdan uca).

başdan çatlaq. (başdan pozuq).

başdan çıxart. (unut).

başdan çıxartma ha!. (unutma ha).

başdan çıxartmaq. (qafasın çalmaq. ağılnı almaq).

başgöz edmək. (evləndirmək).

başı bağlı. (evli).

başı boş. (evlənməmiş).

başı boş. (subay).

başı bultlarda gəzmək. (xiyallara batmaq).

başı dalıq, bağıri yanıq, könlü qırıq. (**başı dalıq**: pərişan).

başı darda. (sıkıntıda).

başı daş. (dirənişçi. inadçı. söz eşitməz).

başı daşa dəğmək. (yeniləməz, çəkiləməz bir qarşılıq görmək).

başı daşa, daşı başa vurmaq. çıxılmaz duruma düşmək.

başı daşınmaq. (dalqa keçmək. dalqınlıq keçirmək. havası pərt olmaq).

başı göyə dayanmış. (çox uca).

başı iy verir. (başı çininə ağırlıq edir).

başı kal, könlü kövrək.

başı qabaq. (saçsız. keçəl. börksüz).

başı qazan olmaq. (başı şışmək. başı dəng olmaq).

başı öündə. (dik qafa olmayan. uslu. utanqaç).

başı sonu bəlli olmayan. (qarmaqarışıq).

başı tutmaq. (başı ağrımaq).

başı tutmaq. (başı ağrıya düşmək).

başı üçün. (sayın sayılın birinin ruhuna and içmək).

başı yaslı, gözü yaşlı.

başı yerinə gəlmək. (başı yerin almaq. dincəlmək).

başı yuxarı. (bir başa. dikləmə. müstəqim. dolama yolla yox).

başı yumşaq. (söz eşidər. dirənməz. inadsız).

başım beynim gəl sapıma düzül. (bu işin varacağın biləməmək).

başım üsdə. (sevə sevə).

başın daşa vurmaq. (öksünmək. peşman olmaq).

başın daşdan daşa vurmaq. (üzülüb dövünmək).

başın dərt görməsin. (**alqış. uğur**).

başın əzmək. (bir olayı başlanqcıdan yox edmək).

başın əzmək. (çorsuzlaşdırmaq. zərərsizləşdirmək).

başın itməsin, gözün çıxməsin, adın batması.

başın qadasız olmasın. (**qarqış**).

başın qaşımağa çatışmamaq. (çağ qıtlığı yaşamaq).

başın sağ olsun. (yaxını öleni kövünləmək. ona təsliyət demək).

başın sağ. (təsliyət!).

başın yastığa düşməsin. (yatağa düşməyəsin. xəsdələnmiyəsən).

başın yastıq görməmiş. (xəsdələnməmiş. döşəyə düşməmiş).

başın yemək. (ölmək).

başın yemək. (ölümünə yol açmaq).

başına azar olmaq. (başına bəla olmaq).

başına bit düşəsi. (**qarqış**).

başına buyruq. (dilədiyin yapan).

başına buyruq. (özbaşına).

başına corab hörmək. (bir kələk oynamamaq).

başına çıxarmaq. (çox üz vermək, şımartmaq).

başına çökmək. (başına cummaq).

başına qalmaq. (baxımsız olmaq).

başına qıyıcı sarmaq. (birin bələya qoymaq).

başına qoyub börkün, əğniñə geyib kürkün.

başına taxmaq. (beyninə soxmaq, qoymaq).

başına tikilmək. (baş ucunda surmaq).

başına vurmaq (nərsə). (nərsəni könlü istəmək. başına düşmək. ürəyi istəmək).

başına yıxməq. (bir suçu birinə yükləmək. birin sorumlu saymaq).

başında çatlamaq. (suçlar ona yüklənmək).

başında durmaq. (göz olmaq).

başında durmaq. (güdmək).

başında yellər əsmək. (dalqalar keçirmək. beynində nələr düşünmək, tasalamaq).

başından atmaq. (başından eləmək, savmaq, qovmaq, rədd edmək).

başından böyük danışmaq. (çəkin, həddin aşmaq).

başından çıxatmaq. (unutmaq).

başından keçmək. (içindən, ağlından keçmək).

başından qaynar su tökmək. (üzücü sıxıntı keçirmək).

başından yekə danışma. (danışdığını bil).

başından yekə danışmaq. (ərkində aşa sözlər ötürmək). (**ərkində aşa**: gücü yetməz. gücündən artıq).

başından yekə danışmaq. (yetgisi olmayan sözdə bulunmaq).

başından yekə qalxışmaq. (gücü yetməz işlərə baxmaq).

başını alamamaq. (özünü qurtaramamaq).

başını daşdan daşa vurmaq. (hər yola əl atmaq).

başını yemək. (ölməyinə nədən olmaq).

başının çarəsinə baxmaq. (özün qurtarmağa yol gəzmək).

başıza buyruq. (ərkiz var. necə istəsəz).

başla günün gülüşlə.

başlamaq daşlamaq. (tutub bıraxmaq).

başlamaq daşlamaq. (tutub bıraxmaq. (başlamaq: yaxasın ələ keçirmək).

başlayan oyunun bitisi var.

başlı başına. (öz başına. tək başına).

başlı qulaqlı. (dəyanətli. saysana gələn).

başmaq vurmaq. (ayaqqabının ayağı sinsitməsi).

başmaqların qoğalamaq. (çox yələsik gedmək).

batağa düşmək. (çətin, çıxılmaza saplanma).

batan bitər, götürən yetər. (**götürən**: götürübən. götürvərən. nəcat verən). (iş işdən keçmiş).

batı nə butu nə. (zərəri nə, nəfi nə). (**batı**: zərəyi). (**butu**: **budu**. nəfi).

bayağı dil. (bayağı danışıq. bayqa. arqo).

bayqın düşmək. (yorqun, halsiz düşmək).

bayqın göz. (uyku, nazdan göz qapaqları düşərsi olmaq).

bayqın sözlər, dillər. (kişini bayacaq, bayılacaq kimi etgiləyən).

bayraq açmaq. (bayraq qaldırmaq. mitinq keçirmək).

bayraq açmaq. (bir uğur üçün qosun toplamaq).

bayraq çəkmək. (bayraq asmaq).

bayraqları açmaq. (çığır bağır salib ağızına gələni bağırmaq).

bayram sözləri. (sağ olun say bəylər, bayram gəlir yey bəylər, sayaçını saylayın, sayaları saylayın, say bəylərdən say alın.  
sayam sayalı olsun, bayramız qut olsun).

bayramda seyranda. (bəlli günlərdə).

bazar çörəyi itgin olur. (azı çıxu bəllənməz).

bazar ola. (alverin iyi ola).

bazar olsun. (:-azarsız olasız).

bazar olsun. (alveriz bol olsun).

bazarlıq edmək. (nərsələr almaq üçün bazara çıxmaq).

bazarlıq edmək. {1.gərəklərin almağa çıxmaq. (**gərəklərin**: ehtiacların). 1. vənə curmaq}.

bel bağlamaq. (birinin yardımçı olduğunu inanmaq).

bel bağlamaq. (umud edmək).

bel gəlmək. (beli boş olmaq).

bel suyu. (ər suyu. atmış. məni. düşü azmaq yuxuda atmış axmaq. yuxuluq olmaq).

bel vermək. (duvarın, tavanın qarın verməsi).

beli açılmaq. (1. işeyin tutamamaq. 1. beli incitmək).

beli bükülmək. (işdən düşmək).

belini doğrultmaq. (dirçəlmək).

belini qırmaq. (1. işdən salmaq. 1. işin ən yoğun yerin aşırmaq).

bellərimiz bükülüb, qabırqamız sökülüb, gözlərimiz yaşları, daş minciğin tökülüb. (**minciğin**: minciğ kimi).

beş bətər. (çox yaman).

beşik kərtmə adağlı. (beşikdə adaqlanmış).

beşik kərtmə adaqlı. (beşikdə adaqlanmış cocuqlar).

beşikdən biçilməmiş. (ağzından süt iyi gəlir). (**biçilmək**: ayrılməq).

beyin köcü. (bir ölkənin huşlu başlıların gəlişmiş ölkəyə köçmələri).

beynə batmaz. (ağla aykırı).

beyni almamaq. (ağlı kəsməmək. olmasına inanamamaq).

beyni atmaq. (birdən çox öfkələnmək).

beyni qarışmaq. (təpəsi atmaq. dəlirmək).

beynin yemək. (1. artıq danışib yormaq. 1. oyun düşüncəsin dəğişməyə çalışmaq).

beyninə keçmək. (qafasına girmək).

bəd çəkmək. (böğəmək. bəddəmək).

bəxdi açuq, qaşı çatuq.

bəm telinə basmaq. (duyarlı yerinə toxunmaq).

bərbad olmaq. (pox olmaq. pozulmaq).

bəs edmək. (sonqumaq. durdurmaq. pərhiz edmək).

bəsə bəs eləmək. (baş başa qoymaq).

bəsiyə çəkmək. (çalışdırmadan yedirib becərtmək).

bət, bənd, səd vurmaq. (bü kemek. boğamaq. bənd, səd vurmaq).

bətəri dağılmaq. (kök sökmək. çox gücənmək).

bətərin bətəri. (ən kötü sanılandan daha kötü).

bəzənmisən bu gündəsən, bəzənməsən nə gündəsən!.

biçim bilgisi. (sərf elmi. morfoloji).

biçim vermək. (düzən vermək).

bildiyin demək (oxumaq). (başqaların dinləməyib öz sözün demək).

bildiyin oxumaq. (istədiyin yapmaq).

bildiyindən çashmamaq. (bildiyin edmək).

bildiyindən çashmayan. (kəndin doğru sanan).

bilə bilməz. (bilir bilməz. yarılm yamalaq).

bilər bilməz. (yarım yamalaq bilərək).

bilgisizlik necə kef çəkməli bir uçmıqımış, heyf ola gec bu bilik düşdü bizə. (**bilgisizlik**: xəbərsizlik). (**uçmıqımış**: cənnətimiş).

bilin almaq. (xəbər almaq).

bilin çıxmamaq. (xəbər olmaq).

bilin olmadi. (xəbər çıxmadi).

bilin toplamaq. (xəbər yiğmaq).

bilin vermək. (xəbər vermək).

bilincinə varmaq. (qavramın, içün anlamaq).

bilinmirki kimin əli kimin cibindədir.

bilki din, islam durur; saqqal değil, olsa könlün xoşdiləklərlə dolu, tapdın yolu.

bilmir nə deyir. (özündə deyil. huşu başında deyil).

bir acundu. (bir aləmdi. özünə özgü netəlikləri olan).

bir ağızdan. (həq birlikdə).

bir an. (bir ləhzə).

bir anlamda. (anamların birində).

bir ara. (1. keçmişlərdə. 1. bir müddət).

bir ara. (bir zaman).

bir araya gəlmək. (toplamaq. buluşmaq).

bir araya gətirmək. (1.dərləmək. toplamaq. 1.birləşdirmək).

bir arın olan. (çox təmiz olan).

bir arpa boyu. (çox kiçik, cıqqılı).

bir aşağı bir yuxarı yerimək. (amacsız dolaşmaq. öfgədən, qayğıdan bir yerdə durmamaq).

bir atalarsözü, birdə analarsözü var. (**abalarsözü**: analarsözü) .

bir ayağı çuxurda. (çox yaşılı).

bir ayaqda min yalan söyləmək. (danışdığı yalan olmaq).

bir baxıma. (bir baxımla.bir baxışla).

bir balta sapı olmaq. (bir iş yiyeşi olmaq).

bir baltaya sap deyil. (heç bir iş görən deyil).

bir baltaya sap olmaq. (bir iş yiyeşi olmaq).

bir başa çölə, tövləyə yox. (ondan heç nə çıxmaz).

bir başa. (başı yuxarı. dikləmə. müstəqim. dolama yolla yox).

bir başa. (dikləmə. başı yuxarı. müstəqim. dolama yolla yox).

bir başa. (doğru. aralıqsız. müstəqim).

bir başı, min bir oynası.

bir başına. (tək başına).

bir bir. (ayrı ayrı).

bir boy. (bir başa). –bu aralığı **bir boy** gedmək. –bu dağı **bir boy** çıxmaq.

bir bu əksikidi. (tüm sııntılar yetmirmiş kimi birdə bu çıxdı).

bir bu əsgikidi. (sorunlar azmış kimi birdə bu çıktı).

bir çağlar. (çağıylə).

bir çəkimə. (bir başa).

bir çırpıda. (bir zərbədə). (**çırpıda**: zərbədə).

bir çuval qozu batırmaq. (yolunda olan işi bir yanlışılıqla, bir sözlə puç eləmək).

bir dili yanlış yanlış qonuşma. (qələt qulət qonuşmaq. çalapərtik. çatrapatra).

bir dizi. (bir çox. bir yiğin).

bir don bir köynək. (yarı çıplaq. yolsulca).

bir dosluq qaldı. (satıcıların malları azaldıqda alıcıları özəndirmə üçün dedikləri söz).

bir düzüyə. (sürəkli. aralıqsızın).

bir düzüyə. (sürəkli. dal ba dal. aralıqsız).

bir əli yağda bir əli balda. (bolluq içində).

bir əlin beş barmağı kimi. (birbirinə oxşamamaq).

bir əlində bulsun bir əlində toz olsun. (**qarqış**).

bir əlində verib bir əlindən almaq. (yapdığı iyiliyi korlamaq).

bir əlinə aldığın oğulub tökülsün, öbür əlinə aldığın, kül olup savrulsun. (**qarqış**).

bir gözün kor, bir qulağın kar tutmaq. (hər nəyi görməyib, hər nəyi eşitməmək).

bir gülək. (biraz gülək).

bir gün doğulduq, gündündə olərik. (çox uzun arzular yaramaz bizə).

bir heç uğruna. (amacsızca. boşuna).

bir xeyli. (olduqca çox. əpəycə).

bir içim su. (bir qadının çox gözəl olduğunu vurqlur).

bir iki demədən. (durmadan. duraqsamadan).

bir iki dənə. (çox az sayıda).

bir iki söz. (bir neçə söz).

bir iməc uğrunda. (hədəf bir). (**iməc**: imac).

bir işə başlamaq. (əl atmaq).

bir işin içindən çıxmaq. (nə güclüklə olsun bir işi başarmaq).

bir keçitlik bu yigitlik, dünya beş gündür ötür, padşahsan mən gədanı böylə qınlıqdan qutar, aydayur misgin

qılıc, sonğun səni ahım tutar. (misgin qılıc). (**qınlıqdan**: əzabdan). (**aydayur**: deyir). (**sonğun**: sonunda).

bir koroğlu bir ayvaz. (sonsuz olub başa baş yışayan qarı qoca).

bir köynək dalı. (dənəyi sinağı. (təcrübəsi) biraz az).

bir köynək dalı. {özdən uzaq özgədən yaxın. (qardaş nəvəsi , qardaş oğlundan , bir köynək dalıdır)}. (quzulu).

bir qabırqası (taxdası) əksik. (nəsə (peki) başı iyi işləməmək).

bir qapıya çıxmaq. (bir sonuca varmaq).

bir qasığı bilməyən, bir qazanı nə bilər.

bir qazanda qaynamaq. (bir durumda olmaq).

bir qazanda qaynayamamaq. {(bir durumda) anlaşamamaq, uyuşamamaq, uzlaşamamaq, qaynayamamaq}.

bir qələmə (demək). (dönə dönə demək).

bir matik alımıki məggə daşıynanda gedməz.

bir nə oxşamamaq. (xoşlamamaq. bəğənilməmək).

bir nəsəsi qalmamaq (xəsdə üçün deyilir). (tam sağalmaq).

bir ovuc yemişdən söz gedmir. (kiçik sorudan danışılmır).

bir pox olmamaq. (bir iş iyiyəsi olmamaq).

bir pox yapamamaq. bir pox yeyəməmək. (bir iş əlindən gələməmək).

bir sıxımlıq canı olmaq. (külö, cılız olmaq). (**cılız**: zəif).

bir soluqda. (bir nəfəsdə. bir başa).

bir söz bir gözü illərcə ağlıdır.

bir sürü. (birçox).

bir tanrı qulu. (bir allah bəndəsi).

bir teldən çalmaq. (daban dabana birgə sözləri söyləmək).

bir təh vurmaq. (bir istəkan içmək).

bir tikə bir çuxa. (dərvişcə yaşamaq). (**çuxa**: xırqa).

bir tikə verir ağızına, bir tuluğ tutur altına. (az verib çox güdən).

bir tutmaq. (ayrıqsız, əşit saymaq).

bir yadırqağan. (bir yadırqatıcı.çox əcib).

bir yaxada yaşamaq. (əşlikdə yaşamaq).

bir yana bıraqmaq. (önəmsəməmək).

bir yerdə. (bir aşamada).

bir yiğin. (birçox).

bir yolun yolcusu. (əş (bənzər) yazqısı olanlar).

bir zaman. (çağında). **-çağında seçilənlər**, çağrı gəlir saçılır. (atılır).

birbirimizi acı danışmaqla incitmiyək, çoğun yetəricəacidir. (**çoğun**: fələk. cihan).

birbirin yemək. (anlaşmayıb birbiylə dalaşmaq).

birbirinə düşmək. (1. aralarında anlaşmazlıq çıxməq. 1. birbiriylə tutmaq).

birbirinə düşmək. (birbirin qurçalamaq, deşmək).

birbirinə girmək. savaşmaq. hövlək oyan bu yana qaçmaq. (**hövlək**: həyəcanla).

birbirinin ağızına tüpürmək. (birbirin yamanlamaq).

birdə birdə. (genə genə. təkərlə).

birdə yarmaz kişiyyə kal yaşıya, kar gələ, kor dolana, lal yaşıya. (**yarmaz**: yaramaz).

birə min qatmaq. (çox çox abartmaq).

birə min qatmaq. (qabartaraq olmasın nələr əkləmək, artırmaq).

birəni dəvə yapmaq. (balaca nəyi böyütmək).

birəni gözündən, çaqqalı dizindən vurmaq.

birər birər. (təkər təkər).

biri çəşqin. (kırıqxıq), biri düşgün.

biri eşikdə biri beşikdə. (çox xırda uşaqlı ev).

biri gəlir biri gedir, biri qalır biri yetir, birisidə düşür ötür. (**düşür ötür**: qonub köçmək), dünya qanılmaz yer.

- söhbətilə sazilə, ördək ilə qaz ilə, alar canın nazilə, dünya qalınmaz yer.

biri gün özəli, biri tün özəli. (**tün özəli**: gecəyə xas). (**gün**:gündüz). (**tün**:gecə).

biri susatır, biri su satır. (iş birdirlər).

biri var adı bəzək, biridə var ada bəzək.

biri var damarı, biridə var uçquru atır. (**uçqur**: tuman bağlı).

biri var eşqilə yaşır, biridə var eşqə yaşır.

biri var ölüsünə ağlır, biri var dirisinə. (durum çok üzücüdür).

biri yaltaq, biri qorxaq.

biri yatar, biri dinər, yaman gəlib işin edər. (**yaman**: yağı. düşman).

birin çegnir, birin utur, birin əlində tutur.

birin iki edməmək. (nə istəyin yerinə götirmək).

birin yaşıl yapraq, birin qara topraq gizir. (örtər).

birin yaya qoymaq. (aldatmaq).

birinə bir sözü çox desən yarardan düşər, piçağı sümüyü dirəsən kəsərdən düşər.

birinin borusun çalmaq. (yaltaqlanmaq).

birinin canın yemək. (onu çox sevmək).

birinin ocağına odun qoymaq. (ona kömək eləmək).

birinin yapıları. (birinin işləri).

birkik baylıqlar. (müttəhid devlətlər).

birlikdə dil ağız verib, oylanıb savlanıb (düşünüb ilhamlanıb), gəzişib dolaşmaq, uçaşmaq.

bitiki dürülmək. (bitiki qapanmaq. 1.ölmək. 1.bir işdən uzaqlaşdırılmaq).

bitişgən dillər. (iltisaqi dillər).

biz buranın yerlisiyiz, qası gözü kirlisiyiz.

biz səni görmədən sevdik, gördükıldən bezdik.

bizim çək, çığ çəkən yoxdur bu dünyadə. (çək: qədər). (çığ. dərd. həsrət).

boğaz boğaz gəlmək. (yaxalamaq).

boğaz boğaza gəlmək. (boğazlaşmaq. birbirin boğmağa gəlmək).

boğaz dərdi. (keçimlik dərdi).

boğaz dokuz boğumdur. (sözü incələyib düşünüb demək gərək).

boğaz toxluğuna. (boğaz tıxlığına. yalnız qarın doyumaqlığa işləmək).

boğaza dayanmaq. (qına gəlmək. bıkmaq. usanmaq).

boğazı gəlmək. (boğazına soğuq ilişdirmək).

boğazın tiklmək. (yediyini utamamaq).

boğazına düşgün. (qarınpa).

boğazına düzülmək. (boğazında qalmaq. boğazından keçməmək).

boğazına sarılmaq. (çox sıxışdırmaq. öldürəsi olmaq).

boğazında düğümlənmək. (şəşqınlıq, qorxu nədəniylə sözünü söyləyəməmək).

boğazında qalmaq. (nərsə duyub görüb şaşıb utamamaq).

boğum ayağı. (büüküm ayağı. son ayaq. son boğum).

boğuntuya gətirmək. (çaşdırıb yenmək).

bol kisədən atmaq. (kisəni bol götürmək. yersiz çıxacaq sözlər vermək).

bol kisədən. (ölçüsüzcə. çox artığına).

bolcaya küsmək. (baxdını suçlu görmək).

borc bilmək. (ödəv bilmək).

borc qıtlığa çıxməq. (borca batmaq).

borcla içgi içən, əsrimiş iki kərəm. (borc alıb keflənən, iki dəfə keflənər, bir içərkən, bir ödərkən).

borcla içgi içən, iki kərə əsrir. (keflənir).

borcumuzdu. (görəvimizdi).

borusu ötmək. (sözü keçər olmaq).

borusu ötmək. (sözü keçmək. dinlənilmək).

boş atıb dolu tumaq. (düzlüğünə inanmadan söylədiyi söz doğru çıxməq).

boş atıb dolu tutmaq. (ummadığı yerdən olumlu sonuc almaq).

boş qalmaq. (yaya qalmaq).

boş təbil. (gumbura dövül).

boş torbada at durmaz.

boşa edmək. (boşaltmaq).

boşa qoydum dolmur, doluya qoydum almır. (soru önündə çözüm sağlayamamaq).

boşa qoyuram dolmur, doluya qoyuram almır. (bir çözüm yolu bulamam).

boy bos. (boy buxun).

boy boy. (çeşitli böyüklükdə).

boy işləmir, qol işlir. (qol: əl).

boy ölçüşmək. (birbirinə boy demək).

boy ölçüşmək. (güclülüğün göstərmək üçün yarışmaq).

boy vermək. (1.suyun dərinliyin adan boyu ilə ölçmək, boyuca olmaq.1. bitginin dirsəlib qalxması).

boy verməz sular. (dərin sular).

boya çəkmək. (boy atmaq).

boya vermek. (boy atmaq. uzanmaq).

boydan boy'a. (başdan başa).

boydan boy'a. (bir ucdan öbür uca).

boylu boslu. (uzun bolu. göstərişli. yaxşıqlı).

boylu boyunca. (başdan sona. ucdn uca. boyu uzunluğunca).

boynu altında qalsın. (öləsən. gəbərəsən).

boynu altında qalsın. (ölsün).

boynu büük. (acınacaqlı, yalvarcasına qılığda).

boynu yoğun. (ənsəsi qalən).

boynum qıldan incə. (1.güçsüz dayaqsız biriym, yetən vurur. 1.hər nə desəz o olsun. nə deyirəmki).

boynum qıldan incə. (güc sizdədir).

boynun qopsun. (öləsən. gəbərəsən).

boynun vurmaq. (başın kəsmək).

boynuna minmək. (üstələmək).

boynundan yeyib, belinə sıçmaq. (iyilik yapan birisinə kötülük yapmaq).

boynunun borcu. (yapılması gərəkli ödəv).

boynunun borcudur. (görəvidir. edməlidir).

boynunda qalmaq. (borcu qalmaq).

boyu bacadan aşmamış. (hələ evlənməyinə tezdi).

boyu boyuna suyu suyuna çəkmək. (birbirinə dəng olanlar).

boyu boyuna, soyu soyuna. (birbiriylə dəng, uyqun biçimdə).

boyu dəvriləsi. (öləsi).

boyu sıvíq, başı civiq. (**sıvíq**: uca). (**civiq**: kiçik).

boyun batsın. (öləsən. gəbərəsən).

boyun devrilsin. (batsın. ölüsin).

boyun əğmək. (baş əğmək: sayqı göstərmək).

boyun əğmək. (boyqırmaq. təslim olmaq).

boyun qaçıran. (üstələnməyən. işindən qaçan).

boyun olun tanrıya. (səni tarı). (**boyun**: tabe).

boyun yerə girsin. (öləsən. gəbərəsən).

boyun yoğunlatmaq. (ənsə yapmaq).

boyuna baxma, qoluna (əlinə) bax. (gələn qonağa deyilir).

boyundan yekə işlərə qalxışmaq. (qılamaz işlərə girişmək).

boyunduruğ altında olmaq. (birinin basqısı altında olmaq ).

boyunduruq altda olmaq. (başqası buyruğu altında olmaq).

boyunun ölçüsünü almaq. (çəkin, həddin tanımaq. yetərsizliyin bilmək).

boyunun ölçüsünü almaq. (öz çıxarsızlığını tanımaq).

boyuvun ölçünə bax. (yetərivi, çıxarıvı tanı).

böyükük. (param parça).

börk tapıldı kürk getdi. (birin tapıb birin itirmək).

börkümə anlat. (mənki inanmırıam).

böylə böylə. (böyləliklə).

böyük ayağ. (dışqısı olmaq. -böyük ayağa çıxmaq).

böyük görmək. (üstün tutmaq, ucaltmaq).

böyük könül, kiçik nərlə övünür. (**nərlə**: nərsəylə). (**övünür**: sevinir).

böyük oynamaq. (risqə girmək).

böyük ürəkli. (geniş ürəkli. olayları xoş qarşılayan).

bu biçimlə. (bu gedislə. tabei əmr).

bu bulğadan kimdi məni boşadan. (**bulğadan**: böhrandan). (**boşadan**. açatan. azad edən).

bu dağlar kömürdəndi, keçən gün ömürdəndi, çögənin bir quşu var, cıynağı dəmirdəndi. (**çögənin**: fələyin).

bu devirdə açma gülüm, bu devir yalancı devir, bu gün odlu ocaq yarın kül olur, bu gün yarılan

govur, yanında dolur, keçmişlər bu gündə boğulur, bu gün olur yarın doğur.

bu dəvəyi güdməli, ya bu topraqdan köcməli. (bu işi yapmazsan, burada qalamazssan).

bu dünyada yıxılmaq var, sürünmək yox, ölmək var xırramaq yox, düşmək var, yaxarış yox. (**xırramaq**: xırıldamaq).

bu güllükdə güllər güldü səndə gül, ağlar göylər, gülər gullər səndə gül, mənim gülüm gullər gülü gözəl gül, aç yəmşəyin, örpek altdan gülmə gül. (**gülmə gül**: gül ha gül) (təbrizli).

bu gündən tezi yox. (elə bu gün).

bu gündən tezi yox. (elə indi).

bu iş çox işiq istər. (bu iş çox uzun sorundur). (**sorundur**: məsələdir).

bu işin altı yaşı. (təməli pozu).

bu qaranlıq gecələrdə bitəcək, gecə qalmaz dan atıb gün çıxacaq.

bu sözlərdən qulağım tox. (artıq eşitmək istəməm).

bu yol (dəfə), yollar yaman sonsuz olubdur.

bucaq bucaq aramaq. (qarış karış axdarmaq).

bucaq bucaq qaçmaq. (qarışlaşmadan çəkinmək, sakınmaq).

bucaq bucaq qaçmaq. {gizil gizil. (gizlicə gizlicə) qaçmaq}.

buğda deyib arpa satma. (işinlə sözün bir olsun).

buğda qızıl, arpa sarı.

buğu yağlı, çağrı çağlı, kef damağı yerində.

buğu yelli. (qurralı).

bugun yağlar, çağın çağları. (çağlar: sazlar).

buxcasın qoltuğuna vermək. (bir yerdən qoğmaq).

bulaq özü təprənməz, el obanı ayağına gətirir.

buldumcuq olmaq. (tapdığı nərsədən çox sevinmək).

bulğan suya yağ qatmaq. (qarışık bir durumu, yumuşaq nərsəylə yataşdırmaq).

bulnar məni solas göz, qara bəniz, qızıl üz. (**bulnar**: əsir edər). (solas (< **solmaq**: axmaq). axan. məst. xumar. məxmur). (xumar gözlər əsir edər məni).

bulub buluşdurmaq. (böyük çabayla əldə edmək).

bulub buluşdurmaq. (ordan budan axdarıb tapmaq).

bulut gələr boranılı, hər nərsədə oranılı. (ölçüsüylə).

bulut kimi. (kefli).

bulutdan şəh qapmaq. (heç bir çıxarı, kiçik olsun belə əldən ötürməmək).

bulutdan şəh qapmaq. (lap heçnədən yarar sağlamaq).

buna sağlam ol. (bunu titizcə qoru).

bundan böylə. (bundan sonra).

bundan iyisi can sağlığı. (bundan yaxçı olamaz).

bununla bağlı. (ayrıca).

burcu burcu qoxumaq. (çox gözəl qoxumaq).

burda bir iş var. (örtülü bir olay var).

burnu belə qanamamaq. (yarasız bərəsiz qurtulmaq).

burnu əzilmək. (umduğun alamamaq. sınmaq).

burnu pərələnmək. (burun qanatları şişinmək).

burnu şısmək. (burnu yellənmək. böyüklənmək).

burnu yekə. (qurra. özsevər).

burnu yellənmək. (özündən çıxmaq. şişinmək).

burnun çəkmək. (1. burnun soxmamaq. 1. burun suyun içəri almaq).

burnun çürütmək. (burnun qıvırtmaq. bəğənməmək).

burnun dibində. (çox yaxında).

burnun dikiñə gedmək. (dosdoğru gedmək).

burnun dikiñə gedmək. (kimsəni aldırmadan bildiyin edmək).

burnun əzmək. (alçatmaq).

burnun sürtülmək. (burnun əzilmək. sıxıntılar görməkdən dolayı aşırı davranışın dönəmək).

burnun ucunu görməmək. (keflilik, dalqınlıqdan qabağın görməmək).

burnun yerə düşsə almaz. (qurra).

burnuna girmək. (birinə çox soxulmaq).

burnunda düdmək. {gözündə düdmək. (**düdmək**: tüstüləmək). çox arayıb istər olmaq}.

burnunda tütmək. (**tütmək**: tüstüləmək) (çox özləmək, istəmək. uzaqlığından yanmaq).

burnundan gəlmək. (əlidə edilən dadlı nə, sonra çıxan üzüntülərlə ağıya zəqquma dönəmək).

burnundan gəlmək. (peşman olmaq).

burnundan gəlsin. (həramın olsun).

burnundan qıl aldırımdamaq. (kiçik ilişdiridən sınırlanıb köpürmək).

burnundan solumaq, fişqırmaq. (öfkələnib köpürmək).

burnundan solumaq. (öfkələnmək).

burnunun yeli xərmən savurmaq. (çox öfkələnmək).

burnuzu olmaq. (başqalarından fərqi olmaq). –onun **burnuzu var**.

buruq vermek. (yəhər boşaltmaq. manor vermek).

burun buruna gəlmək. (çoç yaxından qarşı qarışlaşmaq) .

burun buruna gəlmək. (çox yaxından qarşı qarışlaşmaq ).

burun büzmək, qırırmaq. (bəğənməmək).

burun büzmək. (aşağısamaq).

burun dirəyi. (burun sümüyü).

buynuzlu söz, tez keçər.

buyratlı dəli. (çin dəli. rəsmi dəli).

buyruq alta girməmək. (gəm almamaq. söz dinləməmək).

buyruq qulu. (buyrulanı edən. tabeli əmr).

buyruq qulu. (əmir qulu).

buz heyhkəli. (dağbuz).-sivri uca **buz heyhkəli**. -**uca boyun bənzəyiri dağbuza**, hayif başdan, işlətmisən qarpuza.

(**hayif başdan**: yazıqlarki o başı).

buz kəsilmək. (çox üzümək).

buz kəsir. (çox soyuqdur).

bükük bellü analar, qatlıq yaşılı qarılar. (ağır yaşılı qocalar).

büqüm ayağı. (boğum ayağı. son ayaq. son boğum).

bütün bütünə. (büsbütün).

bütün inanc. (inamışında sapmayan. kamil iman).

büyünlük yarınlıqdır. (sonu yaxındı).

cadı qazanın qaynatmaq. (**cadı**: inaqsı. xurafə).

can acısı. (ağır acı).

can alacaq yer. (ən önəmli yer).

can alacaq yeri. (ən incə yeri).

can alıb vermək. (ölüm sıxıntısı içində olmaq).

can alıcı. (1.nərsənin ən önəmli yeri. 1. əzrail. 1. öldürücü).

can atan. (çalışan. istəklənən) .

can atmaq. (çox çabamaq. çox istəmək).

can bəsləmək. (boynun yoğunlatmaq. yeyim içib qolayına baxmaq).

can boğazdan gəlir. (yemək can verir).

can cana baş başa. (çox sevişli olaraq bar arada).

can ciğər quzu sarması. (yemək çeşiti). (birbirin sevib qopuşmuyan).

can ciyər quzu sarması. (çox yaxın iki dosd).

can çəkişmək. (ölüm üzrə olmaq).

can dadlı olur. (yaşam sevməlidir).

can damarı. (birinə ən önəmlı olan nə).

can damarı. (birinin kəndi üçün ən görəkli saydığı nə).

can dayanamamaq. (can çəkəməmək).

can dayanmamaq. (nərsiyə). (bir istəyi yenmə gücü qalmamaq). (**yenmə**: üstələmə. sindırma).

can dosdu. (çox sevilən dosd).

can evindən vurmaq. (ən duyarlı yerindən vurmaq).

can gəlmək. (canlanmaq).

can hövlündən. (can qorxusundan).

can hövlünə qalmaq. (can qorxusunda olmaq).

can itirən. (ölən).

can könüllə. (istəyərək. maraqla).

can qayqısı. (can qorxusu. ölməkdən qaçan).

can mənim canım, çıxsın elin canı. (mən inciməyim, elə nə olursa olsun mənə nə) .

can mənim canım, çıxsın elin canı. (mənə nə özgəsinə nə olur).

can ortağı, könül dosdu.

can sıxan. (usandıran. bıkdırın).

can tamıya. (rədd olsun. canı cəhənnəmə).

can toxasına. (can bahasına. can qazığına. can təhlükəsinə). (**qazığına**: təhlükəsinə).

can yolağ (fəda). (uğrunda ölüyim belə).

cana can qatmaq. (birinin kefin dincliyyin artırmaq).

cana can qatmaq. (dincliyə dinclik qatmaq. qolayı artıq qolaylaşdırmaq).

cana can qatmaq. (sevinci, kefi artırmaq).

cana qıymaq. (canına qıymaq. öldürmək).

cana yaxın. (girişgən sevimli).

cana yaxın. (sevimli).

canı acımaq. (canı yanmaq).

canı alınmış. (ölmüş).(**qarqış**).

canı burnuna gəlmək. (bir işdə çox sinsimək).

canı burnuna gəlmək. (bir işi yaparkən sonsuz sıxılmaq, bunalmaq).

canı burnunda. (1.yorqun. bıqqın. artıq dayanamamaq. 1. ayaq üsdə duramamaq. canlı ölü).

canı burnunda. (çox cansız, cılız).

canı çəkmək. (canı istəmək. ona imrənmək).

canı çıxməq. (bıqmaq. çox yorulmaq).

canı çıxməq. (bitginmək. yıpranmaq. ölmək).

canı dincəlmək. (eyni açılmaq < əğni. (əyni) açılmaq).

canı gedmək. (canı üzülmək. çox qayğılanmaq).

canı görünəmək. (ürəyi ağızına gəlmək).

canı istərsə. (canı, könlü çəkirsə).

canı keçmək. (ölmək. canı çıxmaq).

canı sağ olsun. (kəndi sağ olsun ).

canı sıxılmaq. (darıxmaq. üzülmək).

canı tez. (dözəməyən. tələsən).

canı tez. (tələsən. dözümsüz).

canı ürəyi ağızına gəlmək. (çox bulqanmaq, iztirab keçirmək).

canı yanmaq. (acı çəkmək).

canı yanmaq. (içi yanmaq).

canım yanmaz. (oh deməm. acımadam).

canımın içi. (canım kimi sevdiyim).

canımın içi. (çox istədiyim kimsə).

canın qoymaq. (canın vermək).

canın sıxmaq. (kefin pozmaq).

canına dəğmək. (yapışmaq. sinmək).

canına dəğsin. (ruhu şad olsun).

canına qıymaq. (oldurmak. incitmək. çox güc işləmək).

canına susamaq. (qanına susamaq. qiyası, öldürəsi gəlmək).

canına yetmə. (bezmə. bıkma).

canına yetmək. (bezmək. bıqmaq).

canından bezmək. (yaşamdan usanmaq).

canından edmək. (1.oldürmək.1. ölümünə yol açmaq).

canından olmaq. (ölmək).

canını çöldən tapıp. (özünə qiyır).

canını dar atmaq. (ölümdən can qurtarır bir yerə siğınmaq).

canını dişinə taxmaq. (hər bir sıxıntını gözə alıb bir işə girişmək).

canını dişini taxmaq. (var gücün, dözümün toplamaq).

canını yaxmaq. (icini odlamaq).

canız sağ üzüz ağ. (bundan gözəl nə olar).

canla başla çalışmaq. (tüm varlığıla əlləşmək).

canla başla çalışmaq.

canlı doğrutay. (çin doğrutay. eyni həqiqi).

canlı ölü. (çox arıq, cılız olan).

cansız düşmək. {(yorqunluqdan) bitgin düşmək}.

cəndərəyə qoymaq. (məngəniyə qoymaq. sıxisdırmaq).

cəndərəyə qoymaq. (məngəniyə qoymaq. sıxisdırmaq. iki ayağın bir başmağa soxmaq).

cərə çıxmaq. (orucluqda gənəl el işlərində, minbərə çıxıb əzan verməklə yardım toplamaq).

cibi boş qarnı ac. (zügürt. yoxsul).

cibi dəlik. (parasız).

cibinə endirmək. (özgə malın mənimsəmək).

cici bici. (gözəl süslü nərsələrə söylənir).

cıcığı çıxmaq. (çox döğülüb əzilmək).

cicim ayı. (bal ayı).

cığallıq edmək. (yan basmaq. oyunpozanlıq, oyunazlıq edmək).

cığır acısı. (uşaq itirmə acısı) .

cığır açmaq. (yeni yol qoymaq).

cığırından çıxmaq. (yolundan çıxmaq. şirazədən çıxmaq).

cikin bükün açırmaq. (için ucun açığa vurmaq).

cıqər dağlayan. (cığır yandıran).

cin çarpmış. (cin vurub başın itirmiş).

cin çarpmışa dönəmək. (dəlirmək).

cin kimi. (çox iti zirək).

cinqırın çıxartamamaq. (qıq dedirtməmək).

cinqırın çıxartmamaq. (qıq deməmək).

cinlər cirit oynamaq. (cinlər top oynamaq. çox dinc issız yer).

cinləri başına toplamaq. (çox qızınmaq).

cır qoz. (**ciğ qoz. çətin qoz.** (1.qırılıb ayıqlanması, arınması güc qoz. 1. birinin kəndisiylə anlaşıb barışması çox güc olan.

1. başarılıması güc iş).

cırığı yamaq götürməz hə darküçə var.

cırıla cırıla yapmaq. (bir ağır işi cırıla cırıla yapmaq). (göbəyi çatlamaq). (çox güclüklə bacarmaq).

ciyəri dağılmış. (gəbərmış).

cuq oturmaq. (uyqun düşmək).

çadriya dolanmaq. (çıxılmaz duruma gəlmək).

çağ açmaq. (devrə başlamaq).

çağ bitir artıq, genə yarıda qaldıq.

çağı çağında. (kefi saz). -çağı çağında, barı barında, yarı yanında.

çağı ötürmək. (vaxdı itirmək).

çaxar almaz. (çaxmaz). -**çaxar almaz** tüfəng.

çaxılıb qalmaq. (yerində təprəşmədən cüklənib, mixlanıb durmaq).

çaqqı kimi. (atıq canlı).

çala qaşıq yemək. (çabuq yemək).

çala yazı yazmaq. (çabuq çox yazmaq).

çalıb çırpmaq. (əlinə düşəni çarpıp götürmək).

çalıb çırpmaq. (əlinə keçəni oğurlamaq).

çalım qalmadı. (halım qalmadı).

çalım pis. (halım pis).

çalım yox. (halım yox).

çalımın nəyidi. (halımın nəyidi).

çalımdan keçilməmək. (cox ifadəli. cox böbürlü).

çalımını oxşamaq. (qururunu oxşamaq. tərifləmək).

çalış kimsəyə dil dəğirmə. (kimsəni dilinlə, sözünlə incitmə, calma).

çalyaxa edmək. (yaxasından tutmaq).

çam yarması. (iri gövdəli).

çamur atmaq. (qara yaxmaq). (**çamur**: palçıq).

çanaq sırcı. (siyırçı. siyirçi). (çanaq yalayıcı).

çanqıl çunqul. (çan, çinqıraq kimi dəmirsi nərsədən səs çıxması).

çapa almaq. (dəmir almaq. yola düşmək (gəmi)).

çapa atmaq. (dəmir atmaq. bir yerdə qalmaq (gəmi)).

çapa çapa gələn elçi. (cox istəklə, könüllə gələn).

çapdan düşmək. (işdən düşmək).

çapdan düşmək. (pozulmaq).

çapğıń yapmaq. (basqın yapmaq. ansızın saldırmaq).

çapıq çapan tez çatmaz, erkən yatan, tez qalxmaz, hardan gələn, hər dən gələn, min firlayar, bir gələr.

çapraşıq iş. (dolaşıq iş).

çarçur nələr. (yararsız nərsələr).

çarpiq çurpuk. (çox çarpıq. əciş bütüş. əğri büğrү).

çarpiq çurpuq. (əğri büğrү).

çat qapı. (bəklənilmədən qapı çalınması).

çat qapı. (birdən).

çat orda çat burda. (cın kimi hər yanda).

çat pat. (yarım yamalaq).

çata çatda olmaq. (elə budu ha yetşərlər).

çatiq üz. (asıq üz).

çatiq üz. (çatiq qaş. asıq üz). (öfgəni bəlirtən göstəriş).

çatır çatır çatlamaq. (çox qısqanmaq).

çatlaq səs. (uyumsuz səs).

çatlasada patlasada. (özün cırsada).

çavşırı iş yapmaq. (yanlış bir nərsə yapmaq). (**çavşırı**: çaxşır. ters).

çay tütün, keyiflər oldu bütün.

çeçen sözdə, batır işdə. (**çeçen**: usda danışan.xətib).

çeğnəyib keçmək. (bir aşamanı atlayıb keçmək).

çeğnəyib keçmək. (saymayıb ötmək).

çərt pert. (çərəndlər).

çesiqulu. (dəğərsiz. çıxarsız).

çevrə qurmaq. (girişgənlığıylə çox dos tanış edinmək).

çevrədən çəkinmək. (özün qapıp qoymaq).

çevrədən əl ətəyini üzmək. (artıq kimsədən umsunmamamaq).

çevrəsin almaq. (quşatmaq).

çevrəsində dörd dönmək. (devrəsindən çəkilməmək).

çevrəsində dörd dönmək. (gözdən qoymamaq).

çevrəyə yağışıq, özünə yaxşııq. (**yağışıq**: yağu, düşmən kimi. çəlişik. ilişən). (**yaxşııq**: yaxçı. iyi baxan).

çək daşırqavı. (çəkil. sikdir. ged).

çək daşqavı. (çix ged).

çək sınırı yox. (həddi hesabı yox).

çəkdən aşa. (həddindən çox.asha).

çəkəcəgi olmaq. (keşməkeşi olmaq).

çəkəcəyi olmaq. (dərd çılösü olmaq).

çəki düzən. (səlqə səhman. düzən biçim. dəngə dərəc. düzgü düzən. daraq düzən. nəzm nizam).

çəki varsa. (həqqi varsa. həddi varsa. yetgisi varsa. götürü varsa).

çəki ver quyruğunu. (çək quyruğunu. uğur, xeyir verməz birinə deyilir. imalə eləmə).

çəkib çevirən. (yola salıb yönətən).

çəkib çevirmək. (dağınıq durmdan qutarıb tutumlu yönəmə vermək).

çəkib gedmək. (savuşub gedmək. basıb gedmək. sikdirib gedmək).

çəkidiüzən vermək. (dağınıq bir nəyi, yeri düzəltmək. nərsənin oyan buyanın düzəltmək).

çəkik gözlər. (qıçıq gözlər).

çəkilən bağırılıar. (verilən şuarlar).

çəkilən bağırılıar. (verilənən şuarlar).

çəkirdəğdən yetişmək. (kiçiklikdən gəlişmək. uşaqlıda eyitinmək).

çəkişən bəkişmən. (dartışan pişmər).

çəkişib bəkişmiş. (dartışib pişmiş).

çəkiver quyruğunu. (ondan artıq əl üz).

çəkiyə gəlməməmək. (düzən verilməməmək).

çəkmədən yuxarı çıxmaq. (güçündən artıq işlə qarşılaşmaq).

çəliğ sulamaq. {{poladı qızdırıb birdən soğutmaq}. kəsgitmək. bərkitmək}}.

çəlik utmuş kimi. (dimdik qalıb yerimək).

çəlik utmuş kimi. (yürüyü davranışı dimdik). (**çəlik**: əsa).

çəlişgiyə düşmək. (isiylə sözü tutuşmamaq).

çəlmə atmaq. (1.ildik vermək.1. bir gedişi əngəlləmək).

çəlmə atmaq. (mane törətmək).

çənə çalmaq. (çənə vurmaq).

çənə çalmaq. (gəpləşmək. gəvəzəmək).

çənən tutulsun. (lal olsan).

çənəsi açılmaq. (gəvəzələmək. durmaqsızın danışmaq).

çənəsi durmur. (elə ağızı dəşir, ya yeyir ya danışır).

çənəsi düşük. (çox damışan).

çənəsi güclü. (qolay etgili qanuşan).

çənəsini açtırmaq. (ağzını açdırmaq. sözə gətirmək).

çərkəfə daş atmaq. (bir yamanın quyruğun ayaqlamaq).

çətilə düşmək. (qurbətə düşmək). (çət: çet: yad). (çətilə: çetilə. yadelə. yadlağa).

çətin qoz. (1.çot, cir qoz. qiyıq qoz. 1. güc iş).

çıban başı. (varlığı sorun. (fəsad) yaradan kimsə).

çiçək kin. (ap arın).

çiçəkli qabaq. (çirkin qız) .

çiçəyi burnuda, çamırı üstündə. (yep yeni törənmış).

çiçəyi burnunda. (yeni dərilmüş bitgi, yemiş).

çığ boyası. (açıq parlaq boyası).

çığ iplik. (bükkülməmiş iplik) .

çığın atmaq. (çığın silkəmək. önəm verməmək. saymamaq).

çığınçığınə. (birləşərək. el ələ verib. köməkləşərək).

çığın vermək. (dayaq olmaq. yardım edmək).

çığlık edmək. (gözlənilməz pis davranışmaq. kal davranışmaq).

çığlıq edmək. (uymazın davranışmaq).

çığlıq atmaq. (qulaq yırtan bağırlamaq).

çığlıq çığlıqa. (bağır bağıra).

çıxar sağlamaq. (bir nə qazanmaq. mənfiət götürmək).

çıxar yol. (çözüm yolu).

çıxılmaz aşam. (qısır döngü).

çixış çəki. (başlanğıc yeri).

çixmaz önerilər. (keçməz pişnəhadlar).

çıxmış dokuza, enməz səkizə. {toplum qanıda adı bir kərəm iyi kötüyə çıxmış çətinki dəğİŞə. (**toplum qanıda:** xalq zehniyatində)}.

çıldırmaq iş deyil. (cılınmək, dəlirmək iş sayılmaz).

çilə çəkmək. (dartınmaq. ağrı, sıxıntı keçirmək).

çilə çıxarmaq. (bir sıxıntının sonlanması bəkləmək).

çilə çilə. (qətrə qətrə).

çilə doldurmaq. (yay kimi dətilmiş durun sona ərməsi).

çilə gəlsin. (virqin gəlsin).

çilə yanmaq. (biriniə içini tökmək). (**yanmaq: yanğımaq:** deyinmək. dilə gətirmək, demək).

çilədən çıxarmaq. (yayından çıxarmaq. öfgələndirmək. dözümün tüketmək).

çilədən çıxartmaq. (özündən çıxartmaq. sinirləndirmək).

çilədən çıxmaq. (dözənməyib özündən çıxmaq).

çilədən çıxmaq. {**(çılə:** yay. kiman). (yayından çıxmaq. öfgələnmək. dözümün itirmək. yayda qurtulmaq). daşqınlıq göstərmək deməkdir}.

çillə gəlir qarınana, qatpızınan narınan.

çimdík amaq. (çimdíkləmək).

çin dəli. (buyratlı dəli. rəsmi dəli).

çin doğrutay. (canlı doğrutay. eyni həqiqi).

çin irt. (çin sabah. sabah çox irtə).

çiniçi eşşəyin ürkütmək. (sınırlandırmamalı kişi).

çinqar çıxartmaq. (savaş çıxartmaq). (çinqar: çinqar: savaş).

çırığın (ışığın) harda söndürdüün. (gecə harda qaldın).

çırqaq (ışıq) çəkmək. (gecə çəqli öndə aparılan ışıq).

çırpınib çalxanmaq. (suda üzüb çıbalamaq).

çit yox. (səs yox).

çitin çıxmasın. (cinqirin çıxmasın).

çoğundan bir gün çalmaq. (**çoğundan:** fələkdən). (bir gün çatlatmaq, xoş keçirmək).

çox çox. (tümən tümən ).

çox gəlmək. (ağır gəlmək).

çox görəmək. (əsirgəlmək).

çoxa baxmaq. (çoxa başa gəlmək. baha başa gəlmək).

çoxluq, poxluq. (az olsun, saz olsun).

çor ağız. (qara ağız).

çöllərə çıxsan, yalğız başın, qızıl ulduz, olsun yoldaşın, qızıl ulduz, olsa yoldaşın, min başa, qarşı durur təkcə başın.

çölmək diğirlənib, duvağın tapmamış. {**duvağın**: qapağın. (tayın, cütün)} .

çöp atlamaz. (çox incəq. (diqqətli). aldatılmaz).

çöp kimi. (gücsüz).

çöp taxmaq. (qılp qoymaq. kəsir aramaq).

çöpə dönmüş. (gücdən düşəsi).

çöplük xoruzu. (çirkin gözəli ayırd edməyən qadın vurqunu).

çöpsüz üzüm. (1.pürüzsüz, əngəlsiz iş. 1. içində qayğı olmayan. 1. kimsəsiz adam).

çörək daş altında. (çörək daşdan çıxır). (əkmək arslan ağızında).

çörək kəsəni qılınca kəsməz deyillər.

çörək tapmaq. (keçinəcəyin əlində edmək).

çörəkli. (saçağı bol). (**saçağı**: süfrəsi).

çörəyin əlinvə al. (keçimivi özün sağla).

çubuğunu tütdürmək. (sıkıntısız yaşamış sürmək).

çuxur qazmaq. (quyu qazmaq. tələ qurmaq).

çürüük çarıq. (puk boş).

daban daşı. (qəzvin daşı). (utanmaz).

daban dögmək. (daban təpmək. çox gedib gəlmək).

daban təpmək. (daban dögmək. yol gedmək. çox gedib gəlmək).

dabana quvvət. (daban götür. yeyin ol).

dabani çəkik. (dünyanı dağıdan. qırıq).

dabani əğri. (qəhbə. götür burcudaraq yeriyən).

dabani yatiq. (əsgik. gədə. lotu. ipi qırıq).

dabanları qaldırmaq. (qaçmağa ayaq qoymaq).

dabanların yağlılamaq. (bir yerə gedmək üçün tüm gücün toplamaq).

dad verməz. (məzə verməz).

dadar durmaq. (day durmaq. uşağın ilkin iki ayağı üsdə durması).

dadı damağında qalmaq. (dadın unutmamaq).

dadına baxmaq. (bir parça ağızına alıb dadın yoxlamaq).

dadına varmaq. (gözəlliyyini tüm incəliyiylə anlamaq).

dadında bırxaxmaq. (dadın alıb aşırı gedməmək).

dadından yenməmək. (dadına doymamaq).

dadını almaq. (ləzzin aparmaq).

dadını çıxarmaq. (istədiyi kimi yararlanbaq).

dadlı axşamımız. (coşun, şadlıq axşamımız). (coşun: > cəşn).

dadlı bala, dadlı bəla. (sevildiği üçün şıltaqlıqlarına qatlanılan).

dadlı ünlü quş ötər.

dadsız ağıza yenik dad. çağından erkən yetişmiş yemiş. (**yenik**: təbərzə).

dağ başı. (ıssız yer. gözdən uzaq yer).

dağ göyə qalxsada, el üstündən yol salar.

dağa çıxməq. (daşib üsyan edmək).

dağa qaldırmaq. (yükseletmək).

dağlar təpələndi, təpələr düzləndi, düzlər dərələndi.

dağlara daşlara. (bizdən uzaq).

dağlara daşlara. (çipit əngəl bizdən uzaq). (**çipit əngəl**: təhlükə). (**çipit**: çapit. aza. qaza).

dağlarda dağ ətri var, bağlarda bağ ətri var, ölü mən, yumayıñ sinəmi, sinəmdə yar ətri var. (**ölür mən**: mən ölsəm).

daha birdə. (gerisin geri. təkərlə. tikrar. dubarə).

dal budaq salmaq. (qol budaq atmaq. genişlənmək).

dal budaq salmaq. (yayılmaq).

dal qabaq danışmaq. (iləri geri qonuşmaq). (1.yersiz qırıcı sözlər söyləmək. 1. artıq əsgik danışmaq).

dalaş dartış sabanda. (şuxumda. iş başında danışmaq gərək).

dalaverə iş çevirmək. (gizlicə, daldan iş aparmaq).

daldan dəgnək göstərmək. (örtülü, qapalı qorxu gəlmək).

daldım. kırıxdım. bağışla. (bir yanlışlıq üz verilənd deyirilir).

dalı qapıdan çıxməq. (bir yerdən başarısızca ayrılməq).

dalı yığmaq. (dalı salmaq. pəsəndəz edmək).

dalına basmaq. (daldan dürtmək).

dalına minmək. (birinə əngəl olmaq, yük olmaq).

dalqa keçirmək. (dalqınlıq keçirmək. başı daşınmaq. havası pərt olmaq).

dalqa keçirmək. (hizuri zehni olmamaq).

dalqa keçmək. (dalqınlıq keçirmək. başı daşınmaq. havası pərt olmaq).

dallı budaqlı. (təfərrüatiylə. qollu budaqlı. (özətə qarşıt).

damaq gəmi, qırıda qayıq darıxar. (**damaq**: kiçik körfəz. hovuz).

damara işləmək. (sinmək. iliyə işləmək).

damarı tutmaq. (1. damar damar olmaq. quluşu tutmaq. 1. cini tutmaq).

damarın basma. (cinlətmək).

damarına basmaq. (qıcıqlandırıb qızdırmaq).

damarına girmək. (qılığına girmək. birinin xoşuna gələn işlər görüb özün sevdirmək).

damarına işləmək. (içinə işləmək).

damdan düşər kimi. (birdən yersiz söz demək).

damqa vurmaq. (əng vurmaq).

damqa yemək. (əng vurulmaq).

damqasın daşımaq. (möhürü olmaq).

damqasını vurmaq. (əngini vurmaq. adını vermek).

dan açar. (səhər çağı).

danişiq keçirmək. (bir qonu üzrə uzun sürə danişiq qılmaq).

danişıqlı dövüş. (öncədən sal çıx edilmiş tutum).

danişıqlı görüş. (öncədən bir qonu üzrə danişılmış görüş).

danişmağa dəğməz. (danişmağa gəlməz).

dar boğaz. (sixıntılı dönəm. üzücü, güc devrə. sixıntı çətinlik dolu. çətin devir).

dar gəlirli. (az gəlirli).

dar qaçmaq. (güclə qaçmaq, qurtulmaq).

dar qafalı. (anlayıssız).

dara düşmək. (qıtlığa, sıxıntıya düşmək).

dara gəlmək. (dartılmaq. məcbur olmaq).

dara gəlmək. (tələsmə).

dara gətirmə. (tələsdirmə).

dara gətirmək. (srixışdırmaq).

dara salmaq. (əcəliyə salmaq. əcəliyə, dara gətirmək. tələsiyə salmaq).

daraq düzən. (çəki düzən. səlqə səhman. düzən biçim. dəngə dərəc. düzgü düzən. nəzm nizam).

darı darına. (ancaq. güclə. gücü gücünə).

darısı doslar başına. (sağ əlim başıza. hamıza buyruq. (qismət) olsun).

dardı əlinə. (aldı əlinə).

dartışıl pişmiş. (çəkişib bəkişmiş).

daş çatlasa. (həddəksəri).

daş sınır, çəlik ərir.

daşa dəğmədən, başa çıxmaz. (çaxırın dibinə daş salmadan keflənmək olurmu).

daşı gədiyinə qoymaq. (sözü, işi düz yerinə qoymaq).

daşqınlığın önləmək. (gəm vurmaq. cilovlamaq).

daşşoguvu yeyim.

dava dərman. (əm səm).

davul davula çalır. (nuxdə nuxdəyə vurur). (hər nə tam uyqun).

davulçu osurağın kimsə duymaz.

day darmaq. (dadar durmaq. uşağın ilkin iki ayağı üsdə durması. uşağın yürüməyə yaxın iki ayağı üsdə durması).

day keçib ha. (artıq gecdi).

dayağı dağ olanın, başı göylərdə olar.

dayaq atmaq. (kötək atmaq, vurmaq. kötükləmək).

dayalı döşəli. (möblə. ustodyo).

dayanaqsız atmaq. (qaynaqsız qonuşmaq, uydurmaq).

daz baş. (keçəl baş).

daz sözlər. (açıq sözlər). (**açıq:daz**, aşqar).

dedi dedi uğruva çıxar . (qurdun adın çəkmə).

dedi xoca yarağlanın gedəlim, buyur nə qulluğun varsa edəlim.

dediği deddik. (sözündən dönməz).

dedığınə gəlmək. (qabaq düşüncəyə dönmək).

dedim bəs kanadalıdı, demə bəs ki qandalağıdır.

dediyi dedik. (sözü söz).

dediyimə gəldin. (mənə inanmirdin, indi inandın).

değilmi ki. (madam. madamki).

dem əkişə gedirkən tarladakından olmaq. (daha artıq əldə edməyə çalışırkən əlindəkinidə itirmək).

demə gedsin. (dəğmə gedsin. anlatamam. deməklə başa gəlməz. sözün edmə).

deməm o deyil. (onu istəmirdim deyəm).

deməyə gətirmək. (dolayı yolla sözün yeritmək. demək istəmək).

dev adımla. (iti, sürəkli yürüşlə).

dev anası. (çox iri gövdəli ana).

dev atdım. (iri atdım).

devlətlinin xoruzu banlarda belə yumurtlarda.

devrəyə girmək. (qarışmaq. araya girmək).

deyəcəgi olmamaq. (sözü olmamaq).

deyəcək yox. (söz yox).

dədəsin yandırmaq. (qalamasın çilə ağrını vermək).

dəğər oranlamaq. (qiymət qoymaq).

dəğirmən suyun hardan gəliri. (işin yapılmasını qarşılıyacaq para hardan gəliri ).

dəğirmən suyu hardan gəli. (bu iş hardan dolanır).

dəğiş tokuş edmək. (əş dəğərli nərsələri qarşılıqlı alıb vermək).

dəğmə kefimə. (kef nə kef. bundan gözəl olamaz).

dək durmaq. (dinc durmaq).

dəli bayraqı açmaq. (aşıq olmaq).

dəli dolu. (qabına siğmayan).

dəli fişək. (dəlişman. ataq).

dəli olmaq. (dəliyə dönmək). (1.dəlirmək. cinlənmək. 1. aşırı sevinmək).

dəli olmusən. (sevincdən, öfgədən) başın itirmisən).

dəli saçmaca. (dəliyana, tutasız atmalar).

dəli saçması. (hadaran padaran söz).

dəliksiz yuxu. (aralıqsız yuxu. oyanmadan bir başa yatmaq).

dəliksiz yuxu. (qırılmdan sürəkli uzun yuxu).

dəliliyə vurmaq. (kəndin dəli kimi aparmaq).

dəlinin əlinə bel vermək. (yaman birinin işini qolaylaşdırmaq).

dəlinin əlinə dəğənək vermək. (bir yamana kötülük edmək arası vermək). (**arası**: fürsəti).

dəlisi olmaq. (çıldırasıya sevmək). (**çıldırmak**: səvinc, acı, öfkə nədəniylə nə yapacağını biləməz duruma gəlmək).

dəliyə tixmaq. (tutuqlamaq. türmələmək).

dəlmə deşik. (dəlik dəlik).

dəmir almaq. (gəmi çapasın, ləngərin yiğmaq).

dən dən. (xal. xal. dəngil).

dəng gəlmək. (uyqun düşmək, gəlmək).

dəngə dərəc. (çəki düzən. səlqə səhman. düzən biçim. düzgü düzən. daraq düzən. nəzm nizam).

dəngəsi çalılmış. (təadüllü qatışmış).

dəngəsi pozuq. (təadüllü olmayan. usu qılığı yerində olmayan).

dəngi dənginə. (özünə uyqun olanlar).

dənizdən keçib, arxda boğulmaq. (böyük firtınadan can qurtarmaq, kiçik bir əngəldə batmaq).

dənizə girsə dəniz qururya. (ayağı yaman. uğursuz. qutsuz).

dərd mənim, cilə sənin. (alay yoluyla). (acını mən çəkirəm ağrısın sənmi).

dərd yanmaq. (**yanmaq**: səsləndirmək). (giley aparmaq. sizləmək. şikayətlənmək).

dərdə dəğmək. (əmə dəğmək).

dərdə dözmək. (əməyə dözmək).

dərdi dil edmək. (köñüldürmək. birinə için, könlün açmaq). -bir kimsədə yoxdur onla biraz **könüldürəm**. -hər gələnlə **könüldürmə**.

dərdi günü. (fikri zikri. gecə günndüzü).

dərdin tökmək. (ağrısın uzun uzun anlatmaq).

dərdinə düşmək. (başı taxmaq, dəlisi olmaq, dərdinə qalmaq, qayğısının çəkmək).

dərdinə yanmaq. (bir üzüntüdən yaxılıb tökülmək).

dərdini deşmək. (acıların təzələmək).

dərdini deşmək. (keçən acını yadına salmaq, yenidən açmaq).

dərdini tökmək. (acısın anlatmaq).

dərdini tökmək. (içini birinə anlatmaq).

dərdsərin yoxdu. (əm səmin yoxdu).

dərədən təpədən qonuşmaq. (qarışiq qonulardan, ordan burdan danışmaq).

dərədən təpədən. (ordan burdan).

dəri boğaz olmaq. (dərisi fırıq soyulmaq).

dəridən çıxıb hər nə edmək. (gözlənilməyən yollara, çıxırlara baş vurmaq).

dəridən qabıqladan çıxmaq. (hər yola əl atmaq).

dərin dərin düşün. (iyicə düşün).

dərin solumaq. (içini çəkmək).

dərindən dərinə. (anlaşılmaz, gizli yerlərdən).

dərindən dərinə. (incədən incəyə).

dərinlərə darmaq. (dibinə gedmək).

dərisin üzmək. (1. acidaraq öldürmək. 1. var yoxundan edmək).

dərisinə sığmamaq. (böbürləmək, şişinmək).

dərli toplu. (düzənli yiğcam).

dərli toplu. (tikələri birbirinə uymlu. yiğcam).

dərmə çatma. (hər gələ. uyuqsuz (uyqunsuz) gəlişigözəl yapılmış).

dərmə çatma. (hərgələ nərsələrdən yapılmış).

dərviş təkkədə, hacı məkkədə. (hər nə yerli yerində).

dərvişin axışı gələn yer sarayıdır.

dəvə quşu. (hər bir işdən qaçan).

dəvədə qulaq. (çox kiçik parça).

dəvədə qulaq. (lap kiçi parça).

dəvəni yüküynən utan. (yekə hoqqabaz).

dəvənin düz yeri sənin, əğrisi mənim.

dib bucaq. (qayı köşə. gözə çarpmaz yer).

dib doruq. (başdan aşağı. dərədən təpəyə).

dib doruq. (başdan aşağı. dərədən təpəyə).

dib tutmaq. (dib qapmaq. dibi yanıb qaba yapışmaq).

dibinə darı əkmək. (köküñ qurutmaq. köküñ kəsmək).

dibsiz kilə, boş ammbar. (**kilə**: kilvança, qırx letir taxıl qabı).

didik didik. (parça parça. tikə tikə. şırım şırım).

dik baxmaq. (öfgəli baxmaq).

dik başlı. (danqaz. inad).

dik başlı. (durmlu. qurumlu).

dik dik baxmaq. (sərt sərt baxmaq).

dik üstünü. (lap yaxcısı).

dikə baş. (dik qafa. söz dinləməz. inadçı).

dikə vermək. (boya vermək).

dikinə gedmək. (kimsəni dinləməyib öz bildiyin edmək).

dikinə gedmək. (üsdən aşağı davranışmaq. burnu havada davranışmaq).

dikiz ed. (göz ol. güd).

dikizləmək. (qaldırmadan göz tikmək).

dil açıqlığı. (dil ustalığı. gözəl, axıcı qonuşma. fəsahət. təlaqət).

dil açmaq. (danışmağa başlamaq).

dil açmaq. (sözə başlamaq).

dil ağız verəməmək. (qonuşulmaz durumda olmaq. dildən düşüb, ağrışıl qonuşamaq).

dil ağızı çırış çanağı. (dil ağızı qurumaq).

dil alanı çalış çəliş alanı, qorxan geri, qalxan önə apardı.

dil almaq. (casut tutuqlamaq).

dil almaq. (düşmanın durumundan bilgi əldə edmək üçün alınan əsir).

dil bağı. (qonuşmaya əngəl olan nərsə).

dil baylığı. (dil (söz) xəzinəsi, varlığı).

dil birliyi. (ağız birliyi).

dil boranisi.(çox danışan).

dil buran. (kəkrə. acımsı, əkşimiş dad. gəs).

dil buransı. (kəkrəs. kəkrəsi. kəkrəmsi. acımsı. gəssi).

dil burma.(kəkrəlik).

dil çıxarıb, üz çıxarmaq. (çəkdən, həddən çıxməq, aşmaq. boy artırmaq. boy çıxartmaq. boysanmaq. aşırınmaq. aşıtmaq. azıtmaq. azırınmaq).

dil çıxarmaq. (buğa gülmək. alaylamaq. yansınmaq. alaya qoymaq. ələ salmaq).

dil çıxartmaq. (1.alay edmək. 1.yandıqındı vermək).

dil çözən. (söz açan).

dil çözmək. (söz açmaq).

dil dalaşı. (ağız qavqası. sözlə yapılan qavqa).

dil damağı qurumaq. (çox susamaq).

dil dəğirmək. (söz toxundurub incitmək).

dil dil edmək. (diditmək. dilditmək).

dil dodağı qurumaq. (dili damağına yapışmaq. ağızının suyu çekilmək).

dil döndüyü dək. (dilin gücü yetdiyinə dək).

dil əbəsi. (çox çılgın, gözəl qonuşan). (**əbəsi**: maması).

dil əbəsi. (dil lələsi. dil boranisi. çox qonusan).

dil gəmikdən sordu. - necəsiz. -gəmik yanındı: (cəvab verdi) - sən diş (dinc) dursan, çox yaxşı olar.

dil ısırmaq, dişləmək. (qorxmaq).

dil kimi. (ensiz, uzun). (ox. şırıq).

dil kitməsi. (dil lüknəti).

dil qadası. (dildən törənən sıxıntı).

dil qanan. (dilməc. dilmaş. müfəssir. mütərcim). -**dilmaş** uşaqlar. -**dilmaş** balalar.

dil qanmaz. (sümlüm. sumlum. əcəm). -**sümlüm** tat.

dil qanmaz. (tat. fars).

dil qaytarma. (dil uzatma. qarşı durma. tərsinmə).

dil oğlanı. (yabançı elçiliklərdə dilməc yardımçısı).

dil otu yemiş. (çox danışan).

dil oylanması. (sözlə düşünmə). -dil oylanması birgə yaranmış.

dil öbeyi. (dil ocağı).

dil pozmaq. (ağız pozmaq. yamanlamaq. söğmək).

dil sürcməsi. (dil yanlışlığı. ağızdan qaçırmaya).

dil tökmək. (1.dadlı, yağlı dil tökmək. yarımsınmaq. yaltaqlanmaq. yalağınmaq. yalınmaq). (çərb zəbanlıq

edmək. 1.dönməzcəsinə istəmək, rica etmək. 1.gözəl sözlərlə qanıtmağa çalışmaq. 1.rica etmək).

dil tökmək. (yalvarmaq).

dil tutmaq. (qarşı yandan, düşməndən bilginmək (bilgi almaq) üçün tutulan bulun, əsir). -**dil tutun** görün o tayda nə keçir.

dil tutunu. (söyləm. dil özgəri, özbəri, əzbəri).

dil ucu. (yalnız sözdə, söz olaraq).

dil ucunda dolaşmaq. (dözüm göstərmək).

dil ucundan. (dildə olan: dildə. içdən yox. dışdan.ürəkdən olmayan).

dil uzatmaq. (kötü nələr söyləmək. qarşıtına, ziddinə qonuşmaq).

dil uzatmaq. (sayıq qutlu birinə pozqun sözlər söyləmək).

dil uzunluğ eləmək. (qarşılıq vermək).

dil verməmək. (ağız verməmək). (alız (xəsdə) danışamamaq).

dil yarası. (dil vuran, açan yara).

dil yarası. (sözdən könül qırıqlığı).

dil yardımı. (tovsiyə).

dil yarmaq. (dil uzatmaq, açmaq. faş edmək).

dil yasaqlığı. (dilbağ).

dil yügürüglüyü. (axıcı, gözəl qonuşma).

dil yüvütmək. (dil tökmək).

dildə ağızda olmaq. (dillərə düşmək).

dildə qolay, işdə alay. (danışmada iti, işdə güc).

dildə qolay. (deməyi qolay. güc iş).

dildən dildən düşmək. (dillərə düşmək tanınmaq. ad çıxatmaq).

dildən dilə dolaşmaq. (dildən dilə düşmək. dillərə düşmək).

dildən dilə dolaşmaq. (dillərə düşmək).

dildən dilə dolaşmaq. (ünlənib yayılmaq).

dildən dilə, ağızdan ağıza.

dildən düşmək. (nəfəsdən düşmək. haldan düşmək. inzari olmamaq).

dildən düşməmək. (sürəkli söyləmək).

dildən sıçramaq. (ağızdan çıxmaq, qaçı vermek).

dilə alınmaz. (ağıza gəlməz. çox qaba, çirkin söz).

dilə düşmək. (dalısında sözlər söylənilmək, gəzişmək. 1. dillənmək. nərsə üzərində, iləri geri nərsələr söylənmək).

dilə düşürmək, salmaq. (dilləndirmək).

dilə gəlmək. (dillənmək).

dilə gəlmək. (dillənmək. gəpləmək).

dilə gəlmək. (istəmədən səsləndirmək. təngə gəlib danışmaq. dözümün itirib danışmaq).

dilə gəlmək. (söylənmək).

dilə gəlməz. (dillə anlatılamaz).

dilə gətiriləməz. (anlatması çox güc olan).

dilə gətirmək. (səsləndirmək).

dilə gətirmək. (söylətmək. sözlətmək. qonuşdurmaq. -sazı **dilə gətir**).

dilə gətirtmək. (söyləndirtmək. dilləndirtmək. bıqdırmaq. deməyə gətirtmək).

dilə qolay. (dildə qolay. sözdə qolay. sözə nə var) .

dilə qurban demək ilə dilimiz dil olabilməs, dilə can qoy söz ara, sözsüz dilimiz bil qala bilməz. (söz ara: əski sözlərin güncət).

dilə vermək. (gizli bir nəyi açıqlamaq).

dilə vermək. (söylənməyəcək sözü dillərə salmaq).

diləv açmaq. (1. istəyin açmaq. 1. diditmək. dilditmək. diləmək).

diləyinə görə. (könlünə görə).

dili açılmaq. (birdən qonuşmaya başlamaq).

dili ağırlaşmaq. (güclüklə qonuşmaq).

dili altında nərsə olmaq. (nərsəni gizlətmək).

dili altında bir nəsə olmaq. (danışıbda, nərsələri gizləmək).

dili bağlanmaq. (dili tutulmaq).

dili bir qarış dışarı çıxməq. (ləh ləh vurmaq. aşırı yorulmaq, susamaq).

dili bir qarış. (sayqısız. dili uzun. güstaq).

dili bir qarış. (suçlu olubda uzunda danışan).

dili çalmaq. (dili oxşamaq). -Türkçə farcaya **çalmaz**.

dili calmaq. (söyləyişi başqa bir dilə oxşamaq).

dili çözülmək. (dili açılmaq).

dili damağına yapışmaq. (dil dodağı qurumaq. ağızının suyu çökilmək).

dili damağına yapışmaq. dil dodağı qurumaq. (çox qonuşmaqdan, susuzluqdan).

dili dışarı çıxməq. (çox yorulmaq).

dili dolaşmaq. (söyləyəcəğini şışırıb qarışdırmaq).

dili dolaşmaq. (sözün şaşırmaq, çəşmaq).

dili döndügündək. (anlatma gücü olan ölçüdə).

dili döndüyü dərək. (qədər). (dili gəldiği, tutduğu qədər).

dili dönməmək. (dili tutmamaq).

dili dönməmək. (doğru tələffüz edməmək).

dili düdüük. (carçı. ağızı açık).

dili ənsəsindən çökilmək. (kötü bir ölümlə ölmək).

dili ənsəsindən çəkimiş. (acı dilli birinə ağır **qarqış**).

dili gəlməmək. (könlü qoymamaq. içi qanıqmamaq. könlü razı olmamaq).

dili gəlməmək. (söyləməyə könül verməmək).

dili gəlməmək. (sözünü söyləməkdən çəkinmək).

dili qarnına girmək. (ağzın yumub danışmamaq. qadanmaq).

dili qaymaq. (çəşmaq. dildən qaçırmamaq).

dili qıssa. (çaladıl).

dili qurtlu. (dediqoducu).

dili olası söyləyəsi. (dili olsaydı nələr söyləməzdi).

dili olsada anlatsa. (bu cansızlar nələr ki söyləməzlər).

dili olsada söyləsə. (yazılıqlar dili yoxdu, yoxsa nələr söylərdi).

dili olsada, söyləsə. (dil tapsa, nələr söylərsə (nələr söylərdi)).

dili şirin. (dığlığı).

dili tutqun, tutulmuş. (fars. tat).

dili tutulmaq. (qoxudan söyləməz olmaq).

dili tutulmaq. (söyləməz olmaq).

dili tutulmaq. (söyləyəməmək).

dili tutulmaq. (ürküdən, qorxudan söyləməz olmaq).

dili ucunda. (nərsəni bilibdə deməyə anımsayamamaq).

dili uzamaq. (kötü nələr söyləmək).

dili uzun. (acı, incidici qonuşan).

dili uzun. (qırıcı acı söyləyən).

dili uzun. (yetər yetməz sataşmaq. incidici sözlə demək).

dili varmamaq. (dili gəlməmək. söyləməyə ürək tapmamaq).

dili yatqın olmaq. (bir dili öğrənmə, qonuşma yetərliyində, netəliyində olma).

dilimə balsadı. (dilimə bağladı).

dilin altına istiod qoyub danışır. (acı danışır).

dilin çeynəmək. (ımir yamır söyləmək).

dilin gəmiyi yox. (dili doğruya yalana, əğriyə bura bilirsin).

dilin gəmiyi yoxdur. (hər türlü söz edəbilir. dəğişik nələr söylər. dönəklilik edər).

dilin qapamaq. (qonuşmamaq).

dilində qənd o bənqu suyu gizli. (**bənqu**: əbədilik).

dilində tük bitmək. (bir sözü çox demək).

dilində tük bitmək. (bir sözü çox deməkdən bıqmaq).

dilində tük bitmək. (çox söyləməkdən bıqmaq).

dilindən anlamaq. (dediyindən başa düşmək).

dilindən bal axmaq. (dadlı, sevindirci qonuşmaq, söyləmək).

dilindən düşməmək. (bir nöyi sürəkli söyləmək).

dilindən düşürməmək. (həp ondan danışmaq).

dilindən düşürməmək. (virdi kələmi edmək).

dilindən qurtaramamaq. (sürəkli sataşmalarına, ilişdirilərinə, tənqidlərinə qonu olmaq).

dilindən qurtulamamaq. (iliştirisindən qurtulamamaq).

dilindən qutulamamaq. (sataşmalarından, iğnənili dilində qutulamamaq).

dilindən tutulmaq. (öz sözü, danışığı ilə suçu, iç pisliyi bəlirmək, açılmaq, faş olmaq).

dilinə dolamaq. (bir qonuda çox qonuşmaq, çox sıx danışmaq).

dilinə dolamaq. (bir sözü hər yanda, hər kimə təkərləmə, tikrarlamaq).

dilinə dolamaq. (ələ salmaq).

dilinə qıl dolaşmamaq. (qolayca, pürüzsüz qonuşmaq).

dilinə pələsəng edmək. (bir nəyi sürəkli söyləyib durmaq).

dilini bağlamaq. (bir yolla susdurmaq).

dilini bağlamaq. (dinməz duruma soxmaq).

dilini çözmək. (danışmaq. demək. qonuşmaq. söyləmək).

dilini eşək arısı sancı. (xoşa gəlməz sözlər söylənə qarşı deyilir).

dilini kəsmək. (susdurmaq).

dilini tutmaq. (dilin saxlamaq. hər gələni deməmək).

dilini tutmaq. (sonunn düşünüb söyləməkdən çəkinmək).

dilini tutmaq. (susmaq).

dilini utmaq. (qorxub, çox şaşıb qonuşmamaq).

dilinin acısın çəkmək. (gərəksiz, ölçüsüz danışmaqdan, sıxıntıya düşmək).

dilinin döndüyü dək. (bütün söz dağarcığın işlədərək).

dilinin qıytın çəkmək. (dilinin bəlasını çəkmək).

dilinin ucuna gəlmək. (demək istəyibdə ama nə düşünüb vaz keçmək. söyləyəcək duruma gəlmışkən vazkeçmək).

dilinin ucunda olmaq. (anıbda, xatırlayıbda yalnız söyləyəməmək).

dilinin ucunda olmaq. (bir nərsəni ansıyibda bir türlü söləyəməmək).

dilinin ucunda olmaq. (bir sözü ansiyib söyləyəməmək).

dilinin ucunda olmaq. (iyi bilibdə anımsayamamaq).

diliyi utdun. (diliyi pişk yedi. nədən danışmısın).

diliynən göydə ayı fırladır.

dillə donatmaq. (sözlə iyicə paylayıb, söğmək).

dillər əzbəri. (çağasöz).

dillər könəni. (dillərdən düşməyən. dillər əzbəri).

dillərdə dolanmaq. (illər ertəyi nağılı olmaq: çox adlanmaq, sözü edilmək).

dillərdən düşmək. (unutulmaq).

dillərə düşmək. (dediqodusu yapılmaq).

dillərə düşmək. (tanınmaq).

dillərə düşmək. (tanınmaq. ad çıxatmaq).

dilli dəmir. (dəmir toqqa).

dilli düdüük. (çox qonuşqan, gəvəzə. çalçın).

dilpozar: dili yad sözlərlə sindiran.

dindən imandan çıxməq. (yasaq sayılan yaman yoğuz savurmaq).

dindirmə dəmirçini, qəm yeyibdi içini.

dingin yaşam. (amır yamır yaşam. huzurlu yaşam).

dirək dirək bağırmaq. (uzun uzun bağırmaq).

dirlik düzən tapasan. (ev eşik olasan).

dirlik düzənlik. (bir ara yaşıyanlar ara güvənlilik dinclik sürmək. birlikdə yaşayıb çalışanlar arasında iyi keçiniş).

dirlik düzənlik. (sevgi, dinclik içində keçinmə).

dirlik üzü görməmək. (dinclik yoksunu (məhrumu)).

dirliq düzənlik. (sevgi, dinclik içində keçinmə).

dırnaq sürüşdürmək. (qaşındırmaq).

dirsək çevirmək. (1.dosdu olduğuna qənim, düşman kəsilmək. 1.yolun ayırməq. üz çevirmək).

dirsək çürütmək. (oxuyub öğrənmək üçün illercə çalışmaq. ömürünü masa başı oxumağa keçirmək).

dirsəq çevirmək. (yolun ayırməq. üz çevirmək).

diş biləmək. (birinə düşmanlıq bəsləmək).

diş biləmək. (diş qıcırdatmaq. hinc tökməyə dov. (fürsət) gözləmək).

diş götürəsi. (**götürəsi**: kirası). (yoxsullara ,ağız açma (iftar) qonaqlığında, yola salınanda verilən götürü, pay).

diş keçirəməmək. (diş batıramamaq. gücü yetməmək).

diş keçirəməmək. (dişi batmamaq. nərsiyə gücü yetməmək).

dışa vurmaq. (göstərmək).

dışarı çıxmak. (ayaqyoluna gedmək).

dişə dəğər. (işə yarar) (dişə vurmaq: dənəmək).

dişə diş vurulmaq. (təpgi almaq.davranışına bənzər yanıtlanmaq. vakuniş görmək).

dişə vurmaq. (sınamaq. imtahan edmək).

dişi incident, dili iğnədən. (ətacı. ağıcağız (ağic ağız). zəhləgedməli).

dişin dirnağına taxmaq. (ağır sıxıntıyla çabamaq).

dişin sıxmaq. (qatlanmaq).

dişin sıxmaq. (sıkıntıya dözmək) .

dişindən dirnağından artırmaq. (güclüklə pul yiğmaq).

dişindən dirnağından artırmaq. (yemək geyinşdən kəsib para artırmaq).

dişindən dirnağından artırmaq. (yeyib geyiyimində kəsib birikdirmək).

dişinə görə. (bacarığına görə).

dişinə görə. (gütünə görə).

dişinin kovuğuna belə gedməmək. (**kovuğuna**: oyuğuna). (çox az olmaq).

dişinin kovuğuna yetməz. (çox az. dişinin dibində qalmaq. (**kovuğuna**: oyuğuna).

diyəcəgi olmamaq. (sözü olmamaq).

diz boyu. (dizə dək).

dizə gəlmək. (baş, boyun əğmək. təslim olmaq. yenilmək).

dizə gəlmək. (diz çökmək).

dizgini ələ almaq. (cilovun, kontrolun ələ almaq).

dizini dövmək. (çox öküntüş, peşmanlıq keçirmək).

dizinin bağlı çözülmək. (qorxudan ayaq üsdə duramamaq).

dizləri kəsilmək. (dizləri qırılmaq. dizləri gücsüz qalmaq).

dizləri qırılmaq. (dizləri kəsilmək. çabuq yorulmaq).

dizlərinə qapanmaq. (1. dizlərin qucaqlayıb özünə dalmaq. 1. birinə kiçilib yalvarmaq).

dizlərinin bağlı çözülmək. (ayaqda duramamaq).

dodağın işırmaq. (xoş görməyən bir davranış qarşısında şaşmaq).

dodaq bükmək. (dodaq sarkıtmaq, sallamaq. bəğənməmək).

dodaq büzmək. (bəğənməmək).

dodaq işırmaq. (bir durum qarşısı şaşmaq).

dodaq işırtmaq. (şaşa qoymaq).

dodaq işırtmaq. (şaşa qoymaq. bir durum qarşısı şaşmaq. mat qoymaq).

dodaq payı bıraqmaq. (bardağı başına dək ölçməmək, doldurmamaq).

dodaqları titrəmək. (ağlayacaq olmaq).

doğma doğan. (qohum tanış).

doğru bulsaz. (uyqun görsəz).

doğru çıxmaq. (düz çıxmaq).

doğru doğru dosdoğru. (ən doğrusu. doğru buki).

doğru doğruya. (müstəqimən).

doğru durmaq. (yaramazlı edməmək).

doğru durun. (yaramazlıq yapmayıñ).

doğru düzürt. (doğru dürüst).

doğru oturmaq. (uslu durmaq).

doğrun savçıları. (həqiqət müdafiələri).

doğum sınırlığı. (doğum kontrolü) .

doğuz doğurmaq. (1. döziümsüzlükə gözləmək. dokuzun goğub birin boğmaq).

doğuz: -doğuzu { məsihilər qarimpə tanır, müsəlmanlarda yeyilməz, budislər anlamaz, cüvüdlərdə deyilməz. (adı çəkilməz)}.

dokuz canlı. (bir çox toxuncdan can qutarmış). (**toxuncdan**: təhlükədən).

dokuz doğurmaq. (1. döziümsüzlükə gözləmək. dokuzun goğub birin boğmaq).

doqquz doğurmaq. (maraq, dalqınlıq, qorxuya gözləmək).

doqquz korun bir dəğənəyi. (bir çox yaxınlarının kəndisindən kömək bəklədiyi kişi).

doqquz köydən qoğulmuş. (çevrəyə xoş gəlməyən).

doqquz yorqan əsgitmış. (uzun ömürlü).

dolab bəygiri dönüb durar. (çarx yabısı kimi firlanar firlanar). (**bəygiri**: yabısı. at çeşiti) .

dolab bəygiri kimi dönüb durmaq. (birsayaq, bıqdırıcı iş görmək). (**bəygir**: at. heyvan).

dolabı pozulmaq. (kələyi çözülmək).

dolma qələm. (xudkar).

dolma udmaq. (qanıb aldanmaq).

dolma udmaq. (qanıb aldanmaq). (qanıb: inanıb) .

dolma, kişiye ürək verir, dolmasız, ürək ərir.

dolmalar yarpaqları bənzərdi dəriyə,

birin versəydin qoca qəriyə,  
çeynəyərdi, yüz il başa dolmalar.  
doldurdu gözümü yaşa dolmalar,  
qazan qaynamadı, dolma pişməəədi,  
dolma qonaqlığı bizə düşməəədi,  
hey utqunduq, boğazımdan keçməəədi,  
doldurdu gözümü yaşa dolmalar,  
bənzərdi qayıya daşa dolmalar. (nəxciüvan).

dolu dizgin çapmaq. (beş nala çapmaq).

dolu dizgin. (cilovu boşaldıb iti qaçıdıraraq).

doluya qoydum almadı, boşa qoydum dolmadı. (bir işə heç bir çözüm bulamamaq).

don biçən, ox atan. (ev eşik işin başaran).

don çözülmək. (buzlar açılmaq).

don çözülmək. (buzlar əriməyə gedmək).

don don. (dəqiqən. sanayın).

don geydirmək. (dəyişdirmək. təhrif edmək).

don köynək. (tuman köynək ).

don köynək. (yalın tərlik geymişli).

don tutmaq. (donmaq. buzlamaq).

dona çəkmək. (hava soğuyub donağaüz qoymaq).

dona çəkmək. (soğuyub donmaq). -bu il qış düşməmiş **dona çəkmiş**.

donqaya basmaq. (duzağa, tələyə düşmək).

dos dosla dəh gələr. (**dəh**: qılıqdaş, xuydaş). (yaban qoyun yan yatar). (yad, yad yerdə yadırqanar. (**yadırqanar**: çevrəyə yad sayılır).

dos düşman. (yaxın uzaq, hamı).

dos qazığı. (qazıq: yoğun çivi. (mix). ortaq işdə dosdan gələn yaramazlıq, ziyan) .

dos qazığı. ortaq işdə dosdan gələn yaramazlıq, ziyan. {**qazıq**: yoğun çivi. (mix)}.

dosda düşmana qarşı. (dos üzülməsin yağı sevinməsin).

dosda düşmana qarşı. (dosdu üzməyib, düşmanı sevindirməmək, elə günə qarşı).

doslar başında iraq. (kötü durumdan danışanda).

doslar başından. (doslardan uzaq).

dovşan qaçmadı, tazı yügürmədi. (bəs kim elədi).

dovşan poxu kimi nə qoxar nə bələşər.

dovşan poxu kimi nə qoxar, nə bulaşar.

dovşan ürəkli. (qorxaq, ürkək).

dovşan yuxusu. (tetikdə yatan, çabuq quşqulanan).

doyum olmamaq. (dadına doymamaq).

dögünclər dönüşü. (kəsinliklə tovbə, ət tovbə).

dönər daşı, uçar quşu olmamaq. (sügürt, silik, yoxsul) .

dönüm çəki. (yeni aşama nuqdəsi).

dönüm diki. (dönüm doruğu, dönüm nuxdəsi).

dörd ayaq üsdə düşmək. (ummadığı nərsəni çabasız əldə edinmək).

dörd başı. (dörd bir yanı. hər yanı).

dörd bir yandan. (hər yandan).

dörd dönmək. (bir iş üçün hər yana qaçmaq).

dörd dönmək. (hər yana əl atmaq).

dörd əllə sarılmaq. (dörd əlli yapışmaq).

dörd əllə sarılmaq. (var gücüylə nərsəylə uğraşmaq).

dörd əllə sarılmaq. **dörd.** (dörd əlli yapışmaq).

dörd gözlə baxmaq. (özənlə, diqqətlə baxmaq).

dörd gözlə baxmaq. (tetiq baxmaq).

dörd köşə olmaq. (çox sevincli olmaq).

duman atdırmaq. (qorxutmaq).

duman edmək. (1. əzib yenmək. 1. yox edmək. 1. tozanaq salmaq).

duman edmək. (heç eləmək. həviya vermək).

duman olmaq. (dağılmaq).

duman olmaq. (puk olub uçmaq. yox olmaq).

dumanı doğru çıxsın. (iş necə olur olsun doğru görünüşün).

dumanı üstündə. (çox yeni, tər).

dur dinlən yox. (dur otur yox. dur duraq yox. durmadan sürəkli çalışmaq).

dur otur olmaz. (işdən ayrılməq olmaz).

durduğu yerdə. (durub dururkən).

durduğu yerdə. (heç nə yapmadan).

durduracı qırıq. (tormuzu qırıq).

durmuş oturmuş. (əşib eşmiş. devran keçirmiş).

durmuşa çıxməq. (evlənmək).

durmuşda dirəgim, hər bir yerdə gərəyim. (**durmuşda**: yaşamda).

durram öldürrəm ha. (hirsdən deyilən söz).

duvağda pişirib qapağında yemək. (olanlarıyla yetinmək. tutumlu bir yaşam sürdürmək). (tutumlu: iqtisadi. ekonomik).

duvağına doymamaq. (gəlinkən yalnız qalmaq).

duvarlar üstünə gəlmək. (darıxıb diğdan boğulmaq).

duymazlıqdan gəlmək. (duymamış kimi davranışmaq).

duyru verən kim alan kim. (xəbər verən kim alan kim).

duz buz olmaq. (oğum oğum olmaq ).

duz buz olmaq. (oğum oğum olmaq) .

duz əkmək borcu. (duz əkmək haqqı).

duz əkmək borcu. (duz əkmək haqqı).

duz əkmək dönüyü. (gördüyü iyiliyə qarsı kötülük edmək).

duzlayalım qoxuma. (duzsuz birinə deyilir).

duzluya oturmaq. (mal olmaq). (çox bahıya çıxmaq).

duzu quru. ( işi qazancı bol).

düdügü çalmaq. (mutluğa ərişmək).

düdüük kimi qalmaq. (yalnız qalmaq).

düdüük kimi olmaq. (dar geyim geymək).

düdüük kimi. (qısa dar).

düğüm çəki. (çözümdəki işin ən güc yeri).

düğüm çözmək. (güc anlaşımı nərsəni açığa vurmaq).

dün bir bugün iki. (çox tez aralıqlı. tez tez).

dün günüzü daraltmasın. (**dün**: keçmiş).

dündən bu günə. (çapıcaq).

dünəni demə büyünü de. (bu gününə bax).

dünkü cocuq. (dənəyimsiz).

dünkü cocuq. (hələ dənəksiz, sınaqlar görməmiş gənc).

dünür düşmək. (elçi gedmək). (**dünür**: elçi). –**dünür gəzmək**: elçi gedməyə qız gəzmək.

dünür gəzmək. (elçi gedməyə qız gəzmək).

dünya başına dar gəlmək. (çox sıxlamaq. dünya gözünə türmə gəlmək. dünya başına yıxılmaq).

dünya başına yıxılmaq. (böyük yıxıma uğrayıb, dirlik düzəni pozulmaq).

dünya başına yıxılmaq. (umudsuzluğa qapılmaq).

dünya boşdu içi xoşdu, inanma xoşluğuna, düşərsən boşluğuna.

dünya çönə firlana, sən mənimsən sən mənim, axsa bulaq, dönsə çaya ırmaqa, yar mənimsən yar mənim, çoxlar gəzər gəlib keçər boşuna, görklər içrə seçdim səni mən səni. (**görklər**: görgülülər. gözəllər).

dünya edib bulma yeri deyil. (bu evrəndə heç iyiliyə qarşılıq gözləmə).

dünya geldi gedər dünyadı. (dünyalıq ilqar, bəfa bilməmiş).

dünyada hər türlü nəyin adı var, hər bir adun gizlənu bir dadi var.

dünyada ölümən başqası, yalan.

dünyadan əl çəkmiş. (özü üçün yaşamaq).

düş qırıqlığı. (umuqları pozulma).

düş qurma. (umuqsunuş. xiyal qurma).

düşdə gör. (nərsəki olsı değil). (**düş**: uyku. yuxu).

düşə qalxa. (iyi kötü).

düşən başa, yazılmamış alında.

düşman çatlan. (düşman üzən).

düşman qarşısında istəyirsən qalmaq, yol birdir, canın almaq, istəyirsən ölmək, yol birdir, canın qoymaq.  
(hitlerin sözü).

düşman olduq biz bizə, baxmaz olduq üz üzə.

düşmən baltasına sap olamaq.

düşü azmaq. (yuxuda atmığı axmaq. yuxuluq olmaq). (atmıq: ər suyu. bel suyu. məni).

düşüb qalxmaq. (oturub durmaq. sıx görüdə olmaq).

düşüb qalxmaq. oturub durmaq. sıx görüdə olmaq.

düşüb qalmaq. (bir yerdə oturaq edmək).

düşüncəsin açmaq. (nəzərin bildirmək).

düşüncəsin almaq. (görüşün öğrenmək).

düşüncəsiz ellər bilməzlər ərkinlik nədir, ya colada qalarlar, ya çuxurda. (**ərkinlik**: özgürlük. azadlıq).

düşüncəyə dalmaq. (dalqınmaq).

düşünə küsmək. (baxtına küsmək. yazqıya küsmək. (**yazqıya**: qədərə). yazqısın baxtin qınamaq).

düşünüş qanış. (usuş qanış. fəhm idrak).

düşüzədə girsin, dişizədə.

dütdürünün biridi. (**dürtdürün**: imalənin).

düz doğru. (kəm kəsirsiz. yanlışsız).

düz yol. (sağlam yol).

düzən biçim. (çəki düzən. səlqə səhman. dəngə dərəc. düzgü düzən. daraq düzən. nəzm nizam).

düzən qurmaq. (kələk gəlmək. dolab çevirmək).

düzənə qoymaq. (yoluna qoymaq).

düzəyə gəlmək. (bir). (bir səviyyəyə gəlmək).

düzgü düzən. (çəki düzən. səlqə səhman. düzən biçim. dəngə dərəc. daraq düzən. nəzm nizam).

düzlüyə çıxmaq. (açıqlığa çıxmaq).

düzüñə qalsa. (lap doğrusu).

düzüyə gəlməmək. (düzən götürməmək).

edən bulsun. (kötülüq iyilik edən qarşıtın bulsun).

edmədiyin qoymamaq. (əlindən gələn kötülüyü əsirgəməmək).

el açqıcı. (elin iç sözün bilən). -el açqıcı dil, dilin bilən el açar.

el bəğənmədi, yer bəğəndi. (**yer bəğəndi**: öldü).

el dili. (el ağızı. elin danışiq dili).

el əliylə ilan tutmaq. (ataqlı bir işə özgəni göndərmək). (ataqlı: xətərli).

el gün. (hamı).

el günə qarşı. (dəli. qanmaz).

el kisəsindən sultanım, dəvələr olsun qurbanın.

el qapısı. (1.qızı gəlin getdiyi ev. 1. özgə evi, yurdu. 1. aqalıq. baylıq, devlət qapısı. dərbar).

el oğlu. (yabancı).

elçin güc. (milli güc. quvayi milliyyə).

elə günə qarşı. (hərkəsə qarşı).

elə verir öğüdü, kəndi kəsir söğüdü. (xoca dediyinin tərsin yapar).

elim günüm bəyliyim, türk eli ərkin yaşar. (**bəyliyim**: devlətciliyim). (**ərkin**: özgür). (devrim bağırıları).

ellə gələn, toy bayram. (bir kişinin ölmündə elin toplanması, yoldaşlığı, sıxıntıyı yaxınlaşdırma, acımasızca qatlanması anlatır).

ellərə inanıb, suya dayanıb, aldamac umudlara bel bağladım. (**aldamac**: aldamçı).

elmi yaman, beyimi yaman. (elin güclü olduğun vurqulur).

eloğlu. (yabancı).

endirib mindirmək. (endirib qaldırmaq).

enində sonunda. (ilkində sonunda. əvvəl axır).

eniş aşağı. (aşağıya doğru).

enmə enmək. (fələc olmaq).

enmə enmək. (fələc olmaq).

ertə duran, ertə evlənən, soxuranmadı. (**soxuranmaq**. peşmanlamaq).

ertin naxıra, axşam axıra. (**ertin**: sabah).

eşək quyruğudur nə qısar, nə uzar.

eşək zəfran nə anlar.

eşəkcə olmaq. (adam kimi olmuş uşaq).

eşidənlərdən uzaq. (evdən uzaq).

eşik ağası. (qapı qulluqçularının başı).

eşik aşındırmaq. (bir yerə çox gedib gəlmək). (**eşik**: qapı. astana).

eşiq ağası. (qapı qulluqçularının başı).

eşitdiyiz qulağızda qalıb ağızıza düşməsin.

eşitməzlikdən gəlmək. (eşitməmiş kimi yürümək).

eşiyinə üz sürmə. (astanasına qapanma).

eşşəyin quyruğu kimi nə uzanar, nə qisanar.

eşşəyin satıb palan almaq üçün.

etdiği yana qalmaq. (yapdığı qarşılıqsız qalmaq).

etdiği yanına qalmaq. (etdiği kötülük qarşılıqsız qalmaq).

etdiğini bulmaq. (sıcıdığı poxa, qazdığı quyuya düşmək).

etdiyin bulasın. (yapdığını kötülük qarşına çıxsın).

etidiyi ilə qalmaq. (rüsvay olmaq. qınanaclı, usandırıcılı duruma düşmək).

ettiği yana qalmaq. (yapıldığı qarşılıqsız qalmaq).

ev eşik olasan. (dirlik düzən tapasan).

ev yıxan. (ailə dağışdan).

ev yıxmaq. {1.ər arvadlığı pozmaq. 1.ailə gəliri kəsitmək. (kəsmək)}.

evçilik edmək. (yaxın qonşuyla sıx sıx ged gəl edmək).

evdə qalmaq. (durmuşa çıxamamaq. evlənməmək).

evin dirəyi. (evin keçinəcəyin sağlayan).

evir çevir. (əndər döndər. hər yanın yoxla).

evlənmənin təməli "**güvənc**" dir. (**güvənc**: itminan).

evlər şam çırığı, dağlar gəvən çırığı.

evlərdən iraq. (heç ev belə acı görməsin).

evli evinə köylü köyüne. (daxi dağıılmaq çağrı gelmiş).

evrəndə ən kötü yol değişiklik qarşısında dirənməkdir.

evrəni ala görmək. (iyimsər).

eyilik başdan aşsa, axmaqın başı gicər. (**eyilik**: yaxşılıq). (**gicər**: gicələr).

eyni açılmaq. (< **əğni**. (əyni) açılmaq. canı dincəlmək).

eyni açılmaq. (əgni (əyni) açılmaq. canı dincəlmək).

eytim varsa dirliş var. (**eytim**: öğrəniş. təlim). (iyi yaşamın yolu öğrənişdən keçir).

eyvallah. (tarı onaysın, razı olsun. tarım sənlə (olsun). tarı tapşırığı).

əcəliyə salmaq. (dara salmaq. əcəliyə, dara gətirmək. tələsiyə salmaq).

əcib dünya. (şəşriq evrən) .

əciş bücüş. (əziş bütüş).

əciş bücüş. (əziş bütüş).

əğirən kim toxuyan kim. (kimi kimə qarşı. ara qarışığı).

əğləncə naminə. (əğləncəylə).

əgni açılmaq. (**əgni**. < **eyni açılmaq**. canı dincəlmək) .

əğri baxmaq. (yan baxmaq. kötü düşüncəylə baxmaq).

əğri baxmaq. (yan baxmaq. kötü düşüncəylə baxmaq).

əğri yaşsa düzələr. (düz yaşsa əgrilər, **əğri yaşsa düzələr** ).

əğri yoluda. (yolsuzunda).

əğrisi doğrusuna gəlmək. (1.düzü əğrisini yarışmaq. iyisi pisin tutan. (**yarışmaq**: təlafi edmək. 1.olmayacaq kimi görünən bir iş, bir girişim, rastlantı sonucu olumlu bitmək).

əkdi büktü. (əkti büktü. yapışdırılmış artırılmış. artıq urtuq olan. çağrılmamış qonaq. asalaq).

əkimli gedimli, olumlu ölümlü dünya. (evrənin ilqarsızlığının vurqulur).

əkməğinə quru ayranına duru deməmək. (kiçimsətməyə tutulan söz deməmək).

əkməğinə quru, ayranına duru dedimmi. (nə dedim biləvə dəğdi).

əkməğinə yağı sürmək. (istəmiyərək birinə yarar yetirmək). (**yarar**: fayda).

əkmək bular, qatıq yox. (çörəyin tapar yavanlıq yox).

əkmək bulduq, qatıq yox.

əkmək çarpsın. (çörək tutsun).

əkmək düşmanı. (ərkəyin əşı).

əkmək əldən su göldən. (əkməyi işlə qazan).

əkmək məni çarpsın. (çörək məni tutsun).

əkməyin duza banmaq. (1. çox az qatıqla yetinmək. 1. yoxsulluqla keçinmək).

əkməyinə qan doğramaq. (birini acılar içində bıraxmaq).

əksik çıxmaq. (gərəyindən az gəlmək).

əksik çıxmaq. (ziyanlı çıxmaq).

əksik doğmaq. (çağı yetməkmiş doğmaq).

əksik ətək. (keçmişdə qadın).

əksik gədik. (gərəkli olan, lazım olan şey şüy).

əksik gədik. (xırımxırda).

əksik olsun. (1.ölsün. istəməm. 2.yeğləməm).

əksik üz. (bəğənməmiş. yeğənməmiş).

əksik üz. (bəğənməmiş. yeğənməmiş).

əkti büktü. (artıq urtuq olan. çağrılmamış qonaq. asalaq).

əl açmaq. (1.əl qoğzamaq. əl qaldırmaq. vurmaq. birini vurmaq. əl qaldırmaq. dögəmək. 1. dilənmək. əl açmaq. avuc açmaq).

əl açmaq. (1.əl qoğzamaq. vurmaq. 1. dilənmək) .

əl almaq. (bir iş də usdaliq kağızı almaq).

əl altı. (hər çağın əldə olan).

əl altı. (istəniləndə qolayca alına bilən).

əl altından. (gizlidən gizliyə. gizlicə).

əl aşağı edmək. (düşürmək. üsdələmək).

əl atmaq. (1.kəmək edmək. 1.əl açmaq. əl qoğzamaq. birini vurmaq).

əl atmaq. (bir işə başlamaq.1. əl uzunluq edmək. 1. köməklik edmək. yardım edmək. 1.sarkınmaq. muzahim olmaq).

əl ayagdan çıxmaq. (özün itirmək).

əl ayağı buz kəsilmək. (birdən eşitdiyindən üzülüb pozulub).

əl ayağı dolaşmaq. (gördüyü işdə sapmaq, kırıxmaq).

əl ayağı düz. (yürüşü qılışı doğru olan).

əl ayağı gəvşəmək, soğumaq. (işində susdalmaq).

əl ayağı soğumaq. (pis salıqda. (xəbər) işləyəməz, uğraşamaz olmaq).

əl ayaq çəkilmək. (ged gəl yatişmaq).

əl bağlamaq. (sayqı olaraq əllərin göbək üstündə quvuçdurub durmaq).

əl basmaq. (and içmək).

əl bəbək gül bəbək. (əl üstündə tutulub körpəni oxşamaq) .

əl çəkdirmək. (işindən, uğraşından almaq).

əl çəkən günü yoxdu. (durmadan o qonuya dönür).

əl çəkmək. (buraxmaq. ötürmək. uzaqlaşmaq).

əl çəkmək. (əl ətək çəkmək, silmək. əl üzmək. yapıldıda olan işdən ayrlımaq).

əl çırpmaq. (əl çalmaq).

əl deyilki qızıldı.

əl dəyişdirmək. (1.əl dəyişik edmək. 1. nərsənin yiyləyiin biriylə qarşılıqlı dəyişdirmək).

əl dəyişdirmək. (iyiə dəyişdirmək ).

əl dəğməmiş. (qız. bikr).

əl edmək. (əl dəpərtmək. əl sallamaq).

əl ələ vermek. (iş birliyi eləmək).

əl ələ. (işbirliği yaparaq).

əl əməyi. (əl işinin törəsi (hasılı).

əl əməyi. (əl müzdü).

əl ənsə edmək. (gürəşdə əl atıb qarşısının ənsəsindən çəkmək). (**ənsə**: boyun arxası. peysər).

əl ərməz, göz görməz. (çox kiçik ya uzaq olan, yada varlığı olmayan).

əl ətək çəkmək, silmək. (əl çəkmək. əl üzmək).

əl ətək üzmək. (umudun kəsmək).

əl kiri. (heç dəğərsiz).

əl qaldırmaq. (əl açmaq).

əl qaldırmaq. (söz istəmək).

əl qatmaq. (yapılmasına əl yetirmək).

əl qoğzamaq. (əl açmaq. birini vurmaq).

əl qolu bağlı qalmaq. (əngəllənmək).

əl qoymaq. (iyiələnmək).

əl məndə. (sıra mənim). (**əl**: sıra. novbət).

əl məndən. (əmək məndən. -əl məndən, kömək səndən).

əl oğuşdurmaq. (nə deyib, yapacağını bilməmək).

əl sıxışmaq. (isticə görüşüb əl sıxmaq).

əl sürməmək. (əl dəğməmək).

əl ulağı. (1.önəmli işlər yapan kimsənin yardımıcısı. 1.işdə işlənən ayqıt, arac).

əl uzunluğ eləmək. (1. birinə əl uzatmaq, sataşmaq. 1. nərsəni oğurlamaq. 1. nərsəni qoyusuz götürmək).

əl üzmək. (əl ətək çəkmək, silmək. əl çəkmək).

əl vermək. (ərk (ixtiyar. məqam) vermək. yetişmiş müridə mürşidlik örunu (məqamı) vermək).

əl yordamiylə. (görməyib əl sürmə ilə yoxlamaq. əl alışqanlığıylə).

əldə qalmaq. (1.satılmamaq. 1.artıq gəlmək).

əldə qalmaq. (1.satılmamaq. 1.işlənib artıq qalmaq).

əldədə qalmaq. (işlənib artığıda qalmaq).

əldən ağıza yaşamaq. (gündəlik qazancın tüketmək).

əldən ayaqda düşmək. (yorulmaq. cikdən düşmək).

əldən çıxartmaq. (dəğərli nərsəni ucuzca yiyeəlmək).

əldən çıxməq. (əldən vermək. əldən çıxməq ).

əldən çıxarmaq. (aldatmaq).

əldən düşmək. (iş yapamaz olmaq).

əldən eləmək. (canın qutarmaq. satıb gedmək. yaxasın qurtarmaq).

əldən ələ dolaşmaq. (ilgili olduğundan bir çox kimsəcə alınıb baxılmaq, kullanmaq).

əldən ələ keçmək. (bir çox yiyə dəyişmək).

əldən gedmək. (itirmək).

əldən gedmək. (itirmək).

əldən gəl!. (nəğd ver).

əldən gəl. (elə indi ver). (para).

əldən keçirmək. (1.yoxlamaq. 1. əğri əksiyin onarmaq).

əldən vermək. (itirmək).

ələ alınmz. (çox kötü).

ələ almaq. (1.üzərində çalışmaq. uğraşmağa başlamaq. 1.yoxlayıb ilişdirmək.1. birini iyicə döğmək. 1. cilovlamaq. kontrol edmək).

ələ avuca sığmamaq. (ölçüsüz, aşırı davranışmaq).

ələ baxan. (özü tək başına keçinəmiyən).

ələ gəlmək. (ələ düşmək).

ələ keçirmək. (1.axtarılanı tutmaq, yaxalamaq. 1.ələ düşürmək).

ələ keçirmək. (mənimsəmək. yiye durmaq).

ələ ovuca sığmamaq. (söz dinləməmək).

ələ vermek. (açıga vurmaq).

ələ vermek. (tutdurmaq).

ələk verib qəlbir alan. (firıldaq).

ələkdən keçirmək. (incəliklə iyi kötüyü ayırmak).

ələklə su daşımakaq. (verimsiz bir işlə ugraşmaq).

əleyim var saçım var, qonşuya nə borcum var. (hər nəyi olan özgəyə ağız açmaz).

əli ağır. (1.çabuk yapmınan. yavaş əlli. 1. vurası çox incidən).

əli ağır. (əl vurqusu ağır).

əli ağızında qalmaq. (əli üzünə yapışmaq. çəşib şəşmaq).

əli altında olmaq. (istədiyində bulunmaq).

əli bayraqlı. (qavqaçı).

əli bərk. (borcunu qolayca ödəməyən).

əli bol. (1. imkanlı. 1.işini qeyim, sağlam görən).

əli bol. (pullu).

əli boş dönmək. (istədiyin əldə edmədən dönmək).

əli boş. (yoxsul).

əli böğründə qalmaq. (başarısız duruma gəlmək).

əli böğründə qalmaq. (düşünüb tutunmaq). (**tutunmaq**: təsmim tutmaq).

əli çolaq deyilki. (vurana qarşıt verə bilər).

əli gedməmək. (könlü çəkməmək. istəyibdə eliyəməmək).

əli genişləmək, açılmaq. (para sıxıntısı aradan qalxmaq).

əli gəlməmək. (qıymamaq).

əli işdə gözü oynışda. (işlər görünür ama başı başqa yerdə. iş görür görünmək, ama oyu başqa yerdə olmaq).

əli işə gedməmək. (könlü işləmək istəməmək).

əli qoltuğunda. (özünə dalmış).

əli qulağında. (nərsənin olmasın çox yaxında bəkləmək).

əli qurusun. (əli çolaq olsun). (**qarqış**).

əli olmaq. (bir işlə gizli ilgisi olmaq).

əli olmaq. (əməkbirliyi olmaq).

əli sıx. (qolayca para tükətməyən, xəşləməyən).

əli sıxı. (çimri).

əli sobalı. (əli dayaqlı).

əli soğuq. (uğursuz əl).

əli uz. (usda).

əli uzun. (oğru).

əli üzü düzgün. (gözəlcə).

əli üzü düzgün. (sağday (normal) biri).

əli üzünə yapışmaq. (əli ağızında qalmaq, çəşib şasmaq).

əli yatqın. (əli alışiq, öqrəngəclik).

əli yumşaq. (incitmədən diş çəkən, iğnə vuran).

əlik simgəsi. (əlik: əllik). (göstərcə, tuşqolu, izdək qolu, göstəri dirəyi).

əlim yoğur qarnım ac. (iş yararım ancaq özgələrə gedir).

əlin ayağıın dərt görməsin. (**alqış, uğur**).

əlin bol, saçığın açıq. (**saçağ: süfrə**). (**alqış, dua**).

əlin cibində olsun. (para tükətməlisən).

əlin dəbərtsə əllisi. (gərəksə birin istəsə əllisi çıxar).

əlin qulağan. (əlin qulağında). (nərədəysə olacaq, olması gözlənən nərsə).

əlin qulağında. (əlin qulağan). (nərədəysə olacaq, olması gözlənən nərsə).

əlin para görməsin. (çox tüketmə, xəşləmə).

əlin suya vurmazlıq. (bir iş yapmazlıq).

əlin yanına gəlsin. (öləsən).

əlin yumaq. (əl üzmək. başdan çıxartmaq).

əlindəkin yeyənməyəsi, ağızındakın utanmayası. (**qarqış**).

əlindən düşürməmək. (heç ayrılmamaq).

əlindən gələni ardına qoyma. (əlindən nə gəlir yap).

əlindən gəlmək. (bacarmaq. yapılmamək).

əlindən iş çıxmamaq. (çapıq çalışamamaq).

əlindən tutmaq. (1. para kəmək eləmək. 1. durumunu sağlamaqa yardımcı olmaq. –uşağın **əlindən tut**).

əlindən urçın çıxmaq. (**urçın**: qəza).

əlinə onaqına doğu. (əli doğru namuslu). (**onaq**: namus) .

əlinə vermək. (kor peşman bıraxmaq). –tarı əməklərin **əlinə verməsin**: boş çıxmasın.

əlini sallaya sallaya gəlmək. (əli boş gəlmək) .

əlini sim içİNƏ basmaq. (**sim içİNə**: vicdanına).

əlini ürəyinə qoymaq. (doğruları, gerçəkləri söyləmək).

əlini verən qolunu alamaz. (çixarçı. suistifadəçi).

əlini verən qolunu alamaz. (ona on verən bir almaz).

əlisidəli, vəlisidəli, qırılmışın hamısı dəli.

əlivи çapıq tut. (əlivи, özüvü saxla).

əliylə qoymuş kimi tapmaq. (çox qolayca aradığın tapmaq).

əllə tutulur, gözlə görünür. (çox açıq, bəlirgin).

əllənmiş dillənmiş. (utsuzluğu hamiya bəlli). (**utsuzluğu**: hayasızlığı).

əllər var. (əlləriz ağrımasın).

əlli yeddi devrimində çəkilən bağırılılardan. (verilənən şuarlardan)

-islami məmləkətdə, dayim şərab içənlər, məsnəddə əyləşiblər, rəhbərimiz nəcəfdə, heyrandı ya məhəmməd.

- min üç yüz əlli yeddi, səltənət əldən geddi. eşşək palansız getdi.
- gər əmr eliyə bu gün mərace, bu şahi cinayətkara race, cəmən ələ biz əsləhə allığ, quldur rizanın oğlunu təxdən yerə sallıq.
- . (şah gedəndə deyirdilər) yeri boşdu, boş olsun, başıva təsəddiq olsun.

əlveriş. (əl veriş, əl vermə). (**əlalış**: əl alma). (pərvanə). (**əl**: açat, icazə).

əm səm. (dava dərman).

əm səmin nə. (dərdin nə).

əm səmin yoxdu. (dərdsərin yoxdu).

əmcəklərin təndirə yapır. (özün oda közə vurur).

əmcəyi göbəyində. (qarı qocalmış).

əmə dəğmək. (dərdə dəğmək).

əmə dəyər. (dərdə dəyər).

əmə gələr. (dərdə gələr).

əmə gəlməz. (dərdə gəlməz).

əməyə dözmək. (dərdə dözmək).

əməyi keçmək. (bir işdə zəhmət çəkmək).

əmir qulu. (buyruq qulu).

əmmə, ye gö-ümü dimmə.

ən ağır cilə ölüm deyil, bağlılığın bir kəsəki bilisən yaxın deyil. (**cilə**: dərd). (**yaxın**: əl çatar).

ən öncə. (ilk ağızda. ilkin söz).

əngəl olmaq. (kət vurmaq).

əninə boyuna çəkmək. (işi sonuna ulaşdırmaq üçün hər türlü olanaqları kullkamaq).

əninə boyuna. (hər yönlü).

ənsə yapmaq. (boyun yoğunlatmaq).

ənsəsi qalın. (boynu yoğun).

ər od olar, arvad su!!!. (- sən ölmüşən!!!!). (bax qabağıva yıxılsan!!!!).

ər suyu. (bel suyu.atmıq. məni. düşü azmaq yuxuda atmığı axmaq. yuxuluq olmaq).

ərarvad qavqası, yaz havası.

ərdəbil canımdı, təbriz axan qanımdır. (bağırtı).

ərəzən vərəzən eləmək. (axtarmaq).

ərkə suycuq dil varım, özgə dildə yazmaram. (**ərkə suycuq**: nazlı şirin)

doğrasalarda məni, öz dilimi atmaram

uçmuqu versəz mənə, əvrəni satsaz mənə. (**uçmuqu**: cənnəti). (**əvrəni**: dünyani)

sevimli uz türk dilin, başqa dilə satmaram. (**uz**: dolu. varlı).

ərkin dur. (möhkəm dur).

ərmış olsun. (yetmişsin. yetgin olsun). -gələn bu dünyaya xoş gəlib , xoş onaki gedən gündə yetmişsin.

əsər, ama yağmaz. (1.bol kisəsi var bıraq. (ama) əsirgəməz. 1.sınılanar bıraq (ama) tez sönər).

əsgı gözağrısı. (köhnə sevgili). (**gözağrısı**: sevgili).

əsgı köyə yeni öğür. (**oğür**: adət. dəb).

əsgı püsgü. (köy köhnə nərsələr).

əsgı püskü. (xırt pırt. tör töküntü).

əsgı topraq. (yaşlı olub sağlam kişi) .

əsgik yunaq eski tas. (durumda heç bir dəyişiklik yok).

əsgik gədik. (xırımxırda).

əsgik olma. (sağol. var ol).

əsib bağırmaq. (bağırıb yam yovuzlamaq).

əsrəyən əsrər. (qoruyan qoruyar).

əşik sözlər. (eyni sözlər ).

əşkiylə acını qanmamaq. (**əşkiylə**: turşla). (ağzının dadın bilməmək).

ətçiyə ət boşlusən. (şişman birinə söylənir).

ətək silkmək. (nərsədən uzaqlaşmaq).

ətəkləri tutuşmaq. (ağır qayqıya düşmək).

ətəyi ayağına dolaşmaq. (gördüyü işdə sapmaq, kırıxmək).

ətəyi ayağına dolaşmaq. (ivib şəşib dalqınmaq). (**ivib**: tələsib).

ətəyi belində. (çalışqan qadın).

ətəyi tutuşmaq. (çox çabamaq).

ətəyinə yapışmaq. (köməyin gözləmək).

əti budu yerində. (şişman. tombul).

əti nə budu nə. (hər nədən cılız).

ətlisiylə sütlüsüylə oxumamaq. (qarışmamaq). (heç bir axınla. (cərəyanla) oynamamaq).

əz suyun iç. (kimsəki verilən sözdən, kağızdan baş tapbiya şaka yolu söylənir) –bunu neyləyim. –heç nə, əz **suyun iç**.

əzilib büzülmək. (utanqaclıq içində sıxılmaq. sıxılıb, gücənib çəkinmək).

əziş bütüş. (əciş bütüş).

fark edmək. (ayırt edmək. sezmək. anlaşmaq).

fəlsəfə, olumu, ölümündən qurtarır.

fəna dünya. ölümlü çoğun. (**çoğun**: fələk).

fəna gözlə baxmaq. (pis gözlə baxmaq).

findiq qabığın doldurmaz. (çox az).

fırıldaq çevirmək. (kələk gəlmək).

fisqırtı boyası. (püsgürtmə boyası. püsgürtü boyası. səpmə boyası).

gahdan yaşam seçilir, gahdan başa gələn çekilir.

gec oldu, heç oldu.

gecə dəmir uzanar. (gecə gözü uşaqlarla oynamadan çəkirndirmək üçün deyilər) .

gecə gündüz deməmək. (gecəni gündüzə qatmaq).

gecə gündüz. (aralıqsız. sürəkli).

gecə qaravul, gündüz qaraqul. (çalışıb kəndin iyi göstərən ikiüzlü). (**qaraqul**: muzdur).

geçi can hayında. (vayında. qayında. dərdində), ətçi yağ izində. (peşində. dalında).

geçim qapısı. (əkmək qapısı. qazanc qapısı. çörək qapısı).

geçim yolları. (qazanc yolları).

geçinib gedmək. (yaxçı pis dolanmaq).

gedib gedib gəlmək. (çox gedib gəlmək).

gedik açmaq. (bir itgiyə yol açmaq).

geng qalmaq. (anğa qalmaq. mat qalmaq. axmaq görünmək).

geniş ürəkli. (böyük ürəkli. olayları xoş qarşılayan).

geri almaq. (geriyə götürmək).

geri qafalı. (tutucu. gerici).

geri qulluq. (ağır, yorucu olmayan görev).

geri qulluq. (alnac arxası). (**alnac**: cəbhə).

geridən geriyə. (1.gizlicə. 1.uzaqdan).

geridən geriyə. (yaxın ilgisi olmayan. uzaqdan).

gerisin geri. (1. geri dönərək. 1. daha birdə. təkərlə. tikrar. genədə. dubarə).

getdi gedər. (artıq ələ keçməz. daha gedər. geri dönməz) -**getdi gedər** dünya.

geydiyi yaxışırkən, ellər baxışırkən. (gənckən. gözəlkən).

geyik ətinə girmək. (qızın ərinlik çağına girməsi).

geyik ətinə girmək. (qızın ərinlik çağına girməsi).

geyim quşam. (üst baş. geyib geysi bütün ayrıntılarıyla).

geyimli quşamlı. (geyinib keçinmiş. (şik, maraqlı güyinən)).

gəl çağım ged çağım. (uzun aradan sonra).

gəl içəlim çay səni, sağlam olar içənlər.

gəl kefim gəl. (hər nə yolundadır. çox gözəl).

gələn ağam gedən paşam. (böyüklərə sayqısı olmaq).

gələn, gedəni aratmasın. (gələn, gedəndən daha kötü olmasın).

gəlib çatmaq. (düz yerində, çağında yetişmək).

gəlin çörəyimdən kəsin, suyumdan için. (gələn qonağa söylənən qarşılıma sözü).

gəliri gediri. (girdisi çıxdisı. qazancı xərci).

gəm almamaq. (söz dinləməmək. buyruq alta girməmək).

gəm vurmaq. (cılavlamaq. öünü almaq. ovsarlamaq. daşqınlığın önlemək).

gəmi aziya almaq. (söz dinləməyib dirənmək. azqınlaşışb söz dinləməz olmaq). (**aziya**: acı dişlərinə).

gəmikləri sızlamaq. (ilikləri sancımaq).

gəmini qısmaq. (ələ almaq. kontrol edmək).

gəmisin yürütmək. (işi yolunda olmaq).

gənc irisi. (yaşına görə ço iriləşmiş cəvan).

gərəklərin öncədən yaraqlamaq, quraqlamaq. (hazırlamaq).

gərəyi kimi. (gərək olduğu kimi).

gərilə gərilə. (köksün qabartaraq).

gəzib tozmaq. (dolaşın yorulmaq).

gəzməyə qərib ölkə, “ölməvə” vətən yaxşı. (< burdada "olmağə, yaşamağə" vətən yaxşı olmalıdır).

gir onun gözüñə, bax onun üzünə.

gir vermək. (taxılmaq. üstünə düşmək). –sən onun **nə üstünə düşmüsən**.

girdisi çıxdısı. (gəliri gediri. qazancı xərci).

gizlənib osdurana qurban.

gizli əlliklər. (gizli dəxalətlər).

gizli gizli. (içdən içə).

gizli qapaqlı. (altdan. kimsə bilmədən).

gizli qapalı. (altdan).

gizlidən gizliyə. (əl altından).

gizlidən gizlyə. (gizlicə).

göbək adı. (körpənin göbəyin kəsdiyində əbəbənin qoyduğu ilk ad).

göbək atmaq. (qarnın yuxarı atıb oynamaq).

göbək atmaq. (qarnın yuxarı atıb oynamaq. göbək çalxalamاق).

göbək bağlamaq. (qarın çıxarıb şışmanlamaq).

göbəyi bir kəsilmiş. (göbəyi biriylə bağlı). (ondan heçin ayrılmaz).

göbəyi biriylə bağlı. (ondan heçin ayrılmaz). (göbəri bir kəsilmiş).

göbəyi çatlamaq. (çox güclüklə bacarmaq. bir ağır işi cırıla cırıla yapmaq).

göbəyi düşmək. (göbəyində yırtıq olmaq).

gögsü qabarmaq. (övünc duymaq).

gögərçinin görkü var, başında da böركü var, öz yiyəmdir öz ağam, nə versədə irki var. (**görkü**: gözəlliyi).

(**yiyəmdir**: tanrımdır). (**irki**: haqqı. ixtiyarı).

gögsü keçirmək. (için çəkmək. üzüntüylə dərin solumaq).

gögsünü gərə gərə. (övünərək. özünə iyicə güvənmək).

gögüs gəlmək. (dayanmaq. dirənmək).

gögüs keçirmək. (için çəkmək. üzüntüylə dərin solumaq).

gönü qalın. (qanmaz. kal. dözümlü).

gör nə olub pitraq, yerdə vermir oturaq. (söz gəlişi).

gördüm bir uca dağ, mən gedirəm o gedmir, arxasında birisi var, o gəliri, o yetmir, əl atdım dayağa, dayağ yox,  
səs saldım boğaza, duyar yox, atdım götdüm atmağa, ayağ yox. (ardım bilməm).

görəcəyi gəlmək. (özləmək. görmək istəmək) .

görəv bilmək. (ödəv bilmək. vəzifə bilmək).

görməmək görməmək. (mulahizə edmək heç nə görməmək. heç nə mulahizə edməmək).

görməməzlikdən. (gəlmək. (görməzlikdən gəlmək. gözünü qapamaq. gözünü yummaq. göz yummaq).

görməmiş qudursa quyuya sıçar.

görməmişə dönmək. (görmədiyə dönmək. keçirdiyi sayrlıqdan (kəsəldən) heç bir iz qalmamaq).

görməz gözləri, tutmaz dizləri.

görməzlikdən gəlmək. (görməməzlikdən gəlmək. gözünü qapamaq. gözünü yummaq. göz yummaq).

görmüş keçirmiş. (əşmiş eşmiş. yaşamış dənəmiş. yaşada təcrübəli).

görmüş keçirmiş. (gün görmüş. yaşamın yaşamış).

görüb gözətmə. (yoxlayıb göz olmaq).

görücü gedmək. (elçi gedmək). (**görücü**: elçi).

görücüyə çıxmaq. (evlənən qız elçi olan odaya gedmək).

görüş açısı. (baxı yönəmi. görüş).

görüş açısı. (dəğərləndirmə biçimi).

görüşü gelişmək. (gözü açılmaq. bilinclənmək) .

göstəriş yapmaq. (numayış vermək).

göt baş bəlli olmamaq. (kim kiməlik).

götöt olsa tumanın tapar.

göt istir. (1.gərəkli yönədə başarı gərək. 1.cürət istir).

götə girən. (imalə).

götü ağızında olmaq. (ağzı yaman yoğuza açılmaq).

götü qasıñır. (dayaq, kötək yemək istir).

götü varsa. (sonucundan qorxmursa. yetgisi varsa. həqqi varsa. həddi varsa. çəki varsa).

götün yağlama. (yasalama).

götündən çıxartmaq. (qarnından söyləmək. özündən uydurmaq).

götüne düşmək. (bir kimsənin ard ardından gitmək).

götünə soxmaq. (canına soxmaq. içində soxmaq. aşırı istəməkdən özgələrdən gizlətmək istəmək).

götünü yalamaq. (yaltaqlanma).

götünü yırtmaq. (çox gücənmək).

götünün qılı ağarmaq. (ağır işlərdə gün keçirmək).

götürü bazarlıq. (topdan alver).

götürü bazarlıq. (topdan bazarlıq. ümdə bazarlıq).

götvərənin üzünə gülsən, götürə (köynəyinə) yamaq istər.

gövdə göstərisi. (gücünü göstərmək).

gövdəyə atmaq. (gövdəyə endirmək. bədənə vurmaq).

gövdəyə endirmək. (gövdəyə atmaq. bədənə vurmaq).

göy gözlü. (1.dönük. 1.uğursuzluk getirən. uğur gətirməz. (əsgı deyim)).

göy üzün almış bulut, yox günəş göndərəm salam, azın mən dedim, çoxun sən anla, oyulan daşdan suya çıxmamış.

göy vergisi. doğa vergisi. (doğusdan gələn bacarıq, yetənək).

göydə arakən yerdə bulmaq. (çox güc bilinəni qolaylıqla əldə edmək). -qultluluq **göydə yox yerdədir.**

göydən düşüb, gölə enmiş. (lap yerinə düşmüş nərsə).

göydənmi düşüb. (heç görünməmiş özəlliyi yoxdur).

göz açıq gedmək. (gözü yolda ölmək).

göz açılmaq. (pis yaxcını ayırd edmək).

göz alabildiğinə. (göz çəkənə dək. göz görənə dək).

göz alıcı. (alımlı. gözə çarpan. göz çəkici. gözəl).

göz almaq. (göz qamaşdırmaq).

göz altısı olmaq. (birin bəlləyib almağın tasarlamaq).

göz atmaq. (1.göz gəzdirmək. gözdən keçirmək.1. üzərində durmadan keçəri baxmaq).

göz aydına gedmək. (qutlamaga gedmək).

göz boyamaq. (birinə kötü nərsəni bəzəyib basmaq. kötü nərsəni bəzəyib göstərib aldatmaq).

göz çəkici. (qöz alıcı. alımlı. gözə çarpan. gözəl).

göz dəğmək. (baxışları uğursuzluq göturməyə inanılan gözlər).

göz dəğmək. (nəzər dəğmək. gözə gəlmək. qısqanc baxışlar altında pisəlmək).

göz dəğmək. (nəzər dəğmək. gözə gəlmək. qısqanc baxışlar altında pisəlmək).

göz dışarda. (ailə yaşayışından artıq eşik yaşamınada, oynasda gözü olan).

göz dolduran. (gözə gələn. göz tutan).

göz doldurmaq. (bacarığın göstərib şisirtmək).

göz doldurmaq. (dəğərindən çox görünüşü etgili olmaq).

göz doldurmaq. (dəğərindən çox görünüşü etgli olmaq. bacarığın göstərib işırtımək).

göz dusdağı. (birinin gözün tikib çəkməməyi).

göz gəzdirmək. (göz atmaq. gözdən keçirmək).

göz gəzdirmək. (üzdən, üstüngörü baxmaq).

göz görə. (açıqca).

göz görməyən yerdə, qulaq çətin eşidə!.

göz gözə gəlmək. (baxışları qarşılaşmaq).

göz gözə gəlmək. (baxışları qarşılaşmaq).

göz gözü görməmək. (yoğun duman çən, tozanaqdan göz heçnəyi görməmək).

göz kəsilmək. (tam maraqla baxmaq).

göz könlü açılmaq. (içi dincliyə doğmaq).

göz könlü tox. (sixintida olaraq özgə ələ baxmamaq).

göz qalaq olmaq. (1.gözətmək. 1.görüb eşitməklə bilgi əldə edinmək).

göz qamaşdırmaq. (göz almaq).

göz qamaşdırmaq. (göz kəsgin işığa düşdüğündən bir ara görəməz olmaq).

göz qapamaq. (ölmək).

göz qəzdirmək. (üzdən, üstüngörü baxmaq).

göz qırmaq. (bəlli bir kimə nərsəni qandırmaq üçün iticə göz qapaqın birbirlinə vurmaq).

göz qırpmadan. (heç çəkimədən, duraqsamadan).

göz qırpmamaq. (heç uyumamaq).

göz qoymaq. (göz olmaq. diqqəti olmaq. nərsəni tutub almaq üçün amaclamaq).

göz qörə. (açıqca).

göz qulaq olmaq. (1.gözətmək. 1.görüb eşitməklə bilgi əldə edinmək).

göz nə görür, qulaq nə duyur, ürək nə çəkir, kim bilir. (təbil səsi uzaqdan xoş gəlir).

göz oranı. (göz qərarı).

göz önungə tutmaq. (nəzərdə , almaq,tutmaq).

göz önungə gətirmək. (mütəsəvvir olmaq. təsəvvür edmək).

göz payı. (. (göz haqqı). görən gözün imrəsi. (tamahı) sanıldığından çıxılan pay).

göz sataşmaq. (göz kəsişmək).

göz su içməmək. (ummamaq. umudu olmamaq. gözüm yemir. gözüm su içmir).

göz taxmaq. (göz qoymaq).

göz tanışlığı. (uzaqdan tanışlıq).

göz tikmək. (gözü olmaq. gözü tutmaq. mənimşəkdə bulunmaq).

göz tusdağı. (birinin gözün tikib çəkməməyi).

göz ucuyla baxmaq. (göz bucağıyla baxmaq. göz quyruğu ilə baxmaq).

göz yummaq. (görməzlikdən gəlmək. görməməzlikdən gəlmək. gözünü qapamaq. gözünü yummaq).

gözaltı edmək. (güdmək).

gözardı edmək. (göz yummaq).

gözdağı vermək. (bir işdən çəkindirmək üçün qorxutucu söz demək, iş yapmaq).

gözdə olmaq. (sevilən, bəğənilən, qayrılan nərsə). (qayrılan: muridi təvəccüh).

gözdə tumaq. (nəzərdə tumaq).

gözdən çıxarmaq. (1.göz yummaq.1. yoxluğuna qatlanmaq).

gözdən çıxarmaq. (yoxluğuna qatlanmaq).

gözdən düşmək. (birinə görə xoşa gedməz davranışmaq.1. sevənlərinin yanında sevgi güvənini itirmək).

gözdən düşmək. (sevənlərinin yanında sevgi güvənini itirmək).

gözdən itmək. (uzaqlaşmaq).

gözdənitmək. (uzaqlaşmaq. yox olmaq).

gözdən keçirmək. (göz atmaq. göz göz gəzdirmək).

gözdən keçirmək. (göz atmaq. göz göz gəzdirmək).

gözdən qaçmaq. (görülməmək.göz baxıbda görüb bəlirəməmək).

gözdən qaçmaq. (göz baxıbda görüb bəlirəməmək).

gözdən sürməyi çalmaq. (olanaqsız başarıyla nərsəni oğurlamaq).

gözdən sürməyi çalmaq. (olanaqsız başarıyla nərsəni oğurlamaq).

gözdən. (sevdiyi. məhbubu).-kimin **gözdənisən**. –onun **gözdəni**.

gözə almaq. (hesaba salmaq). -hər nəyi **gözə alın**.

gözə almaq. (qorxusu olmamaq. bəlli nərsələri alqamaq, qəbul edmək).

gözə batmaq. (gözə gəlmək. çox görülmək. qısqandırmaq).

gözə batmaq. (gözə gəlmək. kimsələri tədirgin (narahat) edmək).

gözə çarpan. (göz alıcı. alımlı. göz çəkici. gözəl).

gözə çarpmaq. (gözə dəğmək. gözü çəkmək).

gözə gəlmək. (diqqəti çəkmək).

gözə gəlmək. (göz dəğmək. nəzər dəğmək. qısqanc baxışlar altında pisəlmək. qısqanlı, kötü baxışdan düşdüğünə inanılan uğursuzluq).

gözə girən. (bəcəstə).

gözə girmək. (çabayıb sevgi, güvən qazanmaq).

gözəl qarır, çirkin qartır.

gözət gözət. (qaraş qaraş. qıloy qıloy. sayıq sayıq. tikiz tikiz. titiz titiz. diqqət diqqət).

gözləri buğulanmaq. (gözləri yaşıla dolub çevrəni görməz olmaq).

gözləri çaxmaq çaxmaq. (od parçası kəsilmək).

gözləri çuxurda. (gözləri çökük. arıq).

gözləri dolmaq. (gözləri yaşarmaq).

gözləri dönmək. (gözləri istəkdən, öfgədən saldıracağa keçmək).

gözləri evindən firlam. (gözləri yerindən çıxməq. gözlərin bərəldib öfgəsini göstərmək).

gözləri fal daşı kimi açılmaq. (sonsuz yetəlmək).

gözləri firıl firıl firıldamaq. (gözləri ayıq oyaq çevrəsin sezmək).

gözləri qan çanağına dönmək. (aşırı qızarmaq).

gözləri qapamaq. (1.yuxusuzluqdan gözləri yumulmaq.1. ölmək).

gözləri qapamaq. (1.yuxusuzluqdan gözləri yumulmaq.1. ölmək).

gözləri süzmək. (gözləri axıb gedmək).

gözləri yaşarmaq. (doluqsunmaq).

gözlərinə inanmamaq. ( doğru gördününə inanmamaq).

gözlərinin içi gülmə. (sevinci üz gözündən tökülmək).

gözlərnə inanmamaq. (doğru gördününə inanmamaq).

gözü ac. (ac gözlü).

gözü açıq gemək. (aruzusuna istəyinə çatmadan ölmək).

gözü açılmaq. (bilinclənmək. görüşü gəlişmək. pis yaxcını ayırd edmək).

gözü axmaq. (gözünün giləsi tökülmək).

gözü axmaq. (gözünün giləsi tökülmək).

gözü alışmaq. (iyi seçməyə başlamaq).

gözü almamaq. (gözü yeməmək. yapma gücü, yetənəyi özündə görməmək).

gözü ardında qalmaq. (gözü ayrıldığına baxa qalmaq).

gözü arxada qalmaq. (könlü bıraxlığında qalmaq).

gözü bək, iti. (gözün daldan budaqdan əsirgəməmək. heç nəyi gözdən qoymamaq. heç nədə qorxmamaq. gözü bək. qüzü

qara).

gözü bərk. (gözü qara. atılıqan. qorxusuz).

gözü bulanmaq. (1.gözü qarışmaq. 1. gözünə tül. (tor) çəkilib qarışq görmək).

gözü çıxası!. (**qarqış**).

gözü çıraq kimi yanmaq. (gözləri parlamaq. çox sevinmək).

gözü dalmaq. ( dalqın baxmaq).

gözü dəğmək. (gözü ilişmək. gözü güdmək. gözü qaymaq).

gözü dışarda. (1.evli olub gözü başa qadıları gəzmək. ailə yaşayışından artıq eşik yaşamınada, oynasda gözü olan. 1. olduğu yerdən çıxmaq istəmək).

gözü doymaq. (isəyin əldə edən son artığın bıraxmaq).

gözü dönmək. (1.maraqlanmamaq. təvəccüh edməmək. 1. aşırı sınır , sevidən nə yapdığını bilməz olmaq).

gözü gedmək. (gözü şaşamaq. gözü qaymaq. gözü münhərif olmaq).

gözü güdmək. (gözü. (gözü ilişmək. gözü dəğmək. gözü qaymaq).

gözü heç nə görməmək. (1.tutduğu işdən başqa heç nəyi düşünməmək.1. qızqınlıqdan doğan sonucları düşünməmək).

gözü ilişmək. (1.gözləmədən nərsəni görmək. 1.gözünə dəğmək, çarpmaq 1. nərsiyə baxa qalmaq).

gözü işırmaq. (nərsəni öncə görmüş olmaq).

gözü işıqdan düşmək. (koralmaq. görməz olmaq).

gözü kəsgin. ( incəlikləri, uzaqları iyi görən).

gözü kəsmək. (gözü su içmək. başına keçmək. güvənmək. birindən başarı ummaq).

gözü kimi sakınmaq. (özənliklə qorumaq).

gözü könlü açılmaq. ( içi dincliyə doğmaq).

gözü könlü tox. (könlü tox. olduğuynan yetinm).

gözü könlü tox. (könlü tox. olduğuynan yetinmək. sıxıntıda olaraq özgə ələ baxmamaq).

gözü qalmaq. (bağışlı gözün çəkəməmək. könlü qalmaq).

gözü qapalı. (düşünmədən güvenən).

gözü qara. (qorxusuz. ürəkli. cəsur. gözü bək. gözün daldan budaqdan əsirgəməmək. heç nəyi gözdən qoymamaq. heç nədə qorxmamaq).

gözü qararmaq. (başı dönüb gicəlmək).

gözü qaymaq. (gözü ilişmək. gözü dəğmək. gözü güdmək).

gözü qırılmaq. (umudun əldən vermək).

gözü qızmaq. (gözü kor olmaq. heç nə göməmək. özündən çıxmaq).

gözü qorxmaq. (gördüyündən ürküb çəkinmək).

gözü olmaq. (əldə edmək istəmək).

gözü sönmək. (ölmək. kor olmaq).

gözü su içməmək. (ummamaq. umudu olmamaq. gözüm yemir. gözüm su içmir).

gözü sulu. (sulu göz. hər nəyə göz yaşı axan).

gözü taxılmaq. (gözü tikilmək).

gözü toprağa baxmaq. (ölməyi yaxın olmaq).

gözü tökülmək. (gözü kor olmaq). -ağlayıb ağlayıb, **gözü tökülmək**.

gözü tutmaq. (bəğənmək).

gözü yeməmək. (gözü almamaq. yapma gücü, yetənəyi özündə görməmək).

gözü yılmak. (gözü qorxmaq. çəkinmək).

gözü yılmaq. (gözü qorxmaq. çəkinmək).

gözü yol çəkmək. (gözü donub bir nəyə baxa qalmaq).

gözü yolu çəkən tozasın. (**tozasın**: batsın). (**qarqış**).

gözü yuxu tutmamaq. (yatamamaq).

gözüm görməsin. (rədd olsun. uzaq olsun. itilsin).

gözümün içində bax. (1.qulağın məndə olsun. 1.utandırmaq).

gözün aydın. (qutlu olsun).

gözün çıxarmaq. (bir işi ən kötüsünə görmək).

gözün daldan budaqdan əsirgəməmək. (olub olmaz yerə baş vurmaq).

gözün doyurmaq. (avutmaq. sağlamaq. tətmin edmək).

gözün dörd açmaq. (çox diqqətlə baxmaq. çox oyanıq olmaq).

gözün qan bürümək. (qan çanağı olmaq. sınırından öldürməyə qalxışmaq).

gözün qırpmadan. (çəkinmədən. qorxmadan).

gözün tutsun. (pozun olsun). (**büzün**: pozun. həram).

gözün üsdə qaşın var deməmək. (hər işin, sözün xoşgörüylə karşılaşmaq).

gözündə qalmaq. (könlündə qalmaq).

gözündə qalmamaq. (artıq nərsədən doymaq).

gözündə tütmək. (burnunda tütmək. çox özələmək, istəmək).

gözündən qaçmaq. (görməmək. mütəvəccih olmamaq).

gözündən yuxu axmaq. (gözündən yuxu tökülmək).

gözündən yuxu tökülmək. (gözündən yuxu axmaq. çox yuxusu gəlmək).

gözündənn yuxu axmaq. (gözündən yuxu tökülmək).

gözünə batmaq. (nərsəni artıq çəkəməmək. qısqanmaq).

gözünə dəğmək. (gözünə ilişmək).

gözünə dizinə dursun. (iyilik bilməz birinin qarşılığın versin) .

gözünə girmək. (bacarıqlığıyla böyüyüğün sevgi güvənin qazanmaq. birinə özün istətmək).

gözünə ilişmək. (1.gözünə tikən olmaq. 1.istəməzdən görmək. gözünə dəğmək.1. gözünə dəğmək).

gözünə kəsdirmək. (bacarıqlığına, öğrənməyinə inanmaq). –analar doğduqların **gözünə kəsdirir**.

gözünə qarasu enmək. (1.qasu xəstəliyindən gözü görməz olmaq. 1.nərsənin uzun sürə yolun gözləmək).

gözünə tikən olmaq. (görmək istəməmək).

gözünü açmaq. (oyanıqmaq. diqqətli olmaq).

gözünü çıxarmaq. (bir işi ən kötüsünə görmək).

gözünü dörd açmaq. (tam oyanıq durmaq).

gözünü qapamaq. (görməzlikdən gəlmək. görməməzlikdən gəlmək. gözünü yummaq. göz yummaq).

gözünü yummaq. (görməzlikdən gəlmək. görməməzlikdən gəlmək. gözünü qapamaq. göz yummaq).

gözünün qorasın tökmək, sıxmaq. (ağlamağı əlində olmaq).

gözünün otun almaq. (qorxutmaq).

gözüvü aç. (gözüvü aç. oyanıq ol. ayıq ol. diqqətli ol).

gözüvü aç. (oyanıq ol. ayıq ol. diqqətli ol).

gözüylə baxmaq. (sanmaq. hesab edmək).

gumbura dövül. (boş təbil).

güc almaq. (yardım almaq. ona dayanmaq).

güc gelmək. (zor olmaq. çətininə gelmək).

güc girdi qapıdan, sevgi dağlara düşdü, düşmüşdü başıma içdiyim arağ, arvad girdi ev başıma çösdü.

güc gücünə. (güclüklə. zor zorunu. zorluqla).

gücə qaçıır. (çətinləşir).

gücə qaçırtmaq. (çətinlətmək).

gücənsədə biləyin, qaçınada diləyin, təlimsədə biləgin, dönər dərman. (dəğirman), bitməz suyu bu gölün.

(**təlimsədə**: coxalsada).

güclük çıxartmaq. (əngəlləmək).

gücsüz, salavat yaramaz.

gücü gücünə. (ancaq ki. güclüklə. çox çətinliklə).

gücün nə. (çətinliyin nə).

gütün yox. (zorun yox. icbar yox).

gülə gülə. (xoşluqla).

gümə gedmək. (gümüb gedmək. 1.batıb, cumub itmək. 1. heçə, boşu boşuna gedmək. 1. öbür axar, düşüncələrə qaynaşib gedmək) .

gümüb gedmək. (gümüb. gümə gedmək. 1.batıb, cumub itmək. 1. heçə, boşu boşuna gedmək. 1. öbür axar, düşüncələrə qaynaşib gedmək).

gün ağarmaq. (qaranqlıq çəkilib gün çıxmaq) .

gün almaq. (günü günə satmaq. geçikdirmək).

gün aşdı, tün düşdü. (**aşmaq: yaşmaq**, batmaq).

gün çıxıb, kərvan köcüb, genə yurtlar yerindədir.

gün gələr qar dələnim, qarı dəlib gül açacaq.

gün görmək. (mutlanmaq).

gün görməmiş söz. (eşidilməmiş söz).

gün görməsin türk dilivi basanlar.

gün görmüş. (görmüş keçirmiş. yaşamın yaşamış).

gün qörmək. (mutlanmaq).

gün qörməsin. (üzü gülməsin).

günahın boynuma alamam. (günahını alamam. günahına girəməm. görmədiyi suçu ziplayamam, yükləyəməm).

günaz. (günney azərbən).

gündə mənə tükan olan. (gündə qıcıqladıran nə, kimsə).

günə çıxməq. (kefi sazalmaq).

günlük işin yarılara qalmasın.

günü birliginə. (ertə çıxıb gün batmadan dönmək).

günü gün edmək. (xoş vermek).

günü günə satmat. (heç nə edməmək. gecikdirmək).

günü günə. (hər gününkü özünə).

günü günündə. (tam günündə ).

günü yetmək. (1.ölmək. 1. bəllənən gün çatmaq).

günümüz aydın olar doslar sizin savlarınan

kefimizdə kök olar sizdən gələn mey camınan,  
ağzımız dadlı edər hər gün səhər söz savınız,  
bal kimi şirin olsun sizlərində damağınız. (fəzli).

günün ağa olsun. (mutlu olasın).

günün gələn, tünün gedər. (**günün**: günüz çağının).

gününü gün edmək. (xoş keçirmək).

güvən bəsləmək. ( qüvən duqusu içində olmaq).

güz gəlişi qana boyar yarpağı.

güzdə ötüb, qış gələr, bayram yeli əsirsə, birdə elə yaz gələr. (**güzdə**: payızda).

ha birə. (yallah. haydi).

ha deyincə. (istiyən anda).

hacı ağa. (düşüncəsiz çox para tükətən zəngi).

haçadan huçadan, biri çıxdı bacadan.

hamı deyir yetim ye tapmazsan, kimsə deməz yetim yemə partlarsan.

hamı dingəlik verir, kimi gəlincə kimi gedincə. (**dingəlik**: dinclik).

hamısı sözümüş. (yalanmış).

harda olursa olsun, olsun könlü xoş olsun.

hardan sınb hardan səsi gəlir.

hava sudan qonuşmaq. (ordan burdan qonuşmaq).

havasın çalmaq. (Türküsün çağırmaq. özün kimsəyə bəğndirmək).

haviya vermək. (duman edmək. heç eləmək).

hay mənə haylar mənə, il oldu (doldu) aylar mənə, susadım su istədim, su verməz çaylar mənə.

heç eləmək. (duman edmək. haviya vermək).

heç ölü, ağlayanın görməmiş.

heçə, boşu boşuna gedmək. (gümüb gedmək. gümə gedmək).

həddivi bil. (ölçüyü qaçırmış, aşınma).

həlləm qəlləm. allaq bullaq. (qarışiq başlı).

həm suçlu, həm güclü.

hər başa, bir ölüm.

hər daşı qaldırsan altından çıxar. (hər yanda əli var).

hər işdən çıxmaq. (hər işə qıp qoymaq).

hər kimin canı ruhu, inancıdək durur. (**inancıdək**: inancı dərək. inancı qədər).

hər nə öğrəşməklə başlaya bilər.

hər nə sansan özüvə; san onuda yoldaşuva;.

hər nərsə oranılıə. (hər şey ölçüsü ilə).

hər nəyə min yol varsa, bilməyə bir yol durur: öğrənmək.

hər nəyin başı, başla can sağlığı.

hər soluq ki çəkirəm səndən ötür, hər adım ki atıram sənin yolun.

hər yönlü. (əninə boyuna).

hərəkət ed. (qılıq tut. yürün). –kəndivə **bağdaşan** qılıq tut. (**bağdaşan**. uyuşan. tutuşan).

hərraca kəsmək. (nəverimə kəsmək).

həsən bəyin abası, gah oğlu geyər, gah babası.

hinc almaq. (öc almaq. intiqam almaq).

hirs gələndə, qapını aç, özün qaç.

hirslənmə, qırışların çoxalar.

his vermək. (qıcıq vermək. qıcıqlandırmaq).

hoqqa kimi oturma. (paltar geyənə qalib oturmaq).

hörümçək qafalı. (tutucu, geri düşüncəli).

hüri hüri, çıx damı kürü, oynas bir oli, nəki bir sürü.

xal xal. (dən dən. dəngil).

xala xala, təndiri qala, kəssəyi götür, məni qoğala.

xanım xanımcıq. (görəvlərin tam yerinə yetirən).

xanım xatın. (xanımlar xanımı. əsil xanım).

xəbəri olmaq. (bilmək.).

xətaya düşmək. (yanılmaq).

xırım xırda. (əsgik gədik ).

xırım xırda. (ivir zıvır. qıvır zıvır).

xırt pirt. (tör töküntü. əski püskü).

xoruzun lələyi çoxdan görünür. (bu olayın ilkini değil).

xoş keçirmək. (xoş keşirmək.gününü gün edmək).

iciğin ciciğin çıxarmaq. (iciğin ciciğin çıxarmaq. cikkin bökkün çıxarmaq. didik didik edmək).

iç açmaq. (könlül açmaq. bir təhər sıxıntıyıgidərm).

iç dənizində boğulmaq. (özünə əl qatmaq. özün öldürmək).

iç dəsən, bulağı qurudar. (elə görməmiş, acgözdür).

iç keçirmək. (ah çəkmək. dərin soluyub üzüntüsün bəlirtmək).

iç yağı. (ürək yağı).

iç yükü. (icdə daşınan qayğı).

icdən içə. (gizli gizli).

içdən qopur, içə hopur.

içə endirmək. (içə vurmaq. aşırmaq).

içi almamaq. (ürəyi istəməmək).

içi bayılmaq. (1.ürəyi gedmək. 1.içi çəkməmək).

içi bıkmaq. (içi bayılmaq. könlün vurmaq).

içi bulanmaq. (ürəyi bulanmaq, ürəyi qalxmaq).

içi burxulmaq. (çox üzülmək. içi sizlamaq).

içi çizləməq. (çox üzülmək).

içi çəkmək. (istək duymaq).

içi dar. (dözəməyən. çəkəməyən).

içi daralmaq. (içi sıxılmaq. sıxıntı basmaq).

içi dayanamamaq. (içi götürməkmək.içi çəkməmək. ürəyi dözəməmək, dayanamamaq).

içi dincəlmək. (qayıdan qurtulmaq).

içi dışı bir. (gizlicəi olmayan).

içi dışına çıxməq. (**ürəyi ağızına gəlmək**. 1.araba çox atıb tutub sarsıtməq. 1. ürəyi bulanmaq) .

içi ərimək. (çox qayğıınmaq). (**qayğıınmaq**: niyəran qalmaq).

içi əzilmək. (ürəyi gedmək. acliq duymaq).

içi gedmək. (nərsəni çox istəmək).

içi hoplamaq. (üryi birdən çirpinmaq).

içi içində sığmamaq. (içi dalbinib sevinmək).

içi qan ağlamaq. (çox açıqmaq).

içi qararmaq. (dünyası pozulmaq. umutsuzluğa dalmaq).

içi qazınmaq. (çox acalmaq).

içi parçalanmaq. (çox aciyib üzülmək. içi sızlayıb yanmaq).

içi sürmək. (qarnı gedmək).

içi tez. (dözümsüz).

içi titrəmək. (1.azqıq, kəmlik. (zərər) qorxusunda olmaq. 1. nərsə üçün içi keçmək. 1. çox üzümək. 1.qorxuya, üzüntüyə düşmək).

içi yanmaq. (1. içi sızlamaq. içində od düşmək. 1. susamaq).

içigin ciciğin sormaq. (hər nəyin qurdalamaq).

içigin ciciğin. (içigin. hər nəyin qurdalamaq).

içimdəkin kimsə görməz, yaş (gənc) ürəyim qan ağlar.

için tökmək. (öfgəsin almaq. ağısın (zəhrin) tökmək).

için yemək. (içini gəmirmək. içdən üzüntü keçirən).

içində düz bağırsaq tapılmaz. (yahatmaca).

içində qan ağlamaq. (görkəzmədən ço pozqun olmaq).

içindən bazarlıqlı. (içi sözlü).

içindən gəlmək. (könlündən qopmaq. içindən doğmaq. yapmağın içdən istəmək. nərsəni yapmaq istəmək).

İçindən gülmək. (içi keçinərək gülmək).

İçindən keçən dilindən axısın.

İçindən qan axmaq. (çox ağır sıxıntı keçirmək).

İçindən qan gedmək. (çox açıqmaq).

İçindən qopmaq. (içindən doğmaq).

İçindən oxumaq. (səssizcə söymək).

İçinə çəkilmək. (etizal edmək. etikaf edmək. inziva edmək. təcərrüd edmək. quşəgirlik edmək. quşənişinlik edmək).

İçinə doğmaq. (içinə qoyulmaq. öncədən başa gələcək kimi görünmək).

İçinə işləmək. (çox toxunmaq. dibdən etgiləmək).

İçinə işləmək. (içində yuva qurmaq).

İçinə qorxu düşmək. (qayğılanmaq).

İçinə qoyulmaq. (içinə doğmaq. öncədən başa gələcək kimi görünmək).

İçinə qurd düşmək. (içini yemək. quşqlananmaq).

İçinə oturmaq. (çox üzülmək. dibdən etgilənmək).

İçinə sinmək. (içinə yatmaq. içində hopmaq).

İçinə yatmaq. (içinə sinmək. içində hopmaq).

İçini boşaltmaq. (içini tökmək. içində qalan sözü söyləmək).

İçini çəkmək. (dərin solumaq).

İçini gəmirmək. (için yemək. içdən üzüntü keçirən).

içini tökmək. (içini boşaltmaq. içində qalan sözü söyləmək).

içini yemək. (içinə qurd düşmək. quşqulanmaq).

içinin yağı ərimək. (qorxubda qayğılanmaq).

içlər acısı. (könlüllər çiləsi).

içli dışlı olmaq. (biriyən lap açıq olmaq). (ər arvad kimi).

iğdədə var, çığrıqdada. (suç iki yanda).

iğin ciciğin çıxarmaq. (içığın ciciğin çıxarmaq. cikkin bökkün çıxarmaq).

iğnə gözündən keçirmək. (**keçirmək**: ötürmək). (çox incəliklə işləmək). (mətə xəşxaşa qoymaq).

iğnə gözündən ox keçirən. (iyi atıcı).

iğnə güdən. (dəvədə usdar. tuşlar. raslar).

iğnə ilə qouyu qazmaq. (yetərsiz araca böyük bir iş başlamaq).

iğnə olub yaxama sancılma. (əl çək məndən).

iğnə sapa dönmək. (çox arıqlamaq).

iğnədən sapa tək. (heç bir ayrıntını bıraxmadan).

iğnəm oldu, sapım yox, iğnəm itdi, sapım çox.

iki arada bir dərədə. (sixışq durumda bir ara. (fürsət) tapmaq).

iki arvaddı, iki üzlü.

iki başdan olmaq. (arada qalmaq).

iki büklüm. (beli iki qat olmuş).

iki əli böğründə qalmaq. (nə yapacağın bilməmək).

iki əli böğründə. (avarə gor).

iki əli qızıl qanda. (qıyan. zalim).

iki gözdən biri, ekizdən biri. (iki gözdən biri, ikizdən biri).

iki kişi təpişər, üçüncüsü təpişar. (pay tapar).

iki paralıq edmək. (alçatmaq).

iki sözü bir araya gətirəməmək. (düzəməlli qonuşamamaq).

iki ucu poxlu dəğənək. (olduğu durumda heç işə yaramayan).

iki ucun bir araya gətirəməmək. (gedir gəlirin birbirinə uyuşduramamaq).

ikidə bir. (six six).

ikidə bir. (six six).

ikidə birdə. (ikidə bir. six six).

ikili oynamaq. (iki yanında əldə saxlamaq).

ikisidə bir qapıya çıخار. (sonuc birdir).

il boyu oniki ay. (il boyunca).

il var barı yaman, il var ayı yaman, il var günü yaman. (**barı: barısı**. hammısı).

ilan hər yerə əğri gedsədə, öz uvasına düz gedər. (harda əğridə olsan, özlüyünlə doğru ol. (özlüyünlə: yaxın yoğuşunla doğru ol). (**yaxın yoğuşunla**: özlüyünlə).

ilan kimi ulduz görməyincə ölməz. (ilanın başı əzilməyincə ölməz).

ilan kimi uzun bir öykü. (nağıł). (sözü çox uzaldanda deyilir).

ilan quyruğun basmaq. (düşmana maha vermək).

ilan öyküsü. (çox uzanan nə).

ilan sürünb girər, əğrilib gedər. (yürür. yerir).

ilan yapızı bəğənməz, oda yuvası ağızında bitər. (biri nərsəni xoşlamadığı üçün deyilir).

ilana ağu vermək. (kələyi kələklə qaytarmaq. kələyi kələklə yanıtmaq).

ilər tutar yanı olmamaq. (pozulmaq. artıq kullaniqsız olmaq).

iləri geri qonuşmaq. (**dal qabaq danışmaq**: 1.yersiz qırıcı sözlər söyləmək. 1. artıq əsgik danışmaq).

ilgi bəsləmək. (əlaqə bəsləmək. maraq duymaq).

iliyinə işləmək. (qanına oturma).

iliyini qurutma. (qanını qurutma).

ilk ağızda. (ilkin söz. ən öncə).

ilk gözağrısı. (birinci sevgili). (**gözağrısı**: sevgili).

ilk qaranquş. (birinci savçı).

ilkin söz. (ilk ağızda. ən öncə).

ilkində sonunda. (enində sonunda. əvvəl axır).

ilqarı ağ. (bəfəsiz. dönük).

illər ili. (illərdən bəri).

imam suyu. (raki).

imrəyim düşdü. (tamahım düşdü).

in alayında olmaq. işə xor baxmaq.

in cin yok. (heç nə yox).

inan olsun. (inanız ki).

inançı bir uğruna. (iman yoluna).

incə əğirib, sıx toxumaq. (incə eşib, kip toxumaq).

incə əyirib sıx toxumaq. (çox incəliklərlə gözdən keçirmək).

incik buncuq. (qıvır zıvır).

indi gələr bu saat gələr. (indi gələr indicə gələr indicə gələr buduca gələr).

ip bağlamaq. (qıp qoymaq. ələ salmaq).

ipə çəki. (asma. edam).

ipə çəkmək. (asmaq. edam edmək).

ipə sapa gəlməz. (saçma. tutarsız).

ipə sapa gəlməz. (saysanasız. saçma tutarsız).

ipə un sərilməz. (mahana gətirmə).

ipi qopartmaq. (rabitəsin kəsmək).

ipim güdə, dərin quyu.

ipin satmaq. (iç sözü, bir sırrı eşiyyə çıxartmaq). –evinin **ipin satmış**.

ipin sürüyüb gəzmək. (yuları çözük başına dolaşan heyvan).

ipin ucun qaçırməq. (kontrolu əldən vermək).

ipin ucunu vermək. (iş başına mindirmək. bir sorunun açmasında yardımçı olmaq).

iplə çevirmək. (iplə sarımaq, bağlamaq).

iplə çəkmək. (dözümsüzmək. səbirsizlik edmək. dözümsüzlə nərsənin gəlməsini gözləmək). –o günləri **iplə çəkirəm**. –

**iplə çəkən** günlərim: nisgilli, həsrətində qalan günlərim. – dan atışın **iplə çəkirdik**: sabah olmanın düzülməzlik gözlürdük.

iplə çəkmək. (güc dözümlə gözləmək).

iplığını ortaya çıxarmaq. (tüm pis işləri açığa çıxamaq).

ipliyi bazara çıxmaq. (üzdən düşmək. rüsvay olmaq).

ipsiz sapsız. (1.köksüz. puka. hədərən vədərən.1.utanmaz. avara). -**ipsiz sapsız** sözlər.

ipsiz sapsız. (1.qopuq. boş. avara. başıboş. sərsəri. görəvlik bilməz. 1. yersiz saçma söz). (**görəvlik**: məsuliyyət).

is keçmək. (bir qonuda susmaq. bir danışiqda bir qonuyu salmaq, məskut qoymaq).

ısız acun. (**ıssız acun**: yiyesiz dünya). (utanmaz fələk). (**acun**: açın. evrən).

issi üzlü. (xoş qarşayan).

istəməm, yan cibimə qoy. (yavaşça cibimə qoy).

istəməyibdə, yan cibimə qoy demək. (almağı istəşməyib, almaq istəyin göstərmək).

istər gül, istər ağla, olan oldu, keçən keçdi.

istər istəməz. (əldə olmadan).

istəyim bu ki onu səndə olsun, biri məndə. (çox arın, iyi ürərəkli).

istəyin qoruyan, qapısın gen açmaz.

istəyinə at qoğan. (kefinə baxan. istədiyin eliyən).

isti soğuq, acı dadlılar keçirmiş. (çoğunun çəmbərindən keçmiş). (sınavlı).

iş ağdaldan çıxməq. (**ağdaldan**: şirazədən).

iş bilənlə gəngəşə ged. (**gəngəşə**: məsləhətə).

iş bilmək. (başarıqlı olmaq).

iş bulamayıb it daşlamaq.

iş ciğirindən çıxməq. (iş əldən, yolundan çıxməq).

iş çatallanmaq. (sonucu bəllənməmək).

iş çevirmək. (dolambac, gizli iş qurmaq).

iş çığrıından çıxməq. (iş yolundan (çərxindən) çıxməq).

iş çıxmaza çıxməq. (iş sarpa sarmaq).

iş edmək. (aldatmaq).

iş güc. (görəv (gördüyü iş). məslək).

iş güc. (məslək. sənət).

iş güncəsi. (iş izlənci. iş bərnaməsi).

iş içində iş var. (işin gizli yönələri var).

iş işdən keçdi. (artıq gec oldu).

iş işdən keçib. (istənməz olub artıq).

iş işdən keçmək. (artıq gec olmaq. oldu olacaq qırıldı nacaq).

iş izlənci. iş güncəsi. (iş bərnaməsi).

iş qüncəsi. (iş güncəsi. iş izlənci. iş bərnaməsi).

iş olsun deyə. (işsiz qalmasın deyə).

iş sarpa sarmaq. (iş çıxmaza çıxmaq).

işdən sıyrılmaq. (işdən əkilmək).

işə dəğər. (önəmli. yararlı).

işə qoşmaq. (iş vermək. işə qoymaq).

işi azıtmamaq. (yanlış aşırı yollara aparmaq).

işi basmarlamaq. (pələ pört eləmək. bələ pört eləmək. dərinə gedmədən ayaq üstü bir işi yola qoymaq).

işi başından aşmaq. (aşqın. başı çox qarışıq).

işi başından aşmaq. (işi başından aşqınmaq. yapacağı çox olmaq).

işi bitmək. (pozulub batmaq).

iş dadlıya bağlamaq. (işi xoşluqla çözümləmək, bitirmək).

iş dumdan olmaq. (pozqun durumda olmaq).

iş düşmək. (birindən yardıma gedmək).

iş düşmək. (yardım istəmək).

iş iş olmaq. (qanıqdırıcı durumda olmaq).

iş iş olmaq. (sevinc verən bir duruma qavuşmaq).

iş nə. (1. nə iş görür. 1. nə işi var).

iş pişmək. (aralarında gizlicə anlaşmaq).

iş pişirmək. (iş yoluna qoymaq, düzəltmək).

iş ras gedmək. (uyqun gedmək).

iş yoxuşa surmək. (çətinlətmək).

iş yoxuşa sürmək. (iş çətinə çəkmək).

ışığı altında. (yararıylə, köməkiylə).

ışığın yansın, tüşün işığın. (evin ovadan).

ışıq alayı. (hər çeşid ışıq saçan araclarla gecə çağrı toy, coşun).

ışıq tutmaq. (1.düşüncəsiylə yol göstərmək. 1.bir yeri işıqla aydınlatmaq).

işin alayında olmaq. (işə gərəkən önəmi verməmək).

işin başı. (yapılacaq ən önemli iş).

işin bilmək. (işin üsdəsindən gəlmək).

işin görmək. (1. görevin yapmaq. 1. dövmək. 1. öldürmək1).

işin içində iş var. (bu işin iç üzü başqa).

işin içindən sıyrılmaq (çıxmaq). (qarqaşalı işdən qurtulmaq).

işindən olmaq. (işindən aralanmaq).

işindən olmaq. (işinə gecikməl. işindən qalmaq).

işinə dəğmək. işinə gəlmək. (çıخارına (qazancına) uyqun gəlmək).

işinə gəlmək. (dərdinə dəymək).

işinin əri. (işinin kişişi. işinin üstəsindən gəlmək).

işlək yazı. (oxunaqlı, gözəl əl yazılı).

işlər açılmaq. (alver canlanmaq).

işlər açılmaq. (işlər canlanmaq).

işlər yan gedmək. (kötüyə gedmək).

işləriz irəli (iləri). (işlərizə uğurlar).

işsizlər ağası. (işsiz, işdən atılmış).

it aşı. (şələm şorba aş, hər nəyi qarışmış aş).

it canlı. (dayanıqlı).

it hürər karvan keçər. (axmaqla baş başa qoyma).

it sürüürü tək. (saysız).

itə qaqa. (itib qaqaraq. itələyib dögərək. gücləyərək).

itə təpə. (itələyib dögərək).

iti ayaq. (yeyin gedən).

iti sıçan yerində tutmaq. (birin suç üstü yaxalamaq).

itin götürə soxmaq. (alçatmaq).

ivir zivir. (qıvır zivir. xırım xırda).

iyi edmək. (yaxşı edmək. əcəb edmək).

iyi edmək. (yaxşı edmək. əcəb edmək).

iyi gəlmək. (uymaq. iyi düşmək).

iyi gözlə baxmamaq. (nərsə görə yaxşı düşünməmək).

iyidən iyiyə. (lap yaxşı biçimdə).

iyilik gözəllik. (xoş dilək).

iyilik sağlıq. (xoş dilək).

iyilik sağlıq. (yaxşılıq gözəllik).

iz sürmək. (iz tutmaq).

iz sürmək. (izindən gedmə).

iz sürmək. (izləmək).

iz tutmaq. (iz sürmək).

izdək qolu. (göstərcə. tuşqolu. göstəri dirəyi.əlik simgəsi. (**əlik: əllik**)).

izi qalmaq. (etgisi qalmaq).

izin bellə, önen şəllə. (izin tut, önenə daş sal).

keçən günün dalında, qoyma qaça ertəni. (**ertəni**: yarını. sabahı).

keçəsini sudan çıxatmaq. (yaman durumdan qurtulmaq).

keçi ayğırı. (qatır ayğırı). (**ayğırı**: inadı).

keçiləri qaçırməq. (başın itirmək).

keçim yeri. (qazanc yeri).

keçinmə dünyası. (savaşa yaramaz dünya).

kef eləmək. (xoşlanmaq. ləzzət aparmaq).

kefi gəlmək. (nəşələnmək).

kefi qaçmaq. (nəşəsi pozulmaq).

kəmiş olsun. (kəmiş ola. heyf ola).

kəfəni yırtmaq. (ağır bir kəsəli atlatmaq).

kəklik kimi basın qara soxmaq. (başqaların aldatdığını sandığında kəndi özün aldatmaq).  
kəl başa qızıl daraq. (gərəklə gərəclər tutmamaq. (**gərəc**: vəsilə). yoxsul olub bahalı nərsələr alan, aldıqlarında dərdinə  
dəğməzlər olan).

kəl koru toplamaq. (sınıq salxaq, yararsızları başına yiğmaq).

kələk gəlmək. (firıldaq çevirmək).

kəli gedmiş dazı qalmış. (çoxu gedmiş azı qalmış).

kəli kəl, koru kor tapdı, göt yalağçı bizə düşdü.

kəllə gəlmək. (kəllə vurmaq).

kəllə qoltuqda. (ölüm gözündə ölümü saymamaq. böyük könüllə).

kəlləsi dumanlı. (bir az kefli. yorqun olan kimsə).

kəm küm edmək. (nəm nüm edmək. aydın yanıt verməmək).

kəmək edmək. (əl atmaq).

kəndi başında türküsün çağırmaq. (başqaların saymayıb öz oysu, işi ilə uğraşmaq).

kəndindən pay biçmək. (başqası başına gələn kötü bir olayı kəndi başına gəlmiş bir olayla qarşılaşdırıb düşünmək).

kəndinə yedirəməmək. (onuruna yedirəməmək).

kəndinə yontmaq. (hər nəyi kəndi yararına işlətmək).

kəndinə yontmaq. (kimsəni saymadan özünə xoş gələni yapmaq).

kəndini ağır satmaq. (hələ hələ alqamamaq, onaymamaq, razı olmamaq).

kəndini alamamaq. (kəndini, özün tutamamaq).

kəndini bıraxmaq. (özünə baxmaz gəzmək).

kərəney misdən, sıxıntı hisdən olur.

kəsdirmə cəvaq. (qəti yanıt).

kəsin atmaq. (kəsin nərsə söyləmək).

kəsin çoxluq. (salt çوغىنلۇك).

kəsin dəğər. (salt dəğər. dəğər. ərzişi mütləq).

kəsir aramaq. (qılپ qoymaq. çöp taxmaq).

kəssək oturub daşın halına. (ölü oturub can yuğan halına). (bir yoxsul oturub. ağlayır varlinin halına). (yoxsul varlıya can yandırmaq).

kəstirmə cəvaq. (qəti yanıt).

kət vurmaq. (əngəl olmaq).

kiçik ayağ. {işəmək. **kiçik ayağı olmaq**: işəməyi gəlmək}.

kiçik nəsnələrdən böyük sonuçlar ortaya çıxar, hiçbir nəyi küçümseməmək gərəkir.

kim bilər ayraş gecəsi dan atarınca nə keçər, sevginin dusdağına düşməyəli təkcə gecə. (**ayraş**: firaq. hicran).

kim vurduya gedmək. (arada vurulmaq.kim əliynən öldürülməsi bəllənilməmək).

kim vurduya gedmək. (ortada ani gedmək).

kimə dürtüsən. (kimi aldadısan).

kimi dər ki "öldür, öldür" kimi dərki "qıyma, qıyma"!.

kimi gəlmək. (oxşatmaq. sanmaq).

kimi gəlmək. (sanısı oyandırmaq). (**kimi**: sanı) sanısı vermək. –o mənə dəli **kimi gəlir**.

kiminə istək, kiminə buyruq. (niyyət kiminə oldu, qismət kimə oldu).

kiminin darısı pişsə, onun toyuğu pişər. (hammı qazanıb artırmaqdadır, o olduğun dağıtmaqda).

kimsə gözün üsdə qaşın var deyəməz. (dəğmə düşər).

kimsənə kim ərliyə ərmış ola, ol bilir nə işləyu, nə ki qıla. (o kim ki ahıl baliğ olmuş ola, o nə etdiyin yaxçı bilir).

kir götürən. (kirin bəllətməyən).

kirişi qırmaq. (lışgini üzmək).

kirli ürək. (ürəyi qatı).

kirşan kimi ağaqpəağ.

kişi evi, quş yuvası değil, evlənə boşlana.

kişi iki üzlü olanda, tanımaq qıyın. (onun gəplərin, açmaq onun ürəyin, yozlu. (kələkli) işlərin bilmək çətin) .

kişi ol qazı, mən bu işə razi.

kişi sözdən, qazan közdən qızar.

kişinin başı, sözündən, özü, işindən bəllənir.

kitaba uydurmaq. (yasal olmayan nərsəni yasasıl göstərmək).

kof çıxmaq. (boş çıxmaq).

kor dəğənəğin bəllər kimi. (**bəlləmək**: öğrənip ağılda tutmaq).

kor döğüsü. (birbirinə uymaz çabalar).

kor düğün. (çözməsi tuçal, güc sorun).

kor kimi. (qara yollu kimi).

kor qurşun. (atıldığı yer bəlli olmuyan qurşun).

kor olmaq. (gözü sönmək).

kor topal. (şil çolaq, yarı� yamalaq).

kor yol yolcuları. (ölümlük olanlar).

kora güzgü nə gərək.

kök soyu olmayan. (yalan).

kök sökmək. (bəteri dağılmaq, çox gücənmək).

kökdən sürmə. (atadan, kökdən gəlmə).

köklü dayaq. (ayaqlı dayaq, basılı dayaq).

kölgə düşmək. (1kölgə qapamaq, 1. dəğərdən salmaq).

kölgə edmək. (yürüyən bir işin düzənin pozmaq, əngəl olmaq).

kölgədə bıraqmaq. (öncəki dəğərdən önə çalmaq).

kölgədə qoymaq. (dalı qoymaq, üstələmək).

kölgədə yerimək. (gözə çarpmamaq).

kölgəsin izləmək. (dalınca düşmək).

kölgəsindən qorxmaq. (yaxın durmamaq. çəkilib uzaq durmaq. güvənin itirmək. aşırı qorxmaq).

köməklik edmək. (əl atmaq).

könlü axmaq. (könlü gedmək.könlü ilişmək. birinə qarşı güclü sevgi duymaq).

könlü axmaq. (könlü ilişmək. könlü taxılmaq).

könlü bol. (əli açıq. qanı bol).

könlü çəlinm. (könlü çalınmaq, qapdırılmaq).

könlü gedmək. (könlü axmaq. könlü ilişmək. birinə qarşı güclü sevgi duymaq).

könlü ilə oynamaq. (əğlənmək).

könlü ilişmək. (könlü axmaq. könlü taxılmaq. könlü gedmək.könlü ilişmək. birinə qarşı güclü sevgi duymaq).

könlü keçirm. (nərsənin yapmasın, edinməsin istəm).

könlü qalmaq. (1.istəyibdə əldə edəməmək. 1.güçənmək).

könlü qara. (kimsəyə iyilik istəməmək).

könlü qararmaq. (heç nədən dad alamaz olmaq).

könlü olan. (istəyən).

könlü taxılmaq. (könlü ilişmək. könlü taxılmaq).

könlü tox. (gözü könlü tox. yetinməsin bilən. olduğuynan yetinmək).

könlün vurmaq. (içi bayılmaq. içi bıkmaq).

könlündən keçirmək. (içindən keçirmək. onu böylə bir düşünmək, istəmək. nərsənin yapmasın, edinməsin istəmək).

könlündən qopmaq. (içindən doğmaq. içindən gəlmək. yapmağın içdən istəmək).

könlünə doğmaq. (içinə doğmaq. bir nöyin olacağın düşünmək).

könlünə düşmək. (könlü istəmək).

könlünə görə. (diləyinə görə).

könlünü çəlmək. (könlünü avlamaq, çalmaq, almaq, sevindirmək, qapmaq).

könlünüz açıq, yoluza uğra. (yolçuya alqış).

könlünüz açıq, yoluza uğur.

könlüvü tox tut. (gözün olanda olsun. olduğundan yetin). (könlü tox ac qalmaz). (umudlu tapar, umudsuz qalar) .

könlüvü üzmə gülüm hər gecənin var atarı. (**atarı**: dan atan çağdı).

könül acısı. (könül bələsi. eşq üzündən çəkilən sıxıntı).

könül açıcı. (sevindirici. bəğəndirici. könül açıcı. xoşnud edici).

könül açılığı. (iç dinliyi).

könül açmaq. (iç açmaq. bir təhər sıxıntıyı gidərmək).

könül alan. (sevindirən. məmnun edən).

könül almaq. (könül yapmaq. qırqınlığı qaldırmaq. məmnun edmək).

könül bağlı. (sevgi bağlı).

könül bələsi. (könül acısı. eşq üzündən çəkilən sıxıntı).

könül darlığı. (iç sıxlığı).

könül endirmək. (keçinmək. rizayət vermək).

könül əgləndirmək. (bir az xoş keçirmək).

könül əri. (sevimli, yatımlı kişi).

könül gəzdirmək, dolaşdırmaq. (seçim üzrə düşünmək) .

könül xoşluğuya. (rizayətlə).

könül qapan. (aşıq edən).

könül qapan. (könül çalan.dilrüba).

könül qıran. (üzən. küstürən).

könül qırmaq. (birin üzüb gücəndirmək).

könül qoymaq. (üzgünlüyə, qırqınlığa baxmayıb can qoymaq).

könül qoymamaq. (könlü, həvəsi, nisgili qalmamaq. doyunca. ərkincə. istəyincə).

könül oxşamaq. (birin sevindirmək).

könül saxlamaq. (könül qırmamaq. xətir saxlamaq).

könül sormaq. (kef əhval edmək).

könül vermək. (razi olmaq).

könül vermək. (sevmək).

könül verməz. (həvəssiz olur). -umudsuzlar uçmağa könül verməz.

könül yapan. (könül edən. razı salan).

könül yapmaq. (könül almaq. qırqınlığı qaldırmaq. könlünü yapmaq. birinin könülüyü açmaq. sevindirmək. razi edmək).

könül yarası. (dil yarası. içə işləyən acı).

könüldən çıxarmaq. (ürəkdən çıxarmaq. xatirdan çıxarmaq). (**qönüüл**: xatır).

könüllə yemək. (qaşıq çalmaq. qaşıq atmaq).

könüllü könülsüz. (yarı istəkli yarı istəksiz).

köpək nallamaq. {boş işlərlə. (olmayacaq, olmayışı işlərlə) uğraşmaq}.

köprüdən keçerkən, gözüm düşər qazlara, evləndir məni anacım, üzük qalar qızlara. (**üzük**: həsrət).

köprüdən sular keçmiş, bu dağdan kimlər aşmış. (durum dibdən dəyişmiş).

köprüləri atmaq. (girişilən işdən dönməyi olanaqsız edmək).

körpü kimi işlətmək. (bir əbzər, alət kimi işlətmək).

köşə başı olmaq. (köşə başını tutmaq. toplum, yiğvada baş ornu tutmaq). (**ornu**: rütbəni).

köşə başını tutmaq. (köşə başı olmaq. toplum, yiğvada baş ornu tutmaq). (**ornu**: rütbəni).

köşə dönmək. (qısa sürədə, gücünsüz zənginləşmək).

köşə dönmüş. (yeniyetmiş. yenigörmüş. yeni zənginləşmiş).

köşə olmaq. (zənginləşmək).

kötək düşgünü. (kötək yeməyə öğrəşmiş).

kötü baxmaq. (yan baxmaq).

kötü dilivi gizlət. (öğüd).

köynəkdən keçirmək. (birin uşaqlığına götürmək).

köz söksün gözün. (**köz**: od).

küçə adamı. (əkdisiz uyqarsız).

kül pişiyi. (1. uyuşuq. 1. soxulqan. 1. od başından ayrılmayan).

kündədən atmaq. (ağırca yerə sərmək).

küpə öğrəşən, götə girər.

küt qarısı kimi deyingəndi.

keçəl malı. (taxma ad).

qabağçıçəğikimi açılmış.

qabaq başına patlamaq. (ilgiləndiyi nərsədən üzgünmək).

qabaqçıçəyi kimi açılmaq. (utanlığı büsbütün bıraxmaq).

qabaq dadi vermek. (dadı qaçmaq. dadsız duzsuzlaşmaq).

qabaqlaşmaq. (duzsuzlaşmaq).

qabasın almaq. (iri çatışmamazlıqların qaldırmaq).

qabına siğmamaq. (böbürlənmək).

qabına siğmamaq. (daşqınlıq edmək. duyquların tutamamaq. sevincindən daşmaq).

qabrayın nifuzun adı yanmaq. (qabrayın itirmək). (**qabrayın**: nifuzun).

qabuğuna çekilmək. (dişardan, çevrədən çekinmək. özünə dalmaq, cummaq. özüylə uğraşmaq).

qaçanı qoğma. (bir işdən uzaqlaşanı qurddalama).

qaçıq corab. (ilməyi qaçmış olan).

qaçıq ilmək kimi sürüb gedmək. (bir işin ucu ələ gəlmışkən arxası qolayca sürmək).

qaçırməq. (nərsəni). (əldən vermək).

qafa dəngi. (baş, düşüncə dosdu).

qafa dinləmək. (içi yoran işlərdən yan durmaq).

qafa patlatmaq. (baş yarmaq. çox düşünmək).

qafa tutmaq. (dirənmək. qarşı gəlmək).

qafadan atmaq. (1.içinə, başına düşdüyün söyləmək. 1. özündən çıxartmaq, qondarmaq).

qafadan çatlaq. (dəli. uyumsuz davranış). (**uyumsuz**: nadoğru).

qafadəng. (oydaş).

qafası qarışiq. (kəlləsi düz işləməz).

qafasına girmək. (beyninə keçmək).

qaldı ki. (bununla birlikdə. bundan başqa) .

qaldıkı. (bundan başqa. bununla birlikdə. buda var ki).

qaldırım ölçəri. (küçələr gəzicisi. işsiz boş gəzən). (**qaldırım**: səggi. xiyavan qırığı yayalar yolu) .

qalıbı dinləndirmək. ( ölmək).

qalmaz günə soxmaq, qoymaq. (olmaz, çıxmaz, çıxınsız günə, ağır, çarasız duruma salmaq) .

qamış dönüb öz yiyesin yeyər. (**qamış** :qələm).

qan ağlamaq. (böyük sıntidan üzülmək).

qan çıxməq. (qan tökülmək).

qan qana, diş dişə, qol qola, baş başa çalışmaq. (canla könüldən birləşmək).

qan oturmaq. (qan yiğışmaq).

qana girmək. (cinayət işləmək).

qananın, kəl qarısı olasan.

qanı ağır. (kimsəylə qovuşmaz. çətin qılıqlı).

qanı bol. (könlü bol).

qanı isdi. (sıcaqcanlı).

qanı qarşısına. (qanı bahanasına).

qanı pozuq. (soysuz).

qanı tutuşmaq. (coşmaq. qızmaq).

qanına girmək. (qızlığın pozmaq).

qanına toxunmaq. (sinirləndirmək).

qanısı bu. (nəzəri bu).

qanış gösdərmək. (qanıqmaq. razı olmaq. qənaət gösdərmək).

qaniylə ödəmək. (caniylə ödəmək. ömür vermek).

qanız nədir. (nəzəriz nədir).

qanlı piçaq olmaq. (düşman kəsilmək).

qanmaza söyləmə, söyləsən sözlər uzar artar əmək (zəhmət).

qapana düşmək. (duzağa düşmək ).

qapı bir qonşu. (yan yana olan).

qapı dışarıı edmək. (eşiyə salmaq).

qapı duvar olmaq. (dögütlüb açılmayan kapı).

qapı qapı dolaşmaq. (hər qapiya, yola baş vurmaq).

qapıları qapıyib, pəncərələri açmaq. (ana yolu bıraxıb, qıraq, sapaq yolu seçmək).

qapını aşındırmaq. (bir yerə çox geb gəlmək).

qapırqa sırmə. (örtünmə. utanma) -üz görüb, **qapırqa sırmə**. (yaşamda açıq ol, utanlığı bırax).

qapısı açıq. (əlaçıq. verəgən. bağışlayan).

qapısın yapmaq. (bir istək üçün yerin salmaq, yasamaq).

qara ağız. (çor ağız. qara salıq. qara xəbərçi).

qara bir. (bax bir).

qara çalı. (ara pozan).

qara dumana düşəsən. (istəyivə çatmıyasan).

qara el. (əvam).

qara geyib göy örtmək. (yashı olmaq. yas saxlamaq).

qara günün ağ dosdu. (**ağ**: yaxıcı).

qara kölgəsi kəsilsin. (çorluğunu, korluğunu uzaq olsun).

qara qablı pitik. ( yasa pitiyi).

qara qablı pitik. (qanıt tanıt, qaynaq kitab. yasa pitiyi).

qara qara düşünmək. ( pis pis düşünmək. qaramsarlıq).

qara qaşlı, yalnız başlı. (gözəl olub tək olub).

qara qış. (şaxda qış).

qara ləçək. (dul arvad).

qara mal. (öküz. qanmaz).

qara sevdalı, daşı tök ətəyindən. (**qara sevdalı**: koruna sevən). (aşıqə söylənən öğüd).

qara topraqlara girəsin. (qarqış).

qara toyuğda ağ yumurtlar.

qara yağız. (buğdasıl).

qara yazı. (kötü qədər).

qara yazılı. ( çoran. bəxsiz).

qara yollu kimi. (kor kimi).

qara yollu. (kor. cahil).

qara yolluluq. (cahillik. cəhalət).

**qara** . (tiryək). - deyən-**oraz məhəmməd**:

ümüd quşu ölər oldu,

arzu bağı solar oldu,

qəm altında qalar oldu,

sönməz oda salan qara

bir neçənin sümüyün söküb,  
qan sorub ətin töküb,  
gənclikdə belin büküb,  
başın aşağı qılan qara.

ümüd quşu olər oldu,  
arzu bağlı solar oldu,  
qəm altında qalar oldu,  
sönməz oda salan qara.

qaşar doğan dosdu yarı,  
yalquzaqda çəkər zarı,  
qoldan gedib sıy sığlığı,  
eldə sıydan salan qara.

- . (**yalquzaqda:** təklikdə)
- . (**doğan:** qohum. famil).
- . (**sıydan:** sayqıdan. hörmətdən)
- . (**sıy sığlığı:** etibarı).

qarabaxt. (günüqara).

qaracadıl. (dil kəsəllərindən).

qaraçı dili. (gizli dil. quş dili. sirli, anlaşılmaz dil).

qaraçı düğünü. (qarmaqarışık toy).

qaraçı. (gözün gözə tikən).

qaragünlüyün bayramı. (bəd bəxliyin ucu. (ovcu)).

qaraqabarcıq. (dildə çıxan çiban kimi kiçik şışlık).

qarala bağlamış. (əzizi ölüsi).

qaranlığa qurşun sıxmaq. (hamını , hər yanı düşman görmək).

qaraş qaraş. (gözət gözət. qiloy qiloy. sayıq sayıq. tikiz tikiz. titiz titiz. diqqət diqqət).

qaravaş maşası. (qara, quru çirkin).

qaravaş savaşı. (qaraçı savaşı. qarqaşılıqla iğrənc sözlərlə çıxıb sürən savaş).

qarı ağızlı. ( arvad ağızlı).

qarınca qarınca olduğunca. (o dərək qarıncağı gücü çata. gücü çatarınca qarınca).

qarış karış dili var. (kürək boyu dili var).

qarışanda yox görüşəndə. (dinc başıma).

qarqa dərnəği, it yiğnağı. (avaralar toplusu).

qarqa dərnəyi. (dudala, səfehlər yiğnağı).

qarqa quzqun səmirdi, yaşcaların qanına. (**yaşcaların:** yeni yetmə. nov cəvan).

qarqacıq burqacıq. (əğri bügrü. oxunaqsız yazı).

qarqalar pox yemədən. (dan ertə. çox tezdən).

qarqanı bülbül demək. (çirkini gözəl göstərməyə çalışmaq).

qarman çorman. (qarmaqarışıq).

qarnı burnunda. (doğurması lap yaxın).

qarnı gedmək. (içi sürmək).

qarnı geniş. (qarınpa).

qarnı qarnına keçmiş. (qarın yuvarlağı içində çökmüş).

qarnı qazıqmaq. (qarnı qazınmaq. çox acmaq).

qarnı tox sırtı bərk. (tuatamı yerində kefi kök). (**tuatamı**: hali).

qarnı zil çalmaq. (çox açıqmaq).

qarnımdan çıxan qada, kimə gedim səndən dada. (ananın balasından gileyi).

qarnın qurd tüksün . (qurd kəsəlinə batasan).

qarnın yansın. (qarnın yaxısın, göynənəsin).

qarnımdan söyləmək. (götündən çıxartmaq. özündən uydurmaq).

qarşı çıxməq. (1. qarşılıqlı. muxalifət edmək).

qarşı durmaq. (dirənmək. qarşı gəlmək. tərsləmək).

qarşı gedmək. (qarşı çıxməq).

qarşı qoymaq. (mucadilə vermək).

qarşidan baxmaq. (uzaqdan baxmaq).

qaş bükmək. (qaş çatmaq. qaş çitmaq. qaş yiğmaq. öfkəliliyin bildirmək).

qaş çatmaq. (qaş çitmaq. qaş yiğmaq. qaş bükmək. öfkəliliyin bildirmək).

qaş göz eləmisən keçdi. (əlbə həlim, çox tez keçdi).

qaş qabaqlı. (üzü allaq bullaq. üzü üzüntülü).

qaş yiğmaq. (qaş çatmaq. qaş çitmaq. qaş bükmək. öfkəliliyin bildirmək).

qaşıq atmaq. (qaşıq çalmaq. könüllə yemək).

qaşıq çalmaq. (qaşıq atmaq. könüllə yemək).

qaşıqla yedirib, sapıla göz çıxartçaq. (bir iyilik, min kötülük edmək).

qaşına daş bağlamaq. (qaşına daş sallamaq. qaş qabağ sallamaq).

qatır dili. (tat (fas) dili).

qatır dili. (tat (fas) dili).

qavqa kütləmək. (birdənbirə savaş partlamaq).

qavqa qaşağısı. (qavqanı qızışdırın).

qayğına qalan batsın. (**qayğına qalan**: səni düşünən). (**qarqış**).

qayğına qalan. (səni düşünən). -qayğına qalan batsın). (**qarqış**).

qayğısının çəkən, dadlı dil tökən.

qayqanaq dadlı olar, bir gün sizdə ola bir gün bizdə.

qaynağan, dolu sevgi gözləyir.

qazan qaldırmaq. (bir duruma qarşı topluca baş qaldırmaq).

qazanc yeri. (keçim yeri).

qazancı xərci. (girdisi çıxdı. gəliri gediri. qazancı xərci).

qazı qoz anlamاق. (yanlış anlamaq) .

qazıq tək. (kiçik yox qocaman biri) .

qəbri odla dolsun. (ölmüş pislərə ilənti, lənət).

qələm oynatmaq. (yazılı nərsə üzərində gizli dəyişiklik yapmaq) .

qəm kəsirsiz. (düz doğru. yanlışsız).

qəm yeməm badəyə yasaq olsa, bil tükənməz sücü varım **dildə**. (**sücü**: şərab).

qıcıq almaq. (acısın, hırsın çıxartmaq).

qıcıq söz. (iğnəli, sancan söz).

qıcıq tutmaq. (boğazı qıcıqlanmaq).

qıcıq tutmaq. (qıcıqlanmaq).

qıcıq vermək. (qıcıqlandırmaq. his vermək).

qıcırı büküm. (güclə bükmə).

qıq dedirtməmək. (cinqirin çıxartamamaq).

qıq deməmək. (cinqirin çıxartmamaq).

qıqi çıxmamaq. (ciki çıxmamaq. qıngı çıxmamaq. cıngırı çıxmamaq). (qıq: cik. (qıqq. cinq). qıngır. cinqir).

qıl desən qımıldamır. (belə qıl dəğərdə, qədərdə olsun təprəşmir).

qıldan nəm qapmaq. (bulutdan nəm qapmaq).

qılılı qırx yarmaq. (incədən incəyə keçmək).

qılıcın göydə asmaq. (göyünən gedmək).

qılıq taxınmaq. (rol oynamaq. filim vermək).

qılıq tut. (yürün. hərəkət ed.–kəndivə **bağdaşan** qılıq tut. (**bağdaşan**. uyuşan. tutuşan).

qılına toxunmaq. (birinə ən kiçik sataşma).

qılına toxunmamaq. (heç bir sataşmada bulunmamaq).

qılıncı iki üzdən kəsən.

qılında qıpırdatmamaq. (tükündə təprətməmək).

qıllı qatıq. (gizi, qarışıqlı olan).

qıloy qıloy. (gözət gözət. qaraş qaraş. sayıq sayıq. tikiz tikiz. titiz titiz. diqqət diqqət).

qılپ qoymaq. (çöp taxmaq. kəsir aramaq) .

qılپını tapmaq. (çalışıb bir işgiliin çözümün tapmaq).

qılsız qatıq. (doğru, düz olan).

qimsə bilmədən. (gizli qapaqlı. altdan. kimsə bilmədən).

qına gəlmək. (boğaza dayanmaq. bıkmaq. usanmaq).

qına gəlmək. (boğaza yiğilmaq. usanmaq).

qına gətirmək. (usandırıb bıkdırmaq).

qınçılıqlar qapayan, gençiliklər açayan tanrı. (**qmçılıqlar: qıymçılıqlar.** zorluqları. ağırlıqları).

qıp qoymaq. (mahana gəlmək).

qıran girmək. (öldürücü kəsə yayımı).

qırğ daraqda bezi olmaq. hər işə qıp qoymaq. (**daraq:** dəzgah).

qırx atalı. (nənəsi qəhbə).

qırx ilin başı. (çox uzun sürə içində bir kəz).

qırx qapının ipin çəkmək. (bir çox evə baş çəkmək). (**baş çəkmək:** uğramaq).

qırıb sarmaq. (ordan burdan para biriktirmək).

qırıq darqın. (üzgün).

qırılıb bükülmək. (qır tökmək).

qırqıra almaq. (qırqıra keçmək. birini alaya qoymaq).

qırqıra keçmək. (qırqıra almaq. birini alaya qoymaq).

qırqıra. (çox şor).

qırtıq qırtıq. (az az).

qırtlağına basmaq. (basqıda qoymaq).

qırtlağına dək borcdadır. (boğazına dək borcdadır).

qıs qıs gülmək. (alayla gülmək) .

qısa kəsmək. (sözü uzatmamaq).

qısa tutmaq. (geniş, uzun əl almamaq).

qısır döngü. (1. çıxılmaz aşam. 1. fasid dayırə. fasid gərdiş. batıl devrə. devri müsəlsəl).

qış düşmək. (qış gəlmək).

qış qapını almamış. (qış gəlməmiş).

qış qapını almış. (qış gəlmİŞ).

qış qopun. (qış qiyamət. qara qış.şaxda soyuq).

qışda əkin əkən axdarmaq. (bulunmazın dalıca gəzmək).

qışın çilləsində. (qışın ortasında).

qışın oğlan çağı. (lap şaxda çağı).

qıt qıyın keçinmək. (yoxsulluqda yaşamaq).

qıtı qıtına. (gərəksəmə güc yetəcəyinə).

qıtmirdən bir qıl çıxarmaq. (bir azda olsa qoparmaq).

qıtmırın iyisi dadımlı verir doyumluq yox.

qıvır zıvir. (ivir zıvir. xırım xırda. incik buncuq).

qıyan iki kə bağurə. birr girəndə, bir çıxanda. (**qıyan**: zalim).

qıyida köşədə. (yanda yörədə).

qıyna son. (zülm bəsdir).

qız alma. (cehizi).-qalını ağır, kız alma. (qalını : cehizi) .

qız atasısan, ağır ol.

qızağa çəkmək. (birin düz yoldan çəkib etginsiz yola sürükləmək).

qızıl buğda. (qızılı çalan buğda çeşidi).

qızıl dəli. (zır dəli).

qızıl tutsa paxır olur. əli çor, yumnsüz.

qocaqarı ilacı. (türkəçara).

qocaqarı soyuğu. (kəsici soyuq).

qoğuq uçurmaq. (ilgililərin nə deyəcəkləri, edəcəklərin öğrənmək üçün uçurtu yapmaq). (**uçurtu**: yalan xəbər. şayıə).

qoxusu çıxməq. (hər kəscə anlaşılmaya başlamaq).

qol atmaq. (imza atmaq).

qol atmaq. (qol çəkmək. qol basmaq. imza atmaq).

qol atmaq. (yayılmaq. genişlənmək. uzanmaq).

qol gəzmək. (1.suçlu olubda arada əl qol sallaya sallaya gəzmək.1. lotu yana gəzmək).

qol qanat gərmək. (əl atmaq. qorumaq).

qol qanatlı. (ayrıntılı ).

qolaçan edmək. (olub keçənləri çevrədə gəzib araşdırmaq).

qolayına baxmaq. (çıxar yolunu bulmağa çalışmaq. bir işin çıxar yolun aramaq).

qolayına gəlmək. (böylə yapmayı bəğənmək).

qolayıva bax. (məndən demək. özün biləsən. məndən bu qədər).

qoltuq çıxmaq. (arxa dayaq çıxmaq. birinə hər çəsiti yardımda bulunmaq).

qoltuq davası. (səndəl, güc savaşı).

qoltuq meyxana. (küçə arasında kiçik meyxana).

qoltuqda olmaq. (böyüüğünün kölgəsində keçinmək).

qoltuqlamaq. (övmək).

qoluna girmək. (qoltuğuna girmək) .

qoluza qolay gəlsin. (əlizə işizə yararlı olsun).

qonu qonşu. (qonşular, ona yaxın oturanlar).

qopuzların güpültüsü. (küpültüsü, küpürtüsü, gümbürtüsü: gümültüsü, patirtisi).

qorxub pusmaq. (quyruğun pusmaq).

qorxudan, ürküdən səsi tutulmuş, boğazı qurumuş.

qorxulara boğulan. (umudun itirən).

qorxulu yuxum. (ən yaman olayım).

qoşulsuz, quralsız sevgi. (**qoşulsuz**: şərtsiz). (**quralsız**: qaydasız).

qovuq uçurmaq. (yalan söz yaymaq).

qoy hürə qalsın. (qoy hürə hürə qalsın. sayma).

qoymaruğ yatsın bu nehzət, nehzəti islamiidür, bu cəmaət hammısı öz dininin qurbanidür. (devrim bağırıtları).

qoyu almaq. (icazə almaq).

qoyun gözü. (bəbənək).

qoyun qavalı dinləyən kimi dinləmək. (heç nə anlamamaq).

qozalağ oğlu danqaz məmi. (taxma ad).

qozun itirmək. (gücdən düşmək).

qöqsünü gərə gərə. (övünərək. özünə iyicə güvənmək).

qucağ uşağı. (körpə).

qul qurban olmaq. (istəklə birinin qulluğunda olmaq).

qulağ ardi. (ögündinləməz).

qulağ deyil, duvardır. (heç nəyə qulaq verməmək).

qulağım tox. (artıq eşitmək istəməm). -bu sözlərdən qulağım tox.

qulağın bükmək. (qulağın burmaq. uyarı vermek).

qulağını doldurmaq. ( bir düşüncə aşılamaq).

qulaq burma. (uyarı. ixdar).

qulaq çəkmək. (qulaq burmaq. qınamaq).

qulaq dolqunluğu. (qulaqdan öğrəşilmək).

qulaq kəsilmək. (özənlə qulaq asmaq).

qulaq kəsilmək. (tam qulaq kəsilmək. qulaq olmaq).

qulaq qabartmaq. (bəlirtmədən dinləmək).

qulaq qonağı. (yaxınlarının danışığını dinləmək).

qulaq salmaq. (qulaq tutmaq. qulaq asmaq).

qulaq sevgisi. ( bir qonuda xoş sözlər eşitməkdən yaranan sevgi).

qulaq tıxmaq. (dinləməmək).

qulaq tikmək. (qulaq yatırmaq).

qulaq tutmaq. (qulaq vermək).

qulaq yoldaşı. (əngaltı).

qulaqları çınlasın. (bu iyi diləkləri diləsin).

qulaqları dolmaq. (dəng olmaq. bir sözü çox dinləməkdən usanmaq).

qulaqların şüsləmək. (qulaqların ititmək, dikətmək).

qundaq soxmaq. (1.yanqın çıxarmaq üçün bir yerə tutuşmuş yağlı bez parçası qoymaq. 1.ara bozacaq bir söz ya da davranışda bulunmaq).

qur yapmaq. (erkəyin dişinin könlünü qapmağa çalışmaq).

qurd dedik, qulağı göründü.

qurd havası. (dumanlı çوغunlu hava).

qurd keçini nəyin yeyibki. (heç nə olmayıb ki).

qurd kimi ac. (çox ac).

qurd qoyunla barışanda. (heçin. heç vax).

qurd quş. (börtü böcək).

qurd öyküsü. (uzun uzadıya uydurma mahanalar oxumaq).

qurdla qiyamətə qalmaq. (uzun yaşmaq).

qurdla yeyənlər, itlə hürənlər, çobanla ağlayanlar yox olsun.

qurdların tökmək. qurdun tökmək. (çoxdan bəri özlədiyi nəyi bol bol yapmaq).

qurdlu kişi uzaq sizdən. (**qurdlu**: qaşınan).

qurdlu kişi, savaş işi. (**qurdlu**: qaşınan) .

qurşun tutuşu. (tirbaran).

qurtdarın tökdü içindən. (olmasın acıların dışarı qoydu).

quru baş. (kimsəsiz, yalnız baş).

quru evdə qalmaq. (çıplaq evdə qalmaq).

quru qalabaliq. (heç nə yaramayan tünlük, topluluq).

quru sıxı. (1. blof. 1.qurşunsuz təkcə barıtlı atəş).

quru yerde selə uğramaq. (olmasın işə düşmək).

quş uçmaz, kolan keçirməz uca dağlar. (quş uçmaz karvan keçməz uca dağlar). (quş uçmaz kolan yeriməz, gözə görünməyən uca dağlar).

quşa bənzəmək. (orasın burasın vuraraq güdük, biçimsiz durum almaq).

quşağın sıxmaq. (gedəri qısılı tutumlu aparmaq).

quşq olmaq. (yuxusu qaçmaq. yuxudan ayılıb artıq yatamamaq).

qutlu ayağ. (xoş qədəm).

qutsuz ağızlı. (şum ağızlı ).

quyruğa dək yüzmək. (işi bitirmək).

quyruğunun pusmaq. (qorxub pusmaq).

quyruğunun arasına sıxışdırmaq. (götünə soxmaq).

quyruq acısı. (kemiş öcəşdən duyulan hinc, kin).

quyruq sallamaq. ( yaltaqlanmaq).

quyruqlu yalan. (böyük yalan).

quyu içində tələ qurmaq. (çox ağır kələk gəlmək).

qüvən bəsləmək. (qüvən duqusu içində olmaq).

qüzəşdə gedmək. (ödün vermək. uzlaşmaya varabilmək üçün istək yada savlarının bir bölümündən, qarşı yan yararına vazgəçmək).

lağa qoymaq. (alay edmək).

leyləyi havada görür, yuvada arır.

lələsin çağır, sallasın beşiyin.

ləzzət aparmaq. (dadını çıxarmaq).

lori dildə. (tat degi. tatlar demişkən).

lüt qalsın tat ağası. (**qarqış**).

maraq duymaq. (ilgi bəsləmək. əlaqə bəsləmək).

mat qalmaq. (anğa qalmaq.geng qalmaq. axmaq görünmək).

meydan sulayan. (ara qızışdırان).

məmə verənin unutma. (anavı).

məməvə yeyim. (səni çox istirəm).

mən dedim, mən eşitdim. (sözü alan tapammadım).

mən hardayam sən harda. (mən nə deyirəm sən nə).

mən ölüm ağlama sən, mən ölsəm.

məndən bu qədər. (məndən demək. özün biləsən. qolayıva bax).

məndən demək. (artıq nə yapa bilirim. özün biləsən. məndən bu qədər. qolayıva bax).

mənə nə. (umursamam. ilgilənməm).

mənə yoxdu, içində poxdu. (könlü istəyib əli çatmıyan nərsiyə deyilir).

məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. çوغunlar yandı ahımdan, amacım şəmi yanmazmı?.

(çorundan: cəfadan). (çوغunlar: fələklər) (amacım: muradım). (sözlər dəyişilmiş). (fuzuli).

məni dindir düşügümdür mənə o nazlı səsin. (düşügümdür: dərmanımdır. şəfamdır).

məni məncə sevənə adaq. (**adaq**: qurban).

mənliyini oxşamaq. (qururunu oxşamaq).

mətə xəşxaşa qoymaq. (iğnə gözündən keçirmək, ötürmək). (çox incəliklə işləmək).

milli sözlər göz oxşamaz. (**milli**: oxlu).

min baltaya sap olmaq. (bir çox işə qılp olmaq).

min daraqda bezi olmaq. (bir çox işlərlə uğraşmaq).

min dərədən su gətirmək. (birin inandırmaq üçün qalmasın yola əl atmaq).

min dərədən su gətirmək. (min yolla qandırmağa çalışmaq).

min döhdürdə yiğışsa güc xəsdiyə düşər.

min qat. (başa siğmaz ölçüdə).

min ökünmədən. (çox peşman olmadan).

min yaşa. (çox yaşa).

mindiyi dalı kəsmək. (yarar sağladığı nəyi qırmaq).

minin yarısı beş yüz. (tasalanmağa oysunmağa, düşünməyə, xəyal qurmağa gərək yox).

minin yarısı əlli beş yüz oda bizdə yox. (çox yoxsul).

mutlu olmaq üçün, yaşamda kimsəyi kəndin kimi görmə.

nalçı kəsəri. (yondüğün kəsdiyin öz qabağına yiğmaq. yalnız kəndi qazancın düşünmək).

nalın sökəcək, ölmüş eşşək aramaq. (qolayca qandırılabiləcək, yarğanabiləcek birin aramaq).

naz tökmək. (uzun edmək. uzatmaq. aşırı gedmək. qırçanmaq).

necəsən səni boğum. (hirsdən deyilən söz).

neçəlik sormadan, tutduğun qoparan. (ağına bozuna baxmadan).

neyləmək çarə nədir yazdı yazan ön başdan. (ölüyə ağı).

nə alıb verənmir. (nə istir).

nə altda unu var, nə üsdə kəpəyi. (atılaşsı nərsəyə tutunmaq, bağlanmaq).

nə bağım var nə çaqqalla savaşım.

nə balı nə qadası. (nə ağı nə qarası).

nə bilim, yerə batıb göyə çıxıb, yağlı əbbək olub, yoxa çıxıb.

nə bu üz, nə bu çəkinmə. (bu sırtıqlıq hara, o utanma hara).

nə cüt qatı işə yarır, nə tək qatı. (nə atmaq olur, nə tutmaq).

nə dərdə dəyər. (nə əmə dəyər).

nə əm nə əmişdir. (nə borc al nə borc ver).

nə əmə dəyər. (nə dərdə dəyər).

nə gözlə baxısan. (1.nə sanısan. nə hesablısan. 1.nə yerinə qoyusan).

nə iş başladım tutmadı. (işlərində uğur güdülmedi).

nə qızı vrir, nə elçini qoğur. (qırmadan, gücəndirmədən geri çevirmək).

nə qoydum nə götdüm. (heç nə düşünmədən. çır çıplaq).

nə pis nəyaxşı. (olduqca iyi).

nə söyüb savrusan. (heç danışdığını bilisin).

nə toyda oynar, nə yasda aqlar. (nə atmaq olur, nə tutmaq).

nə tumana bağdır, nə coraba yamaq. (nə atmaq olur, nə tutmaq).

nə tüfəyə çaxmaqdır, nə sünbəyə toxmaq. (nə atmaq olur, nə tutmaq).

nə tüketə adamdı. (nə qılıqdadır. nə kökdə adamdır).

nə üzə duvaq olmaz, nə başa papaq. (nə atmaq olur, nə tutmaq).

nə yordan doyur, nə yarı qoyur. (əl çekənmir).

nəm nüm edmək. (kəm küm edmək. aydın yanıt verməmək).

nənəni atıb arvadı tutub. (çörək bilməz).

nənəsi qəhbə. (qırx atalı).

nənəsinin əmcəyin kəsən. (acımad. qıyan. rəhmsiz).

nərsə diyə düşünmək. (bir şey sanıb düşünmək). –adam, **diyə düşündüm**, nəyə gəlmış bu dünyaya!.

nərsiyə qısqanmaq. (içi götürməkmək).

nəşəsi pozulmaq. (kefi qaçmaq).

nəverimə kəsmək. (hərraca kəsmək).

nisgil gidərmək. (nisgil götürmək. uzun sürə ayrı, uzaq qalan kimsəylə görüşmək).

nisgil götürmək. (nisgil gidərmək. uzun sürə ayrı, uzaq qalan kimsəylə görüşmək) .

nisgil qalmaq. (həsrət qalmaq. çox özləmək. özləm duymaq).

niyəran qalmaq. (qayğınaq). -içi ərimək. **çox qayğınaq**.

o duvar sənin bu duvar mənim. (keflı).

o gün bu gün. (o gündən bəri).

o obaçı bu gəbəçi, burda sən nəçi. (üçüncü kişiyə ilişdiri).

o yanlı olmamaq. (o qonuya girişməmək).

ocağa sıçmaq. (böyük günah işləmək).

ocağı kor olası. (soyun sürdürən olmayışı).

ocağına düşmək. (bir kimsəyə siğınmaq).

ocağına düşmək. (bir ocağa üz tutmaq).

ocağına düşmək. (birinə siğınmaq).

ocağına su səpmək. (birinə dönüklük edmək. evin yıxmaq).

ocağına su sızdırmaq. (dönüklük, kötülük edmək. günah işləmək).

ocağında ot bitmək. (eli günü dağıılmaq).

od düşdüyüñ yaxar. (acını çəkən bilər!).

od yandırar yaş, quri.

oda gəlmisən suya. (savaşa gəlmisən barışa).

odsuz ocaqsız. (ac barnaqsız. ev eşiksiz).

odun deyiləm yanıb külüm qala.

odun gəlib, kül gedmə. (boşuna yaşama).

oh çəkmək. (birinin üzülməsinə sevilmək).

oh demək. (dincə çıxmaq, qovuşmaq).

ox ilə kişi canın yaralasan, bitib gedər ilac ilə davalasan, söz ilə kişi canın yaralasan, sözü ondan necə geri alasan.

ox yaydan çıxmış. (düşünmə çığı keçmiş).

oxunu atmış, yayın yasmış. (işin bitmiş).

okkalı çay. (rəhli böyük bardaqlı çay).

okkalı qəhfə. (tüd böyük fincanlı qəhfə) .

olan bitən. (olub keçən).

olan bitənlər. (meydana çıxan olaylar).

olan oldu. (oldu olacaq).

oldu bitdiyə gətirmək. (bir işi sürdürüb olanağsız duruma gətirmək, dönməz yola soxmaq) .

oldu olacaq. (olan oldu).

oldu olanlar. (istənilməyənlər oldu).

olduğu kimi. (eləki var. təbiiki. tibqi adət).

olduğu yerə sığışmamaq. (olduğu durumda dinc olmamaq).

oldum olası. (ilkimdən).

olmasa gərək. (olmadığını sanmaq).

olsun ki yarılmamış yarın, yoldadır hələ, qapanmış gözü gecənin, qaş oynadır genə.

olub olacağı. (1.ən son olabiləcəği. işin sonu. 1.hamısı).

olur olmaz. (iyi pisinə baxmadan).

olurmuş ağır, daş olduğu yerdə.

oluruna bıraqmaq. (izləyib dalısın tutmamaq).

oluruna birax. (nə olur olsun).

omuz omuza. (çığın çığınə. dayanışaraq).

omuz silkəmək. (aldırmamaq. umursamamaq. bənimseməmək).

on barmağı on qara. (yetər yetməzə bir qara yaxan).

on barmağında on qara. (qaraçı. hamiya qara yaxan). (**qara**: töhmət).

onun danışdığı boşdur, amma boşuna değil. (**danışdığı boşdur**: havadır). (**boşuna değil**: parasız değil).

onun qoyub tərsin oxumaq. (**onun: onğun**: düzün). (düz işi buraxıb tərs iş görmək).

onur qırıcı. (iç qırıcı. içində toxunan).

onur verdiz. (tanıqladız. görvələdiz. minnət qoyduz).

onuruna gedmək. (şərəfinə dəğmək. qeyrətinə dəğmək).

onuruna toxunmaq. (şəxsiyətinə sataşmaq. izzətinəfsinə toxunmaq). (**onuruna** şəxsiyətinə. heysiyətinə).

onuruna yedirəməmək. (çəkəməmək).

oraq atmaq. (önününə gələni qırmaq. tirpan atmaq. hamisin qırmaq).

oralarda olmamaq. (önəmsəməmək).

oralı olmamaq. (özün o yola vurmaq. özünə almamaq. özünə götürməmək). –hər nə dedilər **oralı olmadı**.

oralı olmamaq. (özünə almamaq. özünə götürməmək).

orası sənin burası mənim. (durmadan gəzişmək).

orda sıçanlar cirit oynurlar. (**cirit**: əlik çomaq). (ıssız yer).

orman qabası. (ayı).

ortada qalmaq. (barınacaqsız, dayanacaqsız qalmaq. köməksiz qalmaq).

ortadan qonuşmaq. (bəlirsiz, dayanıqsız nərsələrdən danışmaq).

ortaya söz atmaq. (dən salmaq).

orun tutmaq. (yer tutmək).

osdraqla sözü seçmir. (dil, söz qanmaz. budala. qanmaz).

osduraqlı götə, arpa çörəyi qaracadır. (**qaracadır**: mahanadır. pusancdır).

osuruğu cinli. (heç nəyə qızan).

ot püsgürən. (ıldırən).

ovcu qaşınmaq. (hardan əlinə pul gələcəğinə inanmaq).

ovcunun içində almaq. (birini hər yönlü basmarlamaq, əhatə edmək).

oy almaq. (məsləhət, nəzər, fikir almaq).

oy söyləmək. (məsləhət, nəzər, fikir söyləmək).

oy vermək. (məsləhət, nəzər, fikir vermək).

oyanıq ol. (gözüvü aç. ayıq ol. diqqətlə ol).

oyanıq olmaq. (çox). (gözün dörd açmaq. çox diqqətlə baxmaq).

oyun çıxarmaq. (sinsi, ciddi nərsəni şakıya çevirmək).

oyun çıxartmaq. (olay çıxartmaq. bəğənilməz iş yapan). (**oyun**: olay).

oyun oynamaq. (kələk qurmaq).

oyuna qalmaq. (kələyə düşmək. aldatılmaq).

oyuna, dolaba düşmək. (duzağa , kələyə düşmək).

oyunbaz. (mızıcı).

öbür evrən. (axırət).

öc almaq. (hinc almaq. intiqam almaq).

öc qarışdırmaq. (yatmış kinlər oyatmaq).

öcüt alan, söğüş söğən. (**öcüt**: kin). (kinli yamanlı kimsə).

ödəv bilmək. (görəv bilmək. borc, vəzifə bilmək).

ödü qopmaq. (çox qorxmaq).

ödü patlamaq. (birdən çox qorxmaq).

ödün vermək. (güzəşdə gedmək. uzlaşmaya varabilmək üçün istək yada savlarının bir bölümündən, qarşı yan yararına vazgəçmək).

öfgəsin almaq. (için tökmək. ağısin. (zəhrin) tökmək).

öğrənmə səfəhliyin batlığıdır. (**səfəhliyin**: axmaqlığın).

ökgələri ağızına gəlmək. (ürəyi ağızına gəlmək. pis qoxu, iğrənmək nədəniylə).

öksüzlər babası. (yoxsullar dədəsi).

öksüzlərin başına qalib. (qınağ sözü).

ölçü almaq. (tədbir almaq).

ölçü götürmək. (tədbir qılmaq).

ölçü vermək. (tədbir vermək).

ölçüb biçmək. (hesab kitab eləmək).

ölçünü qaçırməq. (aşırı gedmək).

ölçüsüz ölçülər. (qıyratsız qıratlar). (ölçüsüz tapdağlar. geyri müdəbbiranə tədbirlər).

ölçüyə gəlməmək. (ölçüyə girməmək. ölçülənəməmək. hesablanamamaq).

ölçüyə vurmaq. (ölçmək).

ölçüyü qaçırmə. (həddivi bil. aşınma).

ölçüyü qaçırməq. (aşırılığa üz qoymaq).

ölkəsinin kölgəsin qoruyan.

ölmək ölməkdir xırıldamağı nədir. (ölümü sürünen ölüyə deyilir).

ölməyib qocalasan. (uzun yaşam diləyi).

ölü eşşək axdarır nalın çəkə. (havayı mal gəzən).

ölü eşşəkdən nal axdarən, ölü götündən bal damızan qara vəli.

ölü qoxusu gəlmək. (yoxluğun, batmağın izləri görünmək).

ölü qoyun sütlü, ölü götürü ballı, ölü kəl saçlı olar. (demək dalıdan çox söz deyəllər).

ölüb ölüb dirilmək. (ağır kəsəldən, ölüm dən qurtulmaq. çox sıxıntı sinsi çəkmək).

ölüm beşiyi. (minit. maşın).

ölüm dadan. (ölən).

ölüm dadın bilən yox görən çox.

ölüm deşiği. (hər an açıla bilən ayaq altda olan gor).

ölüm qoxusu gəlmək. (yoxluğun, batmağın izləri görünmək).

ölüm səssizliyi. (dərin səssizlik).

ölümü gəlmək. (sonu, əcəli ərmək).

ölürsün, öldürürmüsün. (ya öldür ya öldürüm qurtulsun).

ölüsü xınalı. (tarı vıraqını. allahın bələsi).

ölüsün öpmüş. (çox sediyi ölsün).

ömrün uzun olsun. (alqış. uğur).

ömür gün yoldaşı. (ər arvad birbirinə görə).

ön ayaq olmaq. (başlatıcı, yol göstərici olmaq. yol çəkmək. başçılıq edmək. baş aparmaq).

ön ayaq. (yol çəkən. başçı. baş aparan). (pişkisvət).

öndəkin qapır, daldakın təpir. (qatır kimi).

önəmli saymamaq. (yüngülə almaq).

önləm almadan. (ehtiyatsıca. tədbirsizcə).

önü sıra. (az ara ilə).

önünün bulsun sonunu bulamasın. (istədiyin tapsın, sonuna ərməsin, gözü yolda gedsin).

öpərkən isırmaq. (gülər üzlə kötüük edmək).

öpərkən isırmaq. (qaşın alarkən, vurub gözün çıxartmaq).

ötə evrən. (öbür dünya).

ötə gözəl. (aşa gözəl. çox əla.).

ötədən bəri. (əsgidən bəri).

ötgəsini görməyim. (acısın, sinsisin görməyim).

ötməz dərə. (çıxmaz dərə. keçmir dərəsi. keşmir dərəsi).

övgü düzmək. (aşırı övmək).

öykün oyun. (sayın sanağın. zikrin fikrin).

öylə yerdir ayaq zivər, nal qayar. (əl çatmaz yer).

öz oysuna qalmaq. (öz fikrinə qalmaq).

öz özünlə savaşma. (acıq bassa dartaşma, atışma).

özənlə bəzənmək. (incəliklə bəzənmək).

özləm duymaq. (nisgil qalmaq. həsrət qalmaq. çox özləmək).

özü bütün. (özünə inanan).

özü yixılan özüdə qalxar.

özün ağır satmaq. (özün ağır aparmaq).

özün bəğnmək. (özün başqlarında üstün görmək).

özün biləsən. (məndən demək. məndən bu qədər. qolayıva bax).

özün bıraqmaq. (**özün ötürmək**. özün həsr edmək).

özün əmmək. (öz özün yemək).

özün qapıp qoymaq. (çevrədən çəkinmək. qapıların üzünə bağlamaq).

özün öldürmək. (iç dənizində boğulmaq. özünə əl qatmaq).

özün pozma. (fəna olma).

özündə olmaq. (huşu başında olmaq).

özündən çıxartmaq, qondarmaq. (qafadan atmaq).

özündən çıxməq. (çox acıqlanmaq).

özündən çıxməq. (özündən çıxməq. duyqulanmaq. coşqunmaq. həyəcalanmaq).

özündən keçmək. (1.qəşş eləmək. keçinmək. bayınmaq. 1. özündən çıxməq. duyqulanmaq. coşqunmaq. həyəcalanmaq).

özünə əl qatmaq. (iç dənizində boğulmaq. özün öldürmək).

özünə yelkən edmək. (qılavuz edmək).

özünnə ağır satmaq. (qırcańmaq. nazlanmaq).

özünü yemək. (içinə salmaq. dərd eləmək).

özüvə götürmə. (özüvə alma).

palanın gəzirdi eşəyin itirdi. (bir kiçik itgini ararkən böyük itgiyə uğramaq).

para kəsmək. (pul çap eləmək). (1. devlət pul basmaq. 1. para qırmaq. çox para qazanamaq).

para qırmaq. (çox para qazanamaq).

paranın üstü. (paranın qalani).

paslı qulaq. (1. çalqı dinləməz, çoxdandır dinləməmiş. 1. yeni söz dinləməz).

patlaq quyu. (dərin uçurum).

pencər kəsilmək. (çuğundur kimi qızarmaq).

pələ pört eləmək. (bələ pört eləmək. dərinə gedmədən ayaq üstü bir işi yola qoymaq. işi basmarlamaq).

piçaq sümüyə dayanmaq. (bir sıxıntıya artıq dözəməmək).

pillələrdən enəndə, gözüm qaldı məməndə, səni mənə verməsə, günah qəhbə nənəndə.

pis dilli. (ağzı pozuq. pozuq ağızlı).

pis duruma salmaq. (fəna edmək. fənasına gedmək).

pis ürəkli. (fəna ürəkli).

pisə gedir. (fənaya sarır).

pisə yönəlmək. (fənaya çəkmək).

pişginliyə vurmaq. (kötülüklərə, alçaqlıqlara aldırmamaq).

pişik bəzəmək. (pişik oynatmaq).

pişik gəvəni. (yaban gəvəndən yumşaq olan gəvən).

pişik qaçıdı. (siçan pişik oyunu).

pişik yolu. (qapı pəncərədə olan kiçi açıqlıq).

pişim pişim eləmək. (dilə tutmaq. oxşamaq).

pişim pişimlə saxlama. (sözlə dilə tutmaqla saxlama).

pişiyə toy tumaq. (ələki xoşluq edmək).

pitik qurdu. (oxuma dəlisi).

pox olmaq. (bərbad olmaq. pozulmaq).

pox piüsür. (tör töküntü. qırıv zıvır).

pox üstünə pox. (pisdən pis).

pox yemək sənə qalmayıb. (sən qarışma).

pox yemək sənə qalmayıb. (sənin dediyin uzun danışmaqdır).

pox yeməyin ərəbcəsi nə olur. (bir dili aşağılamaq üçün deyilir).

poxa gedmək. (heçə gedmək) .

poxdan kanfet çıxar, ondan yox. (ondan heç nə çıxmaz).

poxluq edmək. (pislik edmək).

poxu poxuna. (bir heç uğruna. boşu boşuna. boş yerə. ).

poxun çıxartmaq. (bir işdə aşırı gedmək). (aşırı gedmək: ifrat edmək).

poxunda minciq axdarmaq. (birinə olduğundan artıq önəm vermək).

pozquna uğramaq. (yenilmək. sınmak).

pozuğ çalmaq. (pozqun, sınırlı davranışmaq).

pozuq çalmaq. (canı sıxılmaq).

pozuq çalmış. (pismirmiş. ölüşgəmiş. solmuş).

pozuq düzən. (düzəni pozuq. düzənsizlik) .

pozum olmaq. (bulantılı olmaq. dalqınmaq. pis olmaq).

pozum olmaq. (rüsvay olmaq).

pozuntuya vermək. (kötü, pozuq işlərə işletmək, sərf edmək).

pozuntuya verməmək. (özünə almamaq. aldırış edməmək).

pul alıgcı. (rüşvətçi. rüşvətxor. rüşvət alan).

pul basan. (pul basıcı. rüşvət verən).

pul basıcı. (rüşvət verən).

pul basmaq. (rüşvət vermek).

pul basmırıamki. (**basmırıamki**: çaplamırıamki). -pul üsdə oturmamışam ki. (para verdikcə istəyən birinə deyilir).

pul kəsmək. (pul alıb vermemək).

pul kəstirmək. (pul vurmaq).

pul kimi qızarmaq. (dəmir kimi qızarmaq).

püsgürtmə boyası. (püsgürtü, püsgürtmə boyası. fisqırtı boyası. səpmə boyası).

raki. (imam suyu).

razi olacaqsan. (köñətiləcəksən).

saat tutmaq. (1.tez tez saata baxmaq. 1. bişin başlanğıcın bitirməsin izləmək).

saçaq qalığı. (artıq). (**saçaq**: sürfə).

saçaqda duzu olmaq. (süfrədə qatqısı olmaq). (**saçaqda**: süfrədə). (bir işdə əməyi keçmək).

saçın süpürgə edmək. (çox güclüklə çalışmaq).

saçını başını yolmaq. (dövünmək. çırpinmaq).

sağ qalasın özünə. (kəndivə güvən. kimsəyə gözün olmasın).

sağ olsun yerində olsun. (uzaq olmayı daha iyi).

sağca baxsan özüvə, kimsə girməz götürüb. (**sağca baxsan özüvə**: özüvə güvənib davransan).

sağdıcı əməyi. (boşa zəhmət).

sağgörüşü tutulmaq, bağlanmaq. (bəsirəti bağlanma).

sağı solu olmamaq. (nə qılığda gəzər bəllənməz).

saqlam yol. (düz yol).

sakal bıraxmaq. (sakal uzatmaq).

saqqalı bitmək. (sürüncəmədə qalmaq).

saqqızın oğurlamaq. (huşun alıb aparmaq. özünə vurqun, bənd edmək. könlün almaq).

salam çaxmaq. (salam vermək).

salıq olmadı. (xəbər olmadı).

salıq olsun. (xəbər olsun).

salıq vermək. (tapşırmaq. tevsiyə edmək).

salıncaqda sallanmaq. (durub düşünmək).

sallaq qalmaq. (sürüncəmədə qalmaq. o işi bir türlü qotaramamaq. asalaq qalmaq) .

sallantıda qalmaq. (havada qalmaq).

sallasırt edmək. (sirtına, çığnınə qaldırmaq).

salt çوغулук. (kəsin çoxluq).

salt çoxunluq. (ağır çoxluq).

salt dəğər. (salt dəğər. kəsin dəğər. ərzişi mütləq).

salt isdi. (çox isdi ).

saman altdan su yeritmə. (qurqu qurma). (**qurqu**: totiə) .

saman doldursunlar dərinə, öl gərinə gərinə. (**gərinə gərinə**: qıvrıla qıvrıla). (**qarqış**).

saman sənindir samanlıq ki yox.

sandığı boş. (bilik dağarcığı boş).

sandığım bütün alma, sanasam sanı çıxmaz, içim dışım tuta yanır, ah çəksəm düdüm. (tütüm) çıxmaz.

sandığın açar, pambığın saçar, ağızına sıçar.

sandıq düzmək. (qalıq, ceyiz yığmaq).

sapaq başın ağırlığı ayağa düşər. (**sapaq**: səfəh).

sapan daşı yetməz atlar. (çox iti qaçan atlar).

sapı silik. ( kişiliksiz. arsız).

sapına tək kişi. (kişi tamam).

sapla samanı qarışdırmaq.

sarma dolaşmaq. (gözəlcə qucaqlaşmaq).

sarmaş dolaş olmaq. (birbiriylə qucaqlaşmaq).

sarpa sarmaq. (güclüyə girmək).

sarpa sarmaq. (iş üstəsindən gələməmək. (**üstəsindən**: öhdəsindən)).

savaş açmaq. (öcətləşmək).

say sanağın. (öykü oyun. fikrin zikrin).

say saymaq. (xətir saymaq).

sayıb tōkmək. (hər nə var söyləmək).

sayıq sayıq!. (tikiz tikiz!. titiz titiz!. gözət gözət!. qaraş qaraş!. qıloy qıloy!. diqqət diqqət!).

sayqı dəğər. (bəydiil).

sevda doğan yerdə, can çıxardı yerindən.

sevdirəndə dil, bezdirəndə dil.

sevənlərin güləndədə gözlərindən yaş gələr.

sevgi dəğiş çalışdı, alışveriş yox.

sevgi gözləyənlərin ağır olur qınağı. (**qınağı** cəzası).

sevgi var öpüşlə başlır yataqda bitir, sevgi var könüldə başlır qəbirdə bitir.

sevgi yoluna, səpələ cilə, cilə su, sorağda qalan gözlər kimi. hər yanım qara, yollar çıxacaq hara, başlanır yenə,  
başqa bir yolağ.

sevgi, əldəkindən sevdiklərin yaratmaqdır.

sevikdən olalı!. (könlü qalalı!).

sevirdinsə nədən incitdin, nədən ağlatdın, niyə unutdin.

sevişə söğüşə nə yol qapalı. (sevişdə söğüşdə hər yol yasal görünür).

sevmek çalac kimidir, bilməyən kötü dinlədir. (**çalac**: çalqı gərəci).

səqqəlli keçi var, səqqəlli eşşək görmədim.

səlqə səhman. (çəki düzən. düzən biçim. dəngə dərəc. düzgү düzən. daraq düzən. nəzm nizam).

sən gedərkən mən gəlirdim. (bu oyunu çox iyi bilirim).

sən iç ürəkdən şad yaşa, səni görən yazılışanıb tanısın. (fəzli).

sən iki gözlükə görməyəni, mən gözü bağlı görmüşəm gələni.

sən poxun ye. (öz işivə bax).

sən sağ mən əsən. (iş sonuclandı).

səndə çəkdirəcəksən bir başa. (**çəkdirəcəksən: sikdirəcəksən**).

sənə baxan əğri gözə çöp batsın.

sənə olan sevgimi, sənədə alçatmaram.

səni bəğənməyəni, yer bəğənsin. (**yer bəğənsin:** ölsün).

səni görcək laxladım, ayax üsdə durammazdım, güclə özüm saxladım.

səni hançı əsi atdı bura. (səni hançı əsi atdı bura. nə əcəcəb buralarlardan. sənki gəlməzdin nəlduki tapıldın).

səni səni elə egiləsənki, birdə dikələ bilmiyəsən.

səninki canmı, mənimki badımcan.

sənki gəlməzdin nəlduki tapıldın. (səni hançı əsi atdı bura. nə əcəcəb buralarlardan).

sənsizliyi düşnmək, sənsizliklə yaşamaq gücümüzə gəlir.

səpmə boyə. (püsgürtmə boyə. püsgürtü boyə. fisqırtı boyə).

sərə səpə. (sərilib sərpilərək. yayılıb dağıllaraq. açılıb yayılaraq. geniş geniş açılaraq. sıxışq olmayaraq).

sərəm səpəmək. (hədərən pədərən söyləmək).

sərilib sərpilmək. ( qol qıçın açıb yatmaq).

səs soluğu çıxmamaq. (heç nə söyləməmək).

sicaq baxmaq. (nərsə ilə yaxından ilgilənmək).

siçan düşsə başı yarıılır. (o evdə yeməyə heç nə yox).

siçdı əli bez gətir, ardanmazsin tez gətir. (böyük pox çıxartdı).

siçdığınıyan savaşmaq. (poxuynan savaşmaq. özüylə savaşmaq).

sıdqı sıyrımaq. (iç könüllüyü, doğruluqu. araları pozulmaq).

sıfıra tükətmək. (əldə avucda nərsə qalmamam).

sıfıra tükətmək. (əldə avucda nərsə qalmamam).

siğır dili. (sorma gül. somurğan gülü. govzəban).

siğır dili. (tumar. risalə).

sıx sıx. (ikidə bir) .

sıxboğaz edmək. (boğaza yiğmaq. aman verməmək. çox sıxisdırmaq).

sıxı durmaq. (dayanıqlı olmaq. möhkəm durmaq).

siki gözündə. (arvadbaz. bazarda bir dişi görəndə gözdən itənə dək izləyən).

siki olmaq. (çəki olmaq. götürü olmaq). –sikin vardi gəl: götürün varsa gəl. çəkin varsa gəl.

sikim sənin yeməyi. (yeməyi yava olan. yeməyindən xoşu gəlməyən).

sıkına sıkına. (zıqqına gücənə).

sil başdan. (yenidən bşliyalım).

sıldırmıla uçurum birgə doğurmuş bildim. (**sıldırmı**:uca, salt, hündür qaya).

silib süpürmək. (yerdə bir nə qoymamaq).

silib unutmaq. (süngər çəkmək). (**süngər**: bulut.isfənc).

sim içində (vicdanına).-əlini sim içində basmaq.

sınağ kişinin düşmanı, yaşamın yolu. (**sınağ**: təcrübə).

sınav görmüş dosdun varsa dos qalsın, sınavsızdan nə görmüsən nə qalsın. (**dos qalsın**: arzı budur dos qalsın).

sınavda çəkmək. (sinamaq. dənəmək. bilgisin ölçmək).

sınıq kimsə. (yorqun).

sırdaş olub yorqanıma yasdığım, şair olub hər qabına basdığım.

sırığın çəkmək. (ipin qırmaq. öldürmək).

sırqa taxıb sırlanır, hər gələnə hırlanır (gülür).

sırtın yerə gəlsin. (öləsin).

sırtından atmaq. (sorumluluğunu atmaq).

sırtından keçinmək. (köməyindən yararlanmaq).

sırtını bit, əkməğini it yesin. (**qarqış**).

sıtma görməmiş. (gur qalın səs).

sıyrımaq. (əlindən çıxartmaq, çəkmək).

sıyqı sıyrımaq. (**d=>y** sıdqı). (iç könüllüyü, doğruluqu). araları pozulmaq).

sizlərə ömür. (kimsənin ölümün anlatanda deyilə söz).

soğan başıdır. (birinin başlığın lağə qoymaq, yübgülsəmək).

soğuq ağız. (acı ağız).

soğuq alqınlığı. (soğuq dəğməsi).

soğuq dil. (acı dil).

soğuq görünmək. (gözə yakmaz. xoş görünməz).

soğuq göz. (kötü göz. bədnəzər).

soğuq ısırması. (soğuqdan əl qulaq gizildəməsi).

soğuq üzlü. (könlə ısınmayan).

soluğu kəsilmək. (nəfəsdən düşmək. gücdən düşmək).

soluq soluğa. (nəfəs nəfəsə).

somurğan gülü. (sorma gül. sığır dili. govzəban).

sordum içi qalay (necədir), söylədi - üzü alay (bəzək), içi halay (boş).

sorquya çəkmək. (ifadə almaq).

sorma gül. (somurğan gülü. sığır dili. govzəban).

soya çəkim. (ırsi).

soyuq qanlı. (soyuq başlı).

sögüncə sevinc birgə doğmuş.

söylə başdan, qələm qاشdan.

söyləməyə ürək tapmamaq. (söyləməyə cürət edməmək).

söyləşəni el bəğənər, yerişəni yol. (**söyləşəni**: danışanı. qanı isdini. üns tutanı).

söyləyən saçar, dinləyən yiğar. (**saçar**: səpər).

söz almaq. (1. qovl almaq. 1. bir qızı bir oğlana adaqlamaq. 1. bir toplumda danışmağa qoyu (iczə) almaq).

söz ayağa (yerə) düşmək. (söz sayılmamaq).

söz bir tanrı bir. (tanrıının bir olduğuna, verdiyim sözü yaptığıma inanın).

söz dinləməmək. (gəm almamaq. buyruq alta girməmək).

söz edmək. (ifazə edmək. qonuşmaq. anlatmaq. bəlirtmək. nəql, rivayət edmək. zikr edmək).

söz edmək. (danişmaq. bəhs edmək).

söz gətirmək. (söz salmaq).

söz götürməz. (heç ilişdiri. (nəqd) götürməz) .

söz gümüş, yır altın. (**yır**: mahni. oxuma).

söz qaldıramaz. (söz çəkəməz).

söz ötürmək. (sav, xəbər vermək. söz çəkmək).

söz salmaq. (söz gətirmək).

söz satan. (pulla danişan).

söz verməyə tələsmə, verdin sözündənqalma.

söz yolunda olan azar görməsin. (**söz yolunda olan**: sözşü).

sözdə qaldı. (söz işə bağlanmadı, uyqulanmadı).

sözə gəlməz olay. (anlatılamaz nərsə).

sözə girmək, keçmək. (söz edmək. ifazə edmək. qonuşmaq. anlatmaq. bəlirtmək. nəql, rivayət edmək. zikr edmək).

sözə yatmaq. (söz tutmaq. söz dinləmək. söz eşitmək).

sözlü baxmaq. (yan baxmaq. kötü baxmaq).

sözsüz dosluqların ən çətin anı sınavlarda keçir.

sözü ağızında qoymaq. (sözü bitirməyinə qoymamaq).

sözü bağlamaq. (artıq o qonuda qonuşmamaq).

sözü birbirinə qosan, uzun quyruqlu dovşan. (attıraraq, şışirdərək qonuşan).

sözü kəlfətinlə qoparmaq. (danışmayıb, ya çox az danışmaq).

sözü kəsmək. (anlatıyı bitirməyə qoy verməmək).

sözü uzatmaq. (uzun edmək. uzatmaq).

sözü yerə vurmaq. (sözə baxmamaq).

sözüm çarpsın. (sözüm tutsun). (qarqış).

sözüm ona. (quya).

sözüm yabana. (durəz hizur).

sözün keçməyən yerdə, sözün yox, yerivi dəğiş.

sözündə dirənmək. (uzun edmək. uzatmaq).

sözünə gəlmək. (sözün alqılamaq). (**alqılamaq**: qəbul edmək).

sözünü edmək. (o qonuda danışmaq).

su başdan bulanıq. (başlıq (devlət) düz olmasa el pozular).

su başı. (tuvalet). **-subaşına çıxmaq**. **-subaşında:tuvaletdə**.

su başında qalmaq. (çox işəyə gedmək).

su doğmək. (boşuna çalışmaq).

su götürməz. (başqa bir yoruq, (yorum) olamaz).

su götürür yeri olmamaq. (başqa bir yoruq. (yorum) olamaz).

su göz. (baxar kor. gözləri açıq olubda görməyən).

su kimi axır. (yaşam).

su qatılmamış. (kəndi özlüğün qorumuş) .

su qoşmaq. (su qatmaq. qabartmaq).

su tökmək. (işmək).

su tökünmək. (yuğunmaq).

sudan çıxmış balığa dönəmək. (yad yerə düşüb özün itirmək).

sulanən kərdiyə yağış yağıdı. (olunan iş yarasız çıxma).

sular qararmaq. (axşam düşmək).

suları süzülmüş. (umudsuz. bitgin). -hamısı **suları süzülmüş** durub getdilər.

sunculağ yerə düşdük axşamın. (**sunculağ**: daş çanqıllı yer).

sus payı. (həqqi sikut).

susda durmaq. (itin iki qolun büküb ayaqları üsdə durmaq).

susluq edmək. (savsaqlamaq).

susub sinmək. (artıq heçnəyə qarışmaq).

suya düşmək (bir iş). (o iş batmaq).

suya düşmək. (heç olmaq).

suya götürüb susuz gətirmək. (çox kələkçi, zirəh olmaq).

suya sabına dəğməmək. (kimsəyə toxuncasız davranış).

suyu başdan kəsmək. (bir başa işi qırmaq).

suyu bulandırmaq. (işi kötüyə yönətmək üçün qarışdırmaq).

suyu hardan gəlir. (güc qaynağı hardandır).

suyu kəsilmiş dəğirmana çönmək. (işdən düşmüş dəğirman).

suyu yoxuşa axıtmaq. (iş olmaza sürütmək).

suyu yoxuşa sürmək. (işdə tərslik yaratmaq).

suyun başı. (hər nəyin yenisi, arırını, dururusu).

suyun çəkmək. (çox işlətməkdən hirdan salmaq, canın almaq, tüketmək).

suyunca gedmək. (ışığınca, izicə gedmək).

suyunca gedmək. (suyuna gedmək. birinə uyub gedmək).

suyunu çəkmək. (hirdan gücdən salmaq).

suyunun suyu. (uzaq ilgiləri olan).

sümüklərivə oxuma. (ölüm ağısı demə. özüvə təlqin eləmə).

sümüklü dil. (aci, yoğun söz).

süngər çəkmək. (silib unutmaq). (**süngər**: bulut.isfənc).

süngüsü düşük. (işdən düşmüş, etginliği qalmamış).

sürçü dil. (sürçülü, yanlışq söyləyən dil).

sürüm sürüm sürünəsin. (alçaq günə qalasın) .

sürüncəmədə qalmaq. (bir iş). (bir türlü sürüncəmədə qalmaq, sürüklənib durmaq. o işi bir türlü qotaramamaq. asalaq qalmaq. sallaq qalmaq).

sürünə ölüsin. (alçalıb gəbərəsin) .

süsleyib püsləmək. (gözə çarpacaqca bəzəmək).

süsü vermək. (qabarıq bəzəmək).

süt çalmaq. (pozuq sütdən xəsdələnmək).

süt quzusu. (çox körpə quzu, uşaq).

sütliman olmaq (ortalıq). (çəkişməsiz, dingin olmaq).

sütliman yer. (sütülman yer. çəkişsiz dinc yer).

sütü çalsan yoğunlar. (**çalsan**: acısan. maya vursan). (**yoğunlar**: yoğurd olar).

süyçi süyçi. (dadlı dadlı).

süyçi yumşaq dilli. (şirin pambıq dilli, ipək dilli).

şaftdaliyam kalam mən, dilim yoxdu lalam mən, qonşuda qız sevdim, param yoxdu alam mən.

şansı qalxmaq. (ulduzu parlamaq).

şapur şupur. (dodaqların şabbıldataraq).

şası çaxır deməkdənsə kor de qutul. (sözü buruşdurma). (**şası**: çeri).

şehi üstündə. (çox təzə).

şil çolaq. (kor topal. yarım yamalaq).

şirin dilli. (dadlı dadlı çox danışan, gəvəzə).

tabut zinqirovu. (qocalıqda uşağı olan).

taxıb taxışdırmaq. (özənlə süs nərsələri taxınmaq).

taxım taxlavat. (parçalarıyla birlikdə taxım. servis. set).

taxının keçinmək. (süs nərsələri taxıb bəzənmək).

taqqa düşdü kəl göründü. (**taqqa**: girdə börk).

taqqa düştü kel göründü. (böركü düşər, keçəlliyi üzə çıxar).

tamtakır, quru bakır. (içində heç nə yox, bom boş). (**bakır**: mis).

tamu dibinə ged. (tamuyacan. cəhənnəm ol).

tamuda çiran olaydım. (**tamuda**: cəhənnəmdə). (odu alışdırın kolun olardım).

tan açan tün düşən. (səhərdən axşamacan).

tanınmağa başlamaq. (ulduzu parlamaq) .

tanrı bildiyin versin. (qarqırırsa qarqasın, yarqırırsa yarqasın).

tanrı buyruğu bəlirmək. (ölmək).

tanrı ehsanı. (tanrı yağısı).

tanrı evi. (kişi ürəyi).

tanırım acözdən, aciüzdən qorusun. (**aciüzdən**: pis üzdən).

tap tap desən tapisar, yap yap desən yapışar.

tapdağından qurtulmaq. (qiyinindən, zülmündən qurtulmaq).

tapılmışdı. (qənimətdir).

tapşırıq olsun. (əmanət olsun).

tarı bilir. (bəlli değil).

tarı gecindən versin. (ölüm gec gölsi).

tarı könlüncə versin.

tarı qadamı versin. (allah bələmə versin).

tarı səndən razı olsun. (tarı sənə iyiliksin. (iyi baxsın. tarı sənə yar olsun).

tarı son gurluğu versin. (yaşlılıq günləri güc keçməsin).

tarı üçün. (doğrusu. gerçəkdən).

tarı versin. (yanıt verilir) –tarı versa, əşitliyi gözləməz.

tarıdan qorxan quldan utanan. (düz onurlu biri).

tarım azmıq atına bindirməsin. (**azmıq**: şeytan). (**alqış. uğur**).

tarım bilsin. (uyğunun versin).

tarım bituğur versin. (qocalıqda sıxıntı göstərməsin. tarım sonun iyi edsin, aqıtəbətin xeyr eləsin. aqıtəbət bə xeyr eləsin.

tarım son gurluğun versin) .

tarım bol saçığa oturtsun. (**saçığa**: sofraya). (**alqış. uğur**).

tarım diləyin versin. (**alqış. uğur**).

tarım dörd gözdən əsir gəməsin. (tarım atalı analı eləsin).

tarım güldürsün. (**alqış. uğur**).

tarım içi çəşməli, önü baxcalı edsin. (ev, topraq alana uğur olsun).

tarım ikidən birin versin. (xəsdəyə dilənən: ya qurtulsun ya ölsün).

tarım işin gücün yola qoysun. (yola qoysun: rast gətirsin).

tarım işsiz aşsız qoymasın. (**alqış. uğur**).

tarım səndən onay olsun. (**onay**: razı). (**alqış. uğur**).

tarım tutduğunu altın edsin. (**alqış. uğur**).

tarım yardımçın olsun. (**alqış. uğur**).

tarım yoxluqla sınamasın. (**alqış. uğur**).

tas darağın toplamaq. (sürsatın yiğmaq).

tat danışmaq. (lorca, fasca danışmaq).

tat danışmaq. (lori dildə danışmaq).

tat qılınçı. (fas qılınçı. iki üzlü).

tat sözünü tutarlar, tat sözünə uymazlar. (yad sözün öğrəş, ama ona inanma).

tay durmaq. (yeriməyə başlamaq).

tellərinə basma. (onla iş yox. dinc qoy).

telləyib pullamaq. (süsləyib püsləmək).

tetikdə durmaq. (yasır olmaq. toğay, amadə olmaq).

tez əldən. (çarçabuq).

təğər oranlamaq. (qiymət qoymaq).

tək dil, tək ürək. (bir dil, bir dilək). (**dilək**: niyət).

tək dilliliklə, tək ürəklilik olmaz. (çox dilli olan toplumda tək diləklilik, bir dillə olamaz). (**tək**: bir).

tək durmaq. (dinc durmaq).

tək əldən səs çıxmaz. (bu kişiləri iş birliyə çağırıldır).

təkəlinə almaq. (təkəlləmək. inhisarına almaq).

təkər təkər. (1.üst üsdə. tikrarar tikrarar. 1.birər birər).

tələsiyə salmaq. (əcəliyə salmaq. dara salmaq. əcəliyə, dara gətirmək).

tələsməmək, oturub gözləyib durmaq demək değil.

təməl daşı. (nərsənin ən güclü dayanağı).

təndir istiykən çörəyin yapmaq. (**olcanı itirməmək**: fürsəti qənimət bulmaq).

təpə təpə işlətmək (bir kimi, bir nəyi). (qırışdıra, acımadan işlətmək).

təpədən baxmaq. (yuxardan baxmaq. özün yuxarıda qoymaq).

təpədən dırnağa. (başdan ayağa).

təpədən düşmək. (yüksəkdən düşmək).

təpədən enmək. (yuxarıdan gələn buyruq).

təpələri yaratmış kimi. (çox köpür qurra. məğrur).

təpəsi atmaq. (beyni qarışmaq. dəlirmək).

təpəsi üsdə. (təpətaxlaq. kəllə mallaq).

təpəsində dibək dögmək. (başında dəğirman çevirmək).

təpəsindən qaynar su tökmək. (yanıb tökülmək. tavan başına köçmək).

təpəsinə minmək. (sırtılmaq. üz çıxartmaq).

təpgi almaq. (davranışına bənzər yanıtlanmaq. dişə diş vurulmaq. vakuniş görmək).

təpişsiz günlər. (təşvişsiz, iztirabsız günlər).

tərəf muqabil. (qarşaq).

tərs üzlü geri dönmək. (üzü sallaq, əli boş geri dönmək).

tərs yönündən qalxmaq. (tərsliği üzərində olmaq).

tərsi dönmək. (çaşbaş qalmaq. yönələri kırıxmaq).

tərsüz edmək. (için dışına çevirmək).

tix birazda gözüvə yedirt. (ac gözə deyilir).

tixa basa yemək. (çox yemək).

tikən üsdə oturmaq (olmaq. durmaq). (qayğıdan dinc duramamaq. olduğu yerdə dincsiz olmaq). (qayğılı, alıq alqın oturmaq). (**alıq alqın**: pərişan. müztərib).

tikən üsdə oturmaq. (dinc oturanmayıb qalxmaq istəmək).

tikiş tutduramamaq. (yerinə qoyamamaq).

tikiz tikiz. (titiz titiz. gözət gözət. qaraş qaraş. qıloy qıloy. sayıq sayıq. diqqət diqqət).

tiləyinə görə. (könlünə görə).

tipiş tipiş yerimək. (uşaqlara tay kiçik addımlarla yerimək).

tırpan atmaq. (oraq atmaq. hamısın qırmaq).

tişin dırnağına taxmaq. (ağır sıxıntıyla çabamaq).

titiz olun. ( diqqətli olun).

titiz titiz. (tikiz tikiz. gözət gözət. qaraş qaraş. qıloy qıloy. sayıq sayıq. diqqət diqqət).

tox evin ac pişiyi. (ac göz).

tox evin ac pişiyi. (evdə yemədiyini başqa yerdə istəyən cocuq).

tox sölü. (heç nəyi gözləmədən danışmaq).

tox söyləmək. (heç nəyi gözləmədən danışmaq).

tox sözlü. ( könlə xoş gedməyən sözlər söyləmək) .

toxuma ilməyi kimi qaçmaq. (bir yerdən sökülüb başacan gedmək).

toxumun kirana (gilana) düşsün!. (nəslin kəsilsin!) .

tonqaya basmaq. (kələyə salmaq).

top yekun. (hamısı bir yerdə).

toprağa baxır. (ölümü yaxındır).

toprağa baxmaq. (ölümü yaxın olmaq).

toprağı bol olsun. (dinc yatsın).

toprağı çəkmək. (ölmək).

toprağı çəkmək. (ölmək. toprağı qoynuna çakmək).

toptan bazarlıq. (ümddə, götürü bazarlıq).

topun ağızında. (ilk öncə saldırılacaq yerə) .

toratan qafalı. (köhnə düşüncəli).

torpaq quruduqca daş olarmış, torpaqdan oluşduq deyilir biz başıdaşlı.

tovşan yuxusu. ( tetikdə yatan. çabuq quşqulanan).

toz qondurmamaq. (heç kəm kəsiri özünə almamaq).

toz qondurmamaq. (heç nəyinə saymamaq).

toz olmaq. (ortadan qaixmaq).

tozrağan saçlar. (dağınaq, pərişan saçlar).

töküb saçmaq. (çox tüketmək, sərpəmək. (xəşləmək).

tör töküntü. (xırı pırt. əski püskü).

tuğ burama. (pişmöhərə).

tuxuma qaçmaq. (evlənməyib qatlaşmaq).

tuxumu tökülmək. (doğuş yetənəğin itirmək).

turşamış yoğurt kimi.

turşumuş olmaq. (yorulmaq. bitginmək).

tuş uğra. (xoş öylə. xoş öylələr. günortaz uğur).

tut kəlin pərçəmindən. (ələ gəlməz nərsədən yapışmaq). (**pərçəm**: tel baş saçı).

tutarağı tutmaq. (tutarqası tutmaq. tutmacası tutmaq. aşırır sınırlanmaq. cinlənmək. cin atına çinmək).

tutarqası tutmaq. (tutarağı tutmaq. tutmacası tutmaq. aşırır sınırlanmaq. cinlənmək. cin atına çinmək).

tutarsız qonuşmaq. (sözləri birbiriylə tutmamaq).

tutduğu dal əlində qalmaq. (tutduğu girişim ayaq tutmamaq). (**girişim**: təşəbbüs).

tutduğunu qoparmaq. (başladıldığın başarıyla bitirmək) .

tutmacası tutmaq. (tutarağı tutmaq. tutarqası tutmaq. aşırı sınırlanmaq).

tutu dilli. (dadlı, süyclü dil. qonuşqan).

tutuq yatmaq. (dusdağ, türmə çəkmək).

tutuq yatmaq. (dusdağ, türmə çəkmək).

tutumlu yöntem. (ekonomik idarə).

tutunacaq dalı olmamaq. (güvəndiyi kimsə qalmamaq).

tük qabası. (tükü bolluğundan yekə görüşmək).

tükan eləmək. (çox deyib edməklə birinin öfgəsin qabartmaq).

tüklü qulaq. (köhnə beyin).

tükü pozuq. (qayqılı olanın üsbaşından tökülmək).

tülkü üsdə kələkçi, hər yan onun dərisi. (**üsdə**: usda. böyük).

tülkü yuxusu. (tetikdə yatan. çabuq quşqulanan).

tümən tümən. (çox çox).

tün düşən. (axşamacan).

tündən tünə atmaq. (lap uzaqlara sürükləmək).

türk dili. (türk luğəti).

türk dilləri. (türk ləhcələri, danşıqları).

türk sevənlərə yazın, başqasın atın.

türküsün çağırmaq. (havasın çalmaq. özün kimsəyə bəğndirmək).

tüstüsü təpəsindən çıxməq. (bir acının oduyla yanıb qovrulmaq).

uc uca gəlmək. (güclə çatışdırmaq).

uca boyun bənzəyiri dağbuza, hayif başdan, işlətmisən qarpuzası. (**hayif başdan**: yazıqlarki o başı).

ucadan sıçıb birdə yayır o yan bu yana. (pox üstünə pox yağıdır. usandırıcı adam). (**usandırıcı** : iftizah) .

ucda yatıb ortada bulunmaq. (gözləməz yerdən çox var gəlmək).

ucu bucağı olmamaq. (sonsuz görünmək).

ucu ortası bəlirtəməmək. (isi nərədən başlamağın kəsdirəməmək).

ucu ölüm olmamaq. (bayağı iş sayılmaq. bir işi yekətməmək). –boşanmaqdə **ölüm nə gəzir**.

ucu toxunmaq. (itgi vermek).

ucun ortasın bulmaq. (iki kişi). (ortalarını bulub uzlaşdırmaq).

ucunda nərsə olmaq. içi sıra bəlirtməyən nərəsə ərəki olmaq. (**ərəki**: amacı) .

ucuza çıxməq. (az parayla əldə edmək).

uçan quşa borcu var. (gələr gəlməzə, hamiya borcludur).

uçan quşdan kömək ummaq. (olmasın yerdən yardım gözləmək).

uçqur çözəmək. (tuman tökçə .

uçqur çözəmək. (tumançağ olmaq).

uğarlı yalan. (məsləhətli yalan).

uğur sormaq. (məsləhət edmək).

uğur verən uğur görəsən. (**uğur**: iyilik).

uğur, irdə, qatlanma ərməğanıdır. (uğur, insanın əzminin və səbrinin mükafatıdır).

uğurlu çağ. (ən uyqun çağ. uğurlu saat).

ulduzlar yansın, ay parlasın, dan yeri ağarsın, günəş saçsın.

ulduzları barışiq olmaq. (birbiriylə iyi anlaşılmaq).

ulduzlarız barışiq olsun. (iyi yola gedəsiz. xoş yaşıyasız).

ulduzu dişi. (hər kəscə sevilən).

ulduzu düşük. (bəxdi yatkı).

ulduzu parlamaq. (1.baxdı açılmaq. 1.şansı qalxmaq. 1.ün ad qazanmaq. 1.tanınmağa başlamaq).

ulduzu parlasın. (bəxdi açılsın).

ulduzu sönmək. (addan, gözdən düşmək).

uluorta söz söyləmək. (bilmədən düşünmədən qonuşmaq).

uma uma döndük muma. (bəkləyə əridik heç olduq).

umayın yar olsun. ( bəxdin, yolun açık olsun).

umman suyunu bir kombada pox bulqaya bilməz.

umman suyunu bir kombada pox bulqaya bilməz. (**bulqaya**: mundarlıya).

umud sana, çiçək aşar bağında. (**sana**: tariya).

umutları, dadları ağıya dönmiş. (pis günə düşmüş).

unumuzu ələdik ələğimizi asdıq. (qalan işimiz yox artıq).

unun əlib əugin asıb. (oxun atıb, yayın asıb). (işin görüb bitirmiş).

usanc gətirmək. (usandırmaq).

usandırıb bıkdırmaq. (qına gətirmək).

usun ucundanda keçməmək. (belə xəyalındanda keçməmək).

usun, ölçün. (ağıl, miyzan).

usuş qanış. (fəhm idrak. düşünüb qanma).

uşağı yolun dedin, yolsuzunda de. (**yolsuzunda**: əğri yoluda).

uşaq götürdürmək. (saldırmaq. düşürmək).

ut yeri. ( şərm, həya yeri).

uyar düş. (bilgilən. aqah ol) .

uyarı vermək. (qulağın bükmək. qulağın burmaq).

uyku çəkmək. (yuxuya dalmaq). -**uyku çəkir**: yuxuya dalıb.

uyqulanmağa başlamaq. (yürürlüğə girmək. işə tutulmağa başlamaq).

uyur oyaq. (uyur uymaz).

uyuz olmaq. (1. yoxsul düşmək. 1. bədəxlaq olmaq. bədəxlaqlıq edmək).

uzağı görmək. (nərsənin gəlişməsinin sonuclığın kəstirmək).

uzaqdan uzağa. (çox yaxın olmayan).

uzun dilli. (xoşa dilli. gəpçi. dili yetgin).

uzun edmək. uzatmaq. (1. sözündə dirənmək 1.sözü uzatmaq. 1. aşırı gedmək. naz tökmək. qırçanmaq).

uzun oturmaq. (ayaqların uzataraq oturmaq).

uzun söz. (qol qanatlı olan. ayrıntılı söz).

uzun uzadiya. (uzun boylu).

üç aşağı beş yuxarı. (azma çox).

üç otuzluq. (çox yaşlı).

üç taxayla bir ata qalxmaq. (**tax**: nal). (bir dəğərli nərsənin kiçik bir bölümün əldə edmək) .

üçə beşə baxmamaq. (çox ucuz bahalı olduğuna baxmamaq).

ümid qaranlıda olan bir bacadır görə bilsən.

ün ad qazanmaq. (ulduzu parlamaq).

ünü çıxmaz. (ağız açmaz. dinməz. susuq).

ürəginə daş bağlamaq. (qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

ürək acısı. (iç acısı).

ürək bağlı. (ürək canı. ürək dinləndirən). -yaxçı oğul **ürək bağlı**, pis oğul ürək dağı.

ürək çəkmək. (istəmək).

ürək gözü kor olmaq. (acımasız, rəhmsiz olmaq).

ürək sözün. (gizin). -iş söz **kişi gizin** bəllətməz).

ürək yağı. (iç yağı).

ürək yanmasa gözdən su axmaz. (göz ürəkdən su içər).

ürəkdən ürəyə gumgum!. (ürəkdən ürəyə yol var!).

ürəyi ağızına gəlmək. (1. bir işi yaparkən sonsuz sıxılmaq, bunalmaq. 1. birdən çox qorxmaq).

ürəyi ağızına gəlmək. (içi dışına çıxmak. 1. araba çox atıb tutub sarsıtmak. 1. ürəyi bulanmak).

ürəyi atmaq. (ürəyi tip tip edmək. ürəyinə yatmaq).

ürəyi çizlənmaq. (ürəyi sisləməq).

ürəyi dözməmək, dayanamamaq. (içi götürməmək. içi dayanamamaq. içi çəkməmək).

ürəyi gedmək. (içi əzilmək. acliq duymaq).

ürəyi gedmək. içi gedmək (1. çox açıqmaq. 1. biri üçün ölmək (istəyindən)).

ürəyi qabarmmaq. (ürəyi bulanmaq).

ürəyi qararmaq. (içinə qaramsarlıq, sıxıntı çökəmək).

ürəyi qatı. (kirli ürək).

ürəyi oynamaq. (ürəyi çarpmaq. ürəyi hoplamaq).

ürəyi parçalanmaq. (çox acımaq).

ürəyi parçalanmaq. (nərsə üçün çox üzülmək. içi parçalanmaq).

ürəyi sıxılmaq. (havası çatmamaq).

ürəyi soğumaq. (bir üçün qarşılığın almaq).

ürəyi tüketmək. (dözümü bitmək).

ürəyi yağ bağlamaq. (üstünlük tasalayıb şişinmək).

ürəyi yanmaq. (çox ağır acımaq).

ürəyi yaralı. (yaralı acılı).

ürəyin vurmaq. (dadlı yağlı nərsə yeməklə artıq heç nə yeyəməmək).

ürəyinə qoyulmaq. (içinə doğmaq).

ürəyivə yol vermə. (ürəyivə işlətmə. içində işlətmə).

ürkək at, qorxaq it.

ürküntü vermək. (qorxutmaq).

üsdə almaq. (üstünə almaq. etiraf edmək).

üsdə çıxməq. (suçluluğun danib suçsuzları suçlamaq).

üsdə vermək. (artığna vermək).

üsdəsindən gəlmək. (üzərinə düşdüyüünü bacarmaq).

üst baş. (geyim quşam).

üst baş. (geyim quşam. geyib geysi bütün ayrıntılarıyla).

üst üsdə. (1.demək olar ki. 1. təkər təkər. tikrarar tikrarar).

üstə çıxməq. (suçluluğun danib suçsuzları suçlamaq).

üstümüzə iyilik sağlıq. (bizləri əsigəsin).

üstündə olmaq. (gözdən qaçırmamaq).

üstünə almaq. (üsdə almaq. etiraf edmək).

üstünə atmaq. (ittiham edmək).

üstünə basmaq. (vurqulamaq) –nədən bunun hey **üstünə basisan**.

üstünə çıxmaq. (söz gəlişi toxunmaq). –toxunmaq istəmirdi söz arası **üstünə çıxdı**.

üstünə düşmək. (1.çaba göstərmək. bir uğurda aşırı gedmək. –hər işin **üstünə düşmə**. - **üstünə düşən** işi bitirmiş. 1.

taxılmaq. gir vermək. sinsitmək. –sən onun **nə üstünə düşmüsən**. 1. göz altı edmək. güvənlilik **üstünə düşüb**. (**güvənlilik**: təhlükəsizlik. ittilaat). 1. uğraşmaq. məşqul olmaq. –sən bunun **üstünə düş**).

üstünə gedmək. (üzərinə yügürmək, qalxmaq). –ondan qutuldu indidə bunun üstünə gedir.

üstünə gəlmək. (qarşı durmaq). –hər kimə çox üz versən **üstüvə gələr**.

üstünlək tuyqusu. (özün üstün görəmə düşüncəsi. hissi xud büzürg bini).

üysüz küysüz. (**üysüz**: evsiz). {evi, toprağı olmayanın səsidə. (həqqidə) olmaz}.

üz almaq. (üz çıxarmaq. kopı çıxartmaq).

üz bağlamaq. (şışmanlayıb üzü iriləşmək).

üz deyil türmə duvarıdır. (çox asıq üz sərt baxış).

üz deyilki daban daşıdır. (üzdən gedməyən. üzlü. sırtıq).

üz edmək. (cürət edmək).

üz etdəndir. (üz üzdən utanar).

üz görmək. (ilgi, yaxınlıq görmək).

üz göz olmaq. (qarşı qarşıya qalmaq).

üz gözü açılmaq. (1.oğlan qız ilişgilərindən öğrəşmək. 1. çevrəsiylə ilişqi qurmağı öğrəşmək).

üz qarası. (utandırıcı olan nərsə).

üz suyu tökülmüş. (utanmaz. utsuz).

üz tutmaq. (gerçəkləşməyə başlamaq). –dan atar günəş **üz tutar**. –deyişmələr qızışib savaşa **üz tutar**.

üz verdickə asdar istir. (üz görünçə asdar istir).

üz verdikcə asdar istədi. (aşına aşına çıxdı ocaq başına. (**aşına aşına**: sürünə sürünenə).

üz vermek. (1. baş tutmaq. vaqe olmaq. 1. yaxın, xoş davranışmaq).

üz vermek. (üzünə gülmək. yürüşün xoş görmək).

üz yırtmaq. (ağiza dalaşmaq). (söz güleşdirmək).

üzdə cici, dalda qıcı. (**qıcı**: düşmən).

üzə gülmək. (yapay (saxda), üzdən gülmək. yapmacıq, qondarma gülmək).

üzə üzə quyruğuna çatmaq. (isi sonlamağa yaxlaşmaq).

üzərləksin havasın hər dərdə dəvasın.

üztə cici. (üzdə yaxın). **-üzdə cici**, dalda qıcı. (**qıcı**: düşmən).

üzü açılmaq. (1. içi üzə çıxmaq. 1. isi ilişgidə bulunmaq).

üzü açılmaq. (içi üzə çıxmaq).

üzü ağ. (günahsız, qınaqsız olan).

üzü allaq bullaq. (üzü üzüntülü, qaş qabaqlı).

üzü asılı. (üzü salıq. üzü turşamış).

üzü asılmaq. (üzün sallamaq üzün turşatmaq).

üzü dönsün. (boynu sınsın).

üzü göy. (ətacı sırtıq).

üzü gülmək. (istəyinə çatıb sevinmək).

üzü qalmamaq. (üz eliyənməmək. utanmaq (çox nə istəməkdən)).

üzü qara. (utanılacaq iş yapmış biri).

üzü qırmızı. (sırtıq).

üzü qırmızı. (utanmaz).

üzü olmamaq. (utanmaq).

üzü sıcaq. (sevimli).

üzü soğuq. (sevimsiz).

üzü üstü bıraxmaq. (bitirmədən yarida bıraxmaq).

üzü yola. (sözə baxan).

üzün ağ olsun. (başın uca olsun).

üzün gülsün. (kefin kök olsun. bizi güldürdün, gülər üz olasın).

üzün yan tutmaq. (üzünə, ona baxmamaq. saymamaq).

üzündə su qoymamaq. (üz suyun tökmək).

üzündən keçənmədim. (utandım).

üzünə atılmaq. (böyükünün üzünə durub, qırıcı sözlər söyləmək).

üzünə baxmamaq. (1.birindən darılıb küsmək. 1.saymamaq).

üzünə salan. (sırtıq).

üzünə söz gəlmək. (qınağ olunmaq).

üzünü qara çıxatmaq. (yalanın çıxartmaq).

üzünü yerə gətirmək. (utandırmaq).

üzünün suyun tökmək. (utamamazlığa çatmaq).

üzüz gülə. (gülər üz olasız. uğur sizə. gül üzüzə. xoş salıq olasız).

üzüzüə güllər. (uşağıın özün batırmağında deyilət).

vah vah. (ay ay).

valeh edmək. (ala qoymaq).

vallahi billahi.(and verirəm).

vallahi. (and ola).

var ol. (əsgik olma. sağol).

varlıq olsun, darlıq yox.

varlıının barmağı qanıyandan, yoxsul köynəyin cırar. (əli aşaganın yaltaqsınması) .

varlıının vari, yoxsulun çənəsin yorar.

varlıya verəcəyim, yoxsula verəcəyim yox.

vecə alma. (sayma.).

ver yeyəyim, ört yatayım, gözlə canım çıxmasın. (gəvşəyin sözü).

vəkil boş söz deyər, boşuna söz deməz. (**boş**: hava). (**boşuna**: haviya).

vıdı vıdı edmək. (deyinib danışmaq).

vur gəlsin. (çilə gəlsin).

vururucu güc. (ağır güç).

ya umay başa, ya quzqun başa. (ya onay, ya batar).

ya yuxlamışıq, ya yorqana sarılmışıq. (özümüzü yuxuya vurmaşıq).

yaban qoyun yan yatar. (yad, yad yerdə yadırqanar. (**yadırqanar**: çevrəyə yad sayılır). (dos dosla dəh gələr. (**dəh**: qılıqdaş. xuydaş)).

yabana atmaq. (önəm vermemək).

yabana söyləmək. (saçmalamaq).

yad elə düşmək. (ailə ocağından uzaqlarda yaşamaq).

yad saymaq. (yadırqamaq. qərib saymaq).

yad, yad yerdə yadırqanar. (**yadırqanar**: çevrəyə yad sayılır). yaban qoyun yan yatar. (dos dosla dəh gələr. (**dəh**: qılıqdaş. xuydaş)).

yadırqanmaq. (yad, qərib saymaq).

yadıva şış batsın. (nərsə birinin yadından çıxanda deyilər).

yağ tuluğu. (çox səmiz).

yağış qağış. (rəhmət lənət).

yağışdan qurtulub, doluya düşmək. (pisdən pisə gedmək).

yağmasada guruldar. (çətinlikdə olana yardımçı çatmasada ürək ağrısın azatmaq, avundurmaq).

yağmur olsa kimə əkinininə yağmaz. (uğur gözlənilməz kimsə).

yağı gədik aşmamış, qış qapını çalmamış. (iş işdən keçməmiş).

yaxa paşa götürmək. (güclə götürmək) .

yaxa satmaq. (çalım satmaq. poz vermek).

yaxa sökdürmək. (təzə paltar tikdirmək).

yaxar almaz. (işləməz). -**yaxar almaz** gərəc: işləməz arac.

yaxarız yerində. (istəyizi buyurun).

yaxası açılmadıq sözlər. ( kötü açıq saçılıq sözlər. qəbeh sözlər).

yaxıb yıxmaq. (pozmaq. xərablamaq).

yaxışlıq oldu. (yaxşı ololdu).

yaxışlıq olmamaq. (uyqun düşmmək).

yaxışlıq olmamaq. (uyqun düşmmək).

yaxışlıqsız, sayqısızca davranışan. (dənsiz. munasibətsiz).

yaxşı edmək. (iyi edmək. əcəb edmək).

yaxşı gəlmək. (uymaq).

yaqarız yerində. ( istəyizi buyurun).

yalan desən göy girsin al çıxsın. (**göy**: tapdanmış dəmirin doyası göy olar). göy qəmə, piçaq girsin qırmızı, qanlı çıxsın.

(divani luğat).

yalan dolan. (yalan palan).

yalan dünya. (keçici dünya).

"yalan" "gerçəyi" üzməyə çağırdı. "gerçək" "yalanın" sözünə alındı, dəniz qıyısına geddilər. "gerçək" soyunub suya daldı. "yalan" "gerçəyin" paltarlarını geyinib çıxıb geddi. ondan bəri "gerçək" lüt, çılpaq, acı, iti qalıb, "yalansa", üzərinə "gerçəyin" donunu bürünüb, "gerçəyin" yerinə buyruq sürməyə başladı.

yalan palan. (yalan dolan. yalan palan).

yalan yanlış. (yalanlarla dolu).

yalançının sözünə inama, özünə inan. (yalançı olduğuna inan).

yalnız yalançılar, dəlilər ölümü düşünməzlər.

yalpa vurmaq. (yalpalanmaq. sağa sola sallanmaq).

yaman yerinə vurmaq. (fəna yerinə vurmaq).

yan baxmaq. (əğri baxmaq. kötü düşüncəylə baxmaq. sözlü baxmaq. kötü baxmaq).

yan basmaq. (ciğallıq edmək. oyunpozanlıq, oyunazlıq edmək).

yan çıxan. (yana çıxan. tərəfdar çıxan).

yan çıxmaq. (yana çıxmaq. tərəf çıxmaq).

yan çizmək. (yan gedmək. bir işdən qaçınmaq).

yan gözlə baxmaq. (sezdirmədən, göz ucuya baxmaq).

yan qabağı. (birinin yanından ayrılmayan).

yana çıxan. (yan çıxan. tərəfdar çıxan).

yana çıxmaq. (yan çıxmaq. tərəf çıxmaq).

yanı başında. (lap dibində. yaxınında).

yanı sıra. (yanında).

yanıq səs. (içi toxunan səs).

yanında qalmaq. (cibində qalmaq. qazanmaq).

yanısırə. (yanında).

yanqın yerinə dönmək. (dağılıb pozqunmaq).

yanqınla çəliş. (yanqınla mubarizə).

yapraq tökümü. (1.payız. 1.ailənin dağılması. 1.yaxınlarının qısa süreli aralıqlarla ölməsi).

yara açmaq. (böyük bir acı., üzüntü yaradmaq).

yara ət bağlamaq. (yara yeni ətlə qapanmaq).

yara işləmək. (yara qapanmayıb axıntısı sürmək).

yaradış gözü. (əşrəfi məxluqat).

yaramaz yaşam. (fəna yaşam).

yarasın deşmək. (dərdin təzələmək. üzüntüsün anıtmaq).

yarasına duz bibər. (kin). (**qarqış**).

yarayla doğulmadı heç ürək, duru aynaymış, doğan ürək.

yardan atmaq. (ölümə itmək). (**yardan**: uçurumdan).

yardım edmək. (əl atmaq).

yarı buçuq. (çox az. yarı yamalaq).

yarıq, yoriq dil. (açıq, iti, dolun dil). (rəsa, fəsih, roşən).

yarım ağızla söyləmək. (tam içdən söyləməmək).

yarım yamalaq. (kor topal. şil çolaq).

yarım yamalaq. (üstüngörü biçimdə).

yasaq savmaq. (1.bir işi biri üçün könülsüz yapmaq. 1.keçici könlün. (həvəsin) toxdatmaq).

yasaqlara, daha artıq arzu qopar.

yasır olmaq. (tetikdə durmaq).

yaş iş. (kökü pozuq iş).

yaşadışı işin yollatmaq. (başarıqla işlərin yoluna qoymaq). -işdən qaçmayıb çalışıb yaşadışı işlərin yola qoymaq.

yaşama girmək. (evlənmək).

yaşamı qaymış. (yaşamı dağılmış).

yaşamın yaşamış. (gün görmüş. görmüş keçirmiş).

yaşamış illərin yaşlısı olmaq. (görüb keçirdiklərin əkdisi). (**əkdisi**: yiyəsi. öğrəncisi).

yaşı başa. (yaşı boyu).

yaşı bənzəməsin. (yaşı çəkməsin. bu o yaşda ölməsin).

yaşıl yapraqları alıb gedər güz.

yaşlarımı silən olmasın, qayğılarım duyan olmasın, çiləm dərdim soran olmasın, təki qoru sən ürəkdə məni!.

yaşmaz ölü!.. (yaşmaz: yaş, gənc, cəvan ikən). (**qarqış**).

yatağa bağlanması. (ağır xəsdələnəsi).

yatağa bağlanması. (yataqlara düşəsi. ağır xəsdələnəsi).

yavan duzsuz biri. (şit dadsız adam).

yavaşdan almaq. (1. ılıcam davranışmaq. 1. çox çalışmamaq).

yaya qalmaq. (1.boş qalmaq. 1. köməksiz qalmaq). (istədiyin edinəməmək). (**edinəməmək**: əldə edəməmək).

yayın çilləsində. (yayın ortasında).

yedi yedidi. (vur çapdıcı. hər kim gücünə dərək yeyir).

yedisindən yetmişinə. (hammisi).

yeğləmək. (yeyləmək. tərcih vermək).

yekə danışmaq. (qılıb qılamayacağı işdə övünmək).

yel üfürdü, sel süpürdü. (heç heçə. hər nə əldən getdi).

yel yepələk, yelkən kürək. (ivədiliklə).

yelkəni endirmək. (dirənişdən əl götürmək. uysal, usçul. (məqul) olmaq).

yelkənləri endirmək. (dirənməyi boşamaq).

yellər onmaz. (cabalar nərsə əldə edəməz).

yemədə yanında yat. (çox dadlı yemək qonusunda deyilir).

yemək gəlsə könlü xoş, iş gələndə götürü boş.

yengəm!. (ay qohum).

yeni başdan. (yenə başdan) .

yeni bir çağ açmaq. (hər baxımdan yeni bir gedişli devrana yol açmaq).

yeni əsgir, təzə bayatır. (bayatlar).

yer dəmir göy paxır. (heç yerdən umud yox).

yer odası. (dabarı yerlə bir olan oda. həmkəf).

yer yerində oynamaq. (böyük tədirginlik yaratmaq).

yer yuvasız. (qaşmar. qərəçi).

yerdə qalmaz çəkdiyün ah ağrısı.

yerdən alıb göydə yemək. (özün unudub hamiya yuxarıdan baxmaq).

yerə baxan ürək yaxan. (xoş qılıqlı olub sinsicə kələk dolandırın pisliklər yapan). (**sinsicə**: gizlicə).

yeri boş qalsın. (ölmüş pislərə ilənti, lənət).

yeri daradan. (gəlin).

yeri işıqlı olsun. (ölənə deyilir).

yerin salmaq. (uzun sürə bir yerdə qalmaq).

yerində saymaq. (hədd do gedmək. bir yerdə ayaq vurmaq).

yeriyənə yumaq sərdirər. (ayaqda kimi görsə bir iş deyər qılmağa).

yerlə bir olmaq. (dağılmaq. uçurulmaq).

yetdi evrən dörd bucaq. (bütün aləm).

yetdi qat yabancı. (heç birbiri nə uymayan).

yetdi yerə əmcək vermək. (yetdi yerə çörək vermək).

yetərinəcə olmaq. (yetinmək. kafi olmaq. kifayət qədər olmaq. həddinə çatmaq ).

yetgisi varsa. (həqqi varsa. həddi varsa. çəki varsa. götürü varsa).

yeyilib utulan deyil. (çəkilməz söz, davranış).

yəhər boşaltmaq. (manor vermək, buruq vermək).

yəhər vurmaq. (yəhərləmək).

yəhərədə gəlir palanada. (incə olsun qaba, hər ikisindədə işlənir).

yılaşış sırasımaq. (yapışış qopmamaq).

yıldırımları üstünə çəkmək. (davranışlarıyla saldıruları üzərinə çəkmək).

yoğur işi. (yoğurla yapılan yemək, dadlı). (**yoğur:** xəmir).

yoğurd gəzirkən ayrandanda olmaq. (daha iyisin istirkən, əlindəkindən olmaq).

yox canım. (öylə deyil).

yoxsul düşmək. (uyuz olmaq).

yoxsul evində, siçan nə gəzir.

yoxuş aşağı. (yoxuşdan aşağıya).

yol almaq. (**1.** məsləhət almaq.**1.** ilərləmək) – bu işdə **yol alanmaq**.

yol almaq. (ilərləmək. – bu işdə **yol alanmaq**). (məsləhət almaq).

yol çekən. (ön ayaq. başçı. baş aparan. (pişkisvət).

yol çəkmək. (ön ayaq olmaq. başçılıq edmək. baş aparmaq).

yol çizmək. (yol çizmaq. piyan yapmaq).

yol göstərmək. (qılavuzluq edmək).

yol izi qalmasın. (ölmüş pislərə ilənti, lənət).

yol tapıb. (mahana tapıb).- **yol tapıb** işdən qaçmaq: **mahana tapıb** işdən qaçmaq.

yol yoldaşı ilqinca gedər yoldaşa sayın. (**ilqinca**: yavaş, asda). (**sayın**: xatir).

yola düşmək. (tikırılanmaq, düşürtülməq, yola çıxmaq).

yola düzülmək. (çıxıb gedmək).

yola gəlmək. (düzəlmək, uslanmaq).

yola gətirmək. (düzətilməsini sağlamaq).

yola vermək. (keçinmək).

yoldaş canlı. (dosluğu çox sevən).

yoldaş deyil, yola daşdır. (arxadaş deyil, arxa daşıdır, kömək deyil, yükdür).

yollar tək döşənib ayaqlarına, sənəmi yalvarım, bu olan değil.

yollara tökülmək. (qalabalıqda yola çıxmaq).

yolu açıq. (işləri, bəxdi yolunda).

yolun dari da olar, geni də.

yoluva qağış. (lənət).

yoluz gedərli olsun. (**gedərli**: sürəli).

yorqun pişik kimi.

yorquna yol görkəzmə, yedit içit barındır. (barındır: dincəlt).

yorqunu yoxuşa sürmək. (gücə salmaq).

yörüngəsinə oturmaq. (yatağına oturmaq).

yuxarıdan almamaq. (ağır önərilərdə bulunmamaq).

yuxarıdan aşağı baxmaq. (hırslı, xor baxmaq).

yuxsu gəlmək. (gözləri qapanmaq).

yuxu basmaq. (yuxu üstələmək).

yuxu görmə, uşaq yuxusu

çok sevərəm üzümü, gecə yumdum gözümü, bağda sarı tez qaşdım, bağ duvarından aşdım, əl atanda üzümə, nərsə batdı dizimə, baxdım gördüm arıldı, qanatları sarıldı, arı döndü dev oldu, bağda döndü ev oldu, qoxdum dedim vay nənə, xuxudi! nənəm dedi. -qorxma bala yuxudu. mən yuxudan oyandım, yasdığımı dayandım, duz gəttilər yaladım, su içəndə caladım, mən hamını oyatdım, qoydum başımı yatdım.

yuxu gözündən axmaq. (ağır yuxu basmaq).

yuxu ilə ölüm dəh gələr. (**dəh: dənəñğ:** aş).

yuxuluq olmaq. (düşü azmaq yuxuda atmış axmaq). (**atmıq:** ər suyu, bel suyu, məni).

yuxusu açılmaq. (yuxusu uçmaq).

yuxusu qaçmaq. (quşq olmaq. yuxudan ayılıb artıq yamatamamaq).

yuxusun almaq. (iyicə yuxlayıb doymaqla).

yumruq tutan burnu qanar. (bal tutan, barmağın yalar).

yumurtaya qlıp taxır. (çox dələduzdur).

yumurtuya qıp taxmaq. (mahana gətirmək).

yunaq taşı kimi danğıldır. (**yunaq:** hamam).

yuvarlaq qonuşmaq. (girdələmək).

yuvarlaq say. (toplaq say). (**say**: hesab).

yuvarlanıb gedmək. (çula bürün ellə sürün).

yuvasın pozmaq. (evin yixmaq).

yüğrək at can qurtarar. (yağdan. düşməndən).

yükünü tutmaq. (yaxçı var əldə edmək).

yüngülə almaq. (önəmlı saymamaq).

yürcən əl tutan, yıxılanda qol tutan, könlü yarıq annəcim. (**yarıq**: işiq. kəvrək).

yürürlüğə girmək. (uyqlanmağa başlamaq. işə tutulmağa başlamaq).

yürüş düzənləmək. (numayış keçirmək).

zad suyndan gələn , sel suyuna gedər. (**zad**: am).

zır dəli. (qızıl dəli).

əldə tapanca bala zəri xanum. (ərinə hapur zopur xanımlar).